

7 de exercitio mentis in deum

sub specie sanctitatis vos decipe volentes: nolite erire a v^{ro} loco et p^osito. ad videndū euz vel ab seq^{ndū} p^o opis imitatōez. Et si dixerint. ecce ipenetrabilibus et in locis occultis est. sub specie cognitōis diuinor^{um} archano^{rum} maliciam eius palliatēs ⁊ vos decipe volentes: nolite credere. **¶** El fm Hiero. Si quis pmiserit vobis. q^d in deserto gentiliū et philosophorum dogmate xpc moret. aut in heretico^{rum} penetrabilibus ⁊ occultis seu obscuris puenticlis. q̄ dei pollicētur archana: nolite credere. Non enīz deus in scđo aduentu in deserto vagabitur. nec in penetralibus aut in aliq̄ angulo terre. vel in occlto loco seu in aliquib^{us} obscuris latitabit: sed de celo veniens manifeste oībus ubiq; apparebit: quia licet aduētus xpī in carnē fuerit occltus. tam aduentus ei⁹ ad iudiciū erit ita manifest⁹. q^d nō poterit aliquē latere tanq̄ incognitus. In p^{ri}mo enī aduētu venit in hūilitate et paucis cognitus. et a multis despect⁹ et reprobat⁹. s; in scđo aduentu veniet manifest⁹ et gloriosus. in potestate orbem iudicaturus. Nam (vt ait Augusti) occultum oportebat eū venire vt iudicaretur. manifestus autē veniet vt iudicet. Quasi biceret. Nolite eis credere: qz dies aduent⁹ mei ita clara erit. q^d nullus de ea dubitare poterit.

Ad qđ similitudinē fulgoris introducit. **S**icut enī fulgor et splendor solis exit ab oriēte. et subito apparet ubiq; vsq; in occidentē. oculis. s. oīm manifestus. et nō in vna pte videt et fulget. sed in oībus: nec ānunciante vel pcone indiget. sed in instanti momento tpis in orbem terraz vniuersum apparet: ita aduent? filij hominis ad iudiciū generale. erit subitus et choruscus ⁊ manifest? oībus: et ita patens ⁊ clar? q nullus dubitare poterit: et nō h vel illic. sed simul obiq; ppter effusionem. et splendorem glorie apparebit. **S**tultum est g eum credi esse vlt? querere in pmo loco et in abscondito. qui toti? mundi lumē est. **U**nde **A**mbro. **X**p̄c sicut fulgur choruscans. p vniuersum mundum luminis sui globos spargit. **E**t ideo nec in desertis vagat. nec aliquib; locis clauditur: quia celus et terram ego cōpleo dicit dñs. **S**ed luce fulgoris fulget. vt in illa nocte resurrectōis gloriā videre possimus. **E**t (vt dicit **C**ris) sicut fulgur sm qualitātē fulgoris sui nō bigne aspicitur. sic et cū venerit xpc sm mensurā glorie eius nō poterūt eū sufficienter aspicē. **E**t sicut iam instruxit discipulos de modo apparitiōnis sue. qz sicut fulgur manifeste veniet: sic nūc pnter instruit eos de loco in quo futurus est. **U**nde subiungit. **A**licunq; fuerit corpus. i. xpc in humanitate quia iudicabit in forma humana scilicet gloriōsa: ibi cōgregabūnt et aquile. id est sancti occurrētes obuiā xpo ab iudiciū venienti. quib; innouata est iuuentus vt aquile. **X**p̄c dicit corpus. ad denotandū carnis veritatē et oñsionis spēm. in q videbit eū oīs oculus electi dō dicūtur aquile ppter resurrectōis innouatiōis ⁊ visionis subtilitatē. q solē iusticie ir-

secunde partis. Capitulum. xli.

reuerberatis oculis uidebim⁹. Quasi dicet s^m
Cris. Dux in glorioso corpore aduenerit fili⁹ ho
minis. non oportet in angulis estimare eū esse
q² tanta erit obsequentiū sibi sanctorū multi
tudo. ut unicuiq³ pateat q² ipse est xpc dñs. ca
put totius ecclie. et sup omne p^{ri}ncipatū et uir
tutem. et sup omne qd noīatur in hoc seculo et
futuro: p aquilas em multitudinē angelorū et
sanctorū uniuersorū oñdit. Ideo em sancti aqi
lis assimilant^r. q² sicut filij aquilarū ad soles p
bant^r. ut siquidē recto aspectu intendē potue
rint cōtra radios solis. intelligant^r esse legitti
mi: si aut nō potuerint. cognoscant^r adulteri
ni: sic et filij dei ad xpi iusticiam pbantur. Si
eniz potuerint pleno corde iusticie eius uerba
fiscipere. intelligūt^r esse legitimi: si aut non
potuerint. cognoscunt^r de dyabolo esse nati.
Hec Cris. Quia ergo aduentus xpi erit ita pu
blicus et manifestus. et q̄tum ab modum et q̄
tum ab locum: ideo ipse non indiget preconib⁹
et nuncijs talibus. qui uobis ānuncient: dicen
tes. hic uel illic est xpc. Igit^r nolite talib⁹ crede^r.

Domine ihu xpe pie. da mihi visis mun-
di abhominatōnibus et seuentibz tri-
bulatōnibus. ad montes et culmina vi-
tutum fugere: et in celestibus conuersando. de
spūali sublimitate ab carnalia desideria. et act⁹
pristine puerlatōis mūdane nō descendē. vl' me
inclinare: et in anteriora me extendēdo. et p fru-
ctu bonorū operū laborādo. in posteriora et ad
tpalia quibz me exui nō respicere. Da etiā mi-
hi. vt nullis seductōibz credēs. regnū grē quod
inē nos pōt eē querā. et ignū glē pueniā Amē.
**De remedijs ptra spirituales nouissimi tem-
poris temptatōnes et exercitio mentis in deuz.**
Capitulum Quadagesimum primum.

E quia ut dictū ē. ante
aduentū dñi veniēt mlti pseudo xpī
et pseude. pphie. i. simulati et falsi. et
seducēt mltos. qui añ videbant et
am pfecti: ideo hic pñter ponūť aliq̃ remedia.
ptra qualbā tēptatōes spūales. q̃ isto tpe habū
dant ad pbandū et purgandū electos: q̃ in corbī
bus quorūbā seminant a dyabolo. et pparant
locū antixpo. Duplīr at̃ veniūt p̃dicte tēptatō
nes. pmo p suggestiōes ⁊ illusionē dyaboli: qui
decipit hoīem in regimīe. qđ debet hñe erga de
um. ⁊ i hoc qđ ē dei: scđo p corruptā doctrinā et
modū viuēdi aliorū. q̃ iam venerūt p tēptatōes
huiusmodi: ppter quod ostendendū est. primo
qđ regimē debes hñe apud deū. et ad id qđ dei ē:
et p quō debes regi erga alios. q̃tū ad docēnā
et modū viuēdi eorū. Primū remediū p̃ tem
ptatōes spūales isti t̃p̃is. qđ pcurat dyabol⁹ in
cordib⁹ illoz. q̃ volūt se dare deo p oīem ⁊ cō
tēplatiōem. vel p alia opa pfectiōis. ē istud: ut nō
desideres visiones aut reuelationes. vel sentiē
tia que sunt supra naturam. et supra cursum il
lorum qui deum diligūt ⁊ timent p verissimum
amorem: qz istud desiderium esse nō potest sine

De remedijs contra spūales

radice et sine fundamento supbie et presūptōnis. vel sine intentōe alicui⁹ vane curiositatis. circa secreta dei. vel sine fragilitate et defectu fidei. ppter q̄ iusticia dei dimittit aīam q̄ h̄z desideriu h̄mōi. et venit q̄nq̄ talis in tēptatōz et illusione dyaboli. **P**er hūc modū semiat dyabolus maiorē ptem tēptatōnū spūaliū istius tēpis et radicāt in cordibz illorū q̄ sūt nūcj antixpi. put vidē poteris in subsequētibz. **E**n̄ debes scire q̄ vere reuelatōes et sentimēta spūalia secretoꝝ rum dei. nō veniūt p̄ aīdictū desideriu. neq̄ p̄ aliq̄d conamen vel studiū. qd̄ aīa habeat in se sed tñ veniūt p̄ purā bonitatē dei in aīam. que est in magna hūilitate et magno timore ac reuerēcia dei. **I**tem scias. q̄ exercitare se in maḡ hūilitate ac timore magno ac reuerēcia dei. ppter hoc ut hō habeat visiones ac reuelatōes et sentimēta sup̄dicta. ē h̄e in se radicē et fundamentū ac finalē intentōem. quā h̄z aīdictū desideriu: et ex hoc in eodē delicto venit hō. in q̄ ē p̄ desideriu sup̄dictū. **S**ecūdū remediū ē q̄ in tua oīone vel p̄tēplacōe. nō sustineas in aīa tua aliquā p̄solatōnē magnā vel puam. ex quo tibi videt q̄ sūdat se in p̄sūptōne et estimatōne supbie tuiptus: et postq̄ ducit te in ambītōez tui p̄rij honoris vel glorie. siue isti⁹ vite siue alteri⁹. **Q**uia aīa q̄ se sentit in tali p̄solatōe. veit in plures errores et mala: et de⁹ p̄ suū iustū iudiciū p̄mittit dyabolo posse augmētābi et accelerābi p̄dictā p̄solatōez. et ip̄imit euz illa i aīa fallissīma et piculosissīma sentimēta. et alias illusiones: q̄s aīa ibuta dicta p̄solatōne. credit et r̄putat esse veras r̄uelatōes. **Q**uā p̄sone p̄ istū modū sē decepte. **E**t p̄ hoc caueas. q̄ i tua oīone vel p̄tēplacōe nō sustineas aliquā p̄solatōz: nisi illā q̄ venit p̄ p̄fectā noticiā et p̄pletū sentimentū tue nūbilitatis et ip̄fectōnis. et q̄ facit p̄se uerare dictā noticiā et sentimētū tui in te. ac magnitudinē et altitudinē dei. p̄ altā reuerēciā et cū magno desiderio honoris et glorie dei: sic q̄ aīdicta p̄solatō sūdet et totaliter sit i his p̄dictis vel silibz aut eq̄libz. **E**t idē qd̄ dictū ē de diuina p̄solatōe. intellige etiā de feruore et ardore p̄fectōis. q̄ possūt esse i eisdē mōis. **T**ercīū remediū ē. q̄ om̄e sentimētū q̄tūcūq̄ altū. et oīs visio q̄tūcūq̄ secreta tibi appareat q̄cūq̄ etiā sit: si ducit cor tuū in op̄ionē p̄ aliquē articlū fidei. vel p̄ bonos mores. et maxie p̄ hūilitatē vel p̄ honestatē. fugias eā et horrescas. q̄ sine dubio ex p̄te dyaboli veit. **E**t si appareat tibi aliq̄ visio de qua sis certus q̄ veiat ex p̄te dei. et q̄ illud qd̄ inducit visio ē placitū deo: noli te firmare in dicta visione. **Q**uartū remediū ē. q̄ ppter altā vitā vel ppter magnam deuotōz aut p̄p̄ p̄clay intellectū. seu p̄p̄ aliquā aliā sufficiēciā quā vides in aliq̄b p̄sonis: nō seq̄ris eoz p̄silia vel modos. ex q̄ cognoscis clare et rōnabilē. q̄ eoz p̄silia nō sūt fm̄ deū et verā discretōnē. p̄ viā ihu xpi et sc̄oz mōstratā et p̄fectā sc̄pturā i dictis sc̄oz notificatā. **N**ec p̄ hoc tēas. q̄ sp̄nēdo talia p̄silia dictay p̄sonarū

nouissimi tēporis temptatōnes

pecces p̄ supbiā et p̄sūptōz: solū q̄ facias ppter zelū et veritatis amorē. **Q**uintū remediū ē. q̄ fugias et vites familiaritatē illay p̄sonay. que dictas tēptatōes semiant et diffūdūt. et illas p̄sonas q̄ easdē sustinēt et laudāt: et noli eoz ūba vel etiā collocutōes audire. neq̄ eoz modos velis vidē: q̄ tibi demōstrabūt magnū signū p̄fectōis. in pluribz ūbis et modis: p̄ q̄ (si vis accipere. et eos tāq̄ diuinales seq̄) venies i picula et p̄cipicia error et inhonestoz moꝝ eozundem.

Per hūc vidē remedia q̄ debes atēdere circa aliq̄s p̄sonas. q̄ p̄ suā vitā et doctrinā semiat dictas tēptatōes. **P**rimū remediū est. q̄ nō h̄eas magnā estimatōez visionū aut sentimētōꝝ vel raptū eoz. ymmo si ducūt te i aliq̄d qd̄ sit p̄ fidem vel p̄ scripturas sc̄as. aut p̄ bonos mores vel p̄ vitas sc̄oz seu ūba eoz sane accepta abhorreas eoz visiones et sentimēta tāq̄ stultas demēcias. et eoz rapt⁹ sicut rabiamēta. **T**ñ si ducūt in hoc qd̄ ē fm̄ fidē. et fm̄ scripturam et fm̄ sc̄os. et fm̄ bonos mores: noli spernere. q̄ forsitā sp̄neres hoc qd̄ ē dei. **N**ō tñ totaliter cōfidas. q̄ sepe et maxime in tēptatōnibz inducitur seu absconditur falsitas sub specie veritatis. et malicia sub similitudine bonitatis. ut dyabolus possit melius et sepe mortalem errorē diffundere. **E**t ideo videtur plus placere deo. q̄ visiones et sentimenta ac raptus. que fm̄ quod dictum est habent similitudinē veritatis et bonitatis. dimittas ire protanto q̄tum valēt nisi contingat aliquibz personis ratōne sanctitatis et humilitatis eoz probare certissime et manifeste: de quibus esset certum et manifestū q̄ non possent decipi per illusiones vel ingeniū dyabol⁹. **E**t tunc quā sit piū visionibz et sentimentis talium p̄sonarum consentire: tamen securum est non totaliter p̄ ratōnem veridicā eis credere. sed solum quā concordāt cum fide catholica et sancta scriptura. ac bonis moribz et vita et verbis sanctorum. et cum ratōne fundata supra predicta. **S**ecundū remediū est. q̄ nullam expositōnem scripture et verborum sanctorum velis accipere. nisi p̄corbaret vite ihu xpi et sanctorum. qd̄ tamen imitandum. non q̄tum ab illos nobis p̄positos ad imitandum. non q̄tum ab imitandum p̄uilegia et singularitates eoz. **E**t istud dicē p̄ aliq̄s nūcios seu discipulos antixpi. qui palliant et defendūt suos errores. et piculosos modos viuēdi. exponendo sacram scripturam sc̄dm eozum p̄p̄riam affectōem. bucentes in exemplū aliq̄s excessus et singularitates q̄s aliqui sancti fecerūt. **T**ercium remediū est. q̄ si p̄ reuelatōnem vel sentimentum vel p̄ aliū modū. cor tuū moueat ad faciendū aliquod opus. et maxime op⁹ graue vel notabile et nō tibi p̄suetum. de q̄ nō habeas certitudinē an deo placeat: ymmo et rōnabilē dubitas: p̄trahas morā ad faciendū dictū op⁹. vsq̄q̄ inspexeris omnes circumstantias. et maxime finales. et cognoscas q̄ deo placeat: non tamen q̄ tu iudices per tuam op̄inionem. sed si potest

7 de exercitio mētis in deū

per testimoniū certū scripture, vel p̄ exēplū sanctōz patz imitabile. Et bene dictū est imitabile. Quia s̄m Grego. Aliq̄ sancti fecerūt aliqua opa in quibz non debem⁹ eos imitari. q̄ uis essent in eis bona. s̄ debem⁹ ea h̄re in reuerencia. Et si p̄ tēp̄m nō potest venire in noticiā an deo placeat vel nō. petas p̄siliū a p̄sonis p̄batis i vita ⁊ doctrina ⁊ cōsilio veritatis.

Quartū remediū ē. q̄ si tu es imūnis a p̄dictis tēptatōibz. sic q̄ nūq̄ eas habuēis v̄l q̄ntūcūq̄ eas habuēis libeat⁹ fūeīs: dirige cor ⁊ itellc̄m ad deū recogitēdo hūilē grāz tibi factā. ⁊ quaz tibi multoties sup̄ hoc facit. Et caueas tibi ne hoc q̄ p̄ purā grām ⁊ bonitatē dei habes. velis ascribere tue virtuti vel sapie seu merito tuo. aut bonis moribz tuis. neq̄ qd̄ factūz fuerit a casu seu a fortuna: q̄ (ut dicūt sc̄i) hoc ē principalis p̄ qd̄ deus b̄ficiū sue gr̄e aufert ⁊ subtrahit homini. p̄mittit eum subijci tēptatōibz et illusionibz dyaboli. Quintū remediū est. q̄ te seu tuo corde exite in tēptatōne spiritali. p̄ quā es in dubio: nō incipias tua propria volūtate aliqd̄ notabile tibi incōsuetum ante. sed tuū cor et tuā volūtate refrenando. expectes hūiliter cū timore et reuerencia dei. vsq̄quo de⁹ cor tuū clarificet. Quia si existēdo in dicto dubio. inciperes ex tua p̄pria volūtate aliqd̄ notabile tibi in p̄suetum: nō posses exire ad finem bonū. Sextū remediū est. q̄ p̄pter tēptatōnes auiditas si habetas. nō dimittas aliqd̄ bonū qd̄ tu incepisti. dum in tēptatōnibus illis nō eras: et maxime nō debes dimittere orare aut p̄fiteri vel opa facere hūilitatis licet p̄solatōnem nō inuenias in ip̄sis. Et scriptum est. Mane sc̄z p̄speritatis et gratie semina. sc̄z opus bonū: et vesp̄e sc̄z aduersitatis et tēptatōnis ne cesset man⁹ tua sc̄lz a seminando.

Septimum remediū est q̄ omnes ymaginationes et errores. que te venire faciunt. q̄si in dubium alicuius veritatis: expellas a corde tuo et a memoria tua. cum sūmo studio et conamine: tantū cor et intellectum conuertendo in puritatē et veritate radicem nostre fidei. et in vita sanctōz et in veritate sanctaz scripturarū: de quibz si hūiliter et discrete ad easdē conuersus fueris. poteris lumen extrahē ab certe cognoscēdo hoc. in q̄ pri⁹ dubitaueras. Et istū modū debet hō tenē in tēptatōibz spūalibz. q̄ nō sūt de p̄cipalibz fidei articulis. sed de aliq̄o veritatibz ip̄i fidei p̄rimis. Octauū remediū est. q̄ te existēte in auiditis tēptatōibz. hēas firmā ⁊ certāz spem: q̄ de istis tēptatōibz de⁹ te ad aliqd̄ bonū adducet. ⁊ cor tuū clarificet: et crebas firmis. q̄ de⁹ p̄mittit te veire in p̄dictas tēptatōes. p̄p̄ exercitiū tue v̄tutis. ⁊ ut te hūilicis. Attē ita se hēat spes sup̄dicta. q̄ negligēcia nō includat⁹ i ea. sic q̄ tuū posse facias dē expellēdo a te tēptatōes p̄dictas. Et s̄l̄r sic se habeat credulitas p̄dicta. q̄ supbia nō includat⁹. s̄ q̄ dubites q̄ ille tēptatōes veniāt p̄p̄ tuā culpam. Nonū remediū est. q̄ si hēas auiditas

.ij. partis. Capitulū. xli.

tēptatōnes multū abscondas et secretas. nō eas teneas imo eas reuelas tuo sapienti et discretō p̄fessori. et aliquibz singularibz p̄sonis: sed nō multis: de quibz p̄pendē possis. q̄ rōne experiēcie tēptatōnū q̄s habuerūt. vel rōne luminis sapie et sanctitatis. p̄nt tibi dare p̄siliū et auxiliū ac p̄solatōem. Istud remediū p̄menbāt multi sancti. q̄ narrat in vitis patrū. q̄ q̄baz monachi q̄ p̄ magnā vitā erāt alti: q̄ p̄tēnebāt p̄siliū et auxiliū sanctōz patz sup̄ tēptatōibz eoz. veniebāt ad finē malū. Et p̄tigit aliquibz alijs. q̄ deo volēte p̄debāt tēptatōes p̄pter eoz simplicitatē et hūilitatē quā hēbant. in petēdo p̄siliū et auxiliū sup̄ tēptatōibz suis. finē salubrem inueniebāt et citi⁹ liberabantur.

Decimū remediū ē. q̄ si auiditas tēptatōes habetas. leua cor et intellectū tuū ad deū. querēdo hūiliter hoc qd̄ ei fuerit honorabilius ⁊ tue aie salubrius sup̄ tua tēptatione. subijciendo tuā volūtate volūtati diuine: sic ut si sibi placeat q̄ p̄seueres in tēptatōe. s̄l̄r et tibi placeat: solū ut deū nō offendas. Undecimū remediū ē. q̄ nisi p̄ aliā viā possis euadē p̄dictas tēptatōnes. debes eas obliuisci. et p̄ quādam negligēciam fugere et dimittere: cōsiderās q̄ nō sūt tēptationes p̄ dyabolum p̄curate. s̄ passiones ⁊ fragilitates seu debilitates. q̄ sūt cōmunes statui hui⁹ vitē. Et q̄ sup̄ ⁊ in seq̄ntibz multis modis hortat⁹ dñs ut vigilem⁹. ⁊ ad incertum eius aduētū nos p̄parem⁹: ideo ut p̄tinue ad opa v̄tutū ascēdas. vel saltē vehemēter ascēdere desiteres. ponuntur h̄ p̄nter alique ratios. per quas poteris sentire pigritiam et inabilitatem boni quod incepisti. et cor tuum excitare et mouere ad maiores p̄fectōnes omnimode v̄tutis quā nō incepisti. Prima ratio est. q̄ si aspicias quō de⁹ ē dign⁹ amari ⁊ honorari s̄m suā bonitatē ⁊ sapiāz. ⁊ alias suas nobiles p̄fectōes q̄ sūt in eo sine nūero ⁊ sine f̄m̄io videbis q̄ hoc qd̄ credidisti facere multū ⁊ magnū ad honorē dei. et s̄m suam voluntatē est minimū et quasi nihil. in respectu qd̄ deberet esse s̄m q̄ deus est dignus. Ita rō iccirco p̄mo ponit. q̄ p̄cipaliter debem⁹ attendere in oibz opibz nostris. honorē et reuerēciam ⁊ amorem dei. q̄ in se dign⁹ ē amari ⁊ honorari p̄ oēs creaturas. Sc̄da rō ē. quia si attendas quot despectus et vituperia. quot egestates et penurias. q̄t dolores ⁊ passiones sustinuit filius dei amore tui. ut ames deū ⁊ honores: cognosces q̄ pax ē qd̄ fecisti ad deū amandū ⁊ honorandū. s̄m hoc qd̄ facere deberes. Ita rō est altior ⁊ p̄fectior q̄ aliq̄ sequentiū. ⁊ ideo ponit sc̄do.

Tercia rō ē. q̄ si cogitas innocēciam ⁊ p̄fectionem. quā deberes habere s̄m dei mandatum: per quod te neris esse absq̄ oī vicio et sine oī culpa. ⁊ in plenitudine tot⁹ v̄tutis. sicut est q̄ deberes amare deū ex toto corde tuo. et ex oī mēte tua. ⁊ ex totis viribz tuis: videb māifeste infirmitatē ⁊ distāciā. i q̄ es a p̄dicta innocēcia et perfectione. Quarta ratio est. quia si

De posterioribus signis

cogitas multitudinem et largitatem beneficiorum dei. et gratiam corporaliū et spūaliū communis tibi et alijs. vel q̄ singulariter tibi sūt date: senties q̄ hoc qd facis ppter deū. est nihil ab recōpensandū dicta bñficia et grās dei. et maxime si dei liberalitatē attendas et bonitatē. Quinta ratio est qz si cogitas altitudinē et nobilitatem remuneratōis et gl̄e pmissē et patē. illis q̄ faciunt opa vtrutū ab honore dei: q̄ gl̄a tāto maior dabit̄. quāto opa erunt vtriosiora et maiora: cognosces p tanto tuū meritū nihil esse. in ppatiōe tāte gl̄ie. et desiderabis facere opa vtriosiora q̄ an feceras. Sexta ratio ē. qz si attēdas pulchritudinē et gratiositatē quā habēt vtrutū in se. et nobilitatē quā aīa recipit p ipas virtutes: si attendas etiā vilitatē et turpitudinem. quā in se habēt vicia et pccā. et nihilitatē quā aīa recipit p ea: conaberis si sapiens es ab amplius acq̄rendū vtrutū. et āplius fugē vicia et pccā q̄ vnq̄ conatus fueris. Septia rō ē. qz si attendas altitudinē et pfectōez vite scōz patz. vtr eoz mltas et pfectas vtrutes: cognosces ipsectōz infirmitatē vite tue et opm tuoz. Octaua rō ē. qz si cogitas magnitudinē et mltitudinē offensaz q̄s fecisti p deū: cognosces q̄ oīa opa q̄ facis. quātūcūq̄ bōa. nihil sē ad satisfaciendū p viā iusticie offēsis dī. Nona rō ē. qz si speculeris diuersitatē et piculū temptatōnuz carnis mōi et dyabolī: conaberis ab assumendū maiorem firmitatem et altitudinē in oīi vtrute. q̄ vnq̄ feceris: ut possis esse in maiori securitate ptra dictas temptatōes. Decima ratio ē. qz si cogitas districtum iudiciū dei finale. et cū quo apparatu bonoz opez. et cū qua satisfactōe de offēsis dei debes venire ad dictū iudiciū: vtrutū bis q̄ paz est qd fecisti p bona opa. vel p misericordiam fm qd facere debuisses. Undecima ratio est. qz si cogitas breuitatē vite tue et necessitatē tue mortis dubie. post quam nō habebis spaciū faciendi opa meritoria. vel pñiam: cognosces q̄ cū maiori corde et studio. deberes facere bona opa et pñiam. q̄ nūc facis. Duodecima rō ē. qz si aduertas. q̄liter si icipias bonā vitā in quouis gradu. sine conamine. et desiderio ascēdendi in maiore et altiore vitā: nō p̄esse sine fūdāmēto p̄sūptōis et supbie hui⁹ qd incepisti. nec p̄esse sine inclusiōe magne tepibitatis et negligencie: et ex quo hec duo mala includunt̄. nō potest esse sine magno piculo veniendi in multa spūalia vicia: nō dubium q̄ si velis dictoz maloz esse liber et immunis. quātūcūq̄ altam vitam inceperis: tu conaberis ab ascēdendū ad altiore vitā et pfectōez. Tredecima ratio est. quia si cogitas abissalia iudicia dei. facta sup aliquos qui diu pseuerauerāt in magna sanctitate et pfectōe. sic q̄ deus eos deserebat. ppter aliq̄ occulta vicia. que nō credebant habere: non dubium q̄ quātūcūq̄ altam vitam inceperis. omni die eleuabis tuas affectiones et intentōes. deserendo omne vicium plus q̄ feceras ante. appropinquādo ad p-

aduentus eius

fectam et integram sanctitatē: timendo ne forte sit in te aliqd vicium occultum. ppter qd sis dignus deseri a deo. Quarta decima ratio est. qz si recogitas penas infernales damnatorum paratas peccatoribz cunctis. crebo q̄ leuis erit tibi omnis penitentia. et omnis humilitas paupertatis vituperium. et oīis labor: quē in vita ista ppter deū possis sustinere. ut euadas penas supradictas: et conaberis p̄tinue ad tenendum altiore et pfectōez vitam. timēdo piculū veniendi ad penas illas. Prebictē q̄tuordecim ratios. plus in breui tacte sunt q̄ explicate. ut abbiscatis in paucis magna cogitare. sic q̄ qlibet rō sit tibi materia p̄sideratōis spaciōse. Attē scias. q̄ si vel p̄ficere cū dictis rōibz. des eas formare nō solū p intellectū. imo ē necessariū q̄ p affectōz moneas tuā voluntatē ab hoc qd dictāt ip̄e rōes. Et nota q̄ conclusio cuiuslibz rōis bz esse in duobz. p̄mo in sentimento p̄prie imp̄fectōis et nihilatōis: deinde in desiderio et conamine. veniendi in altiore vitā et maiorem p̄fectōnē: sic q̄ nō sit sentimentū p̄prie imp̄fectōis et nihilatōis. sine desiderio et conamine maioris p̄fectōis et vite altioris. nec maior p̄fectio et altior vita. sine sentimento p̄prie imp̄fectōis et nihilatōis. Oratio.

Omnine iū x̄pe. mitis et hūilis corde: fūda cor meū i vera hūilitate. et excludē a me oēm motū p̄sūptōis et supbie ut nūq̄ visioes desiderē aut ruelatōes. nec p aliq̄s tēptatōes seducar spūales. q̄ me ducē q̄quō possent in errores. Fac me dñe p̄ssime q̄ttidie ab opa vtrutū ascēdē. et sp̄ in bono p̄ficē. ac continue i altiore vitā tendē et suspicāre: ut sic vigilādo et sollicitē agēdo. ab incertū tuū aduentū me valeā preparare. Amen. De oratio et expectatō aduentū dñi. et de posterioribz signis aduentus ei⁹. et p̄sumatōis sc̄li. Capitu. XLII.

Quāto q̄ dominus erum nāz et piculoz meminit. p̄nter boz remediū subdit. qd ē oīo p̄meditata. ac iugis et assidua. Cū i libro palip. Cū ignoram? qd agē debeam? hoc solū refidui hēm? ut oculos n̄ros dirigā? ad te. Quia ei⁹ dixerat dñs de suo futuro aduentū. q̄ subito veniet. et cui⁹ t̄ps certū latet: sollicitos nō vult esse et dispositos. ne dies illa nos inueniat ipatos. Inter cetera at̄ q̄ nos p̄pant. ut secure et bigne aduentū dñi expectem? ē oīonis sedulitas et assiduitas. ut iusti iudicis misericordiā iplorem? et oratōis hūilitas. ut iudicē p hūilitatē flectem? et rigorē tēperem? qz ei⁹ sp̄ hūiliū placuit oīo. vñ in eccl̄astico. Oīo hūiliatōis se. nubes penebit et donec appropiquet nō p̄solabit̄: et nō discetet donec aspiciat altissimū. Oīo at̄ supboz exaudiri nō merebit̄: oratōis em̄ defectū p̄prium p̄fictur: quod supbie repugnat. qz defectū suū magis celare q̄ p̄dere affectat: docet ergo dñs quoniam oportet iugiter et semp orare. et ab oīone non deficere. quia multum valet oīo iusti assidua.

7 consumationis seculi

Deus quod potest se orare? Ergo hoc intelligendum est de quotidianis horis canonicis. iuxta ritum ecclesie constitutus. et oramus semper. scilicet per tempus et horas debitas: et sic se non importat continuitate temporis. quia oportet iterum per tempus dormitiois. et quidam necessitatem corporis. sed importat instantiam orationis temporibus et horis ad hoc congruis. Aut certe quicquid iustus facit et dicit secundum deum. ab oratione est reputandum. Nam se orat. quod semper benefacit seu in bono perseverat: nec desinit orare. nisi cum desinit iustus esse. Orat enim in solum lingua. sed et corde et cogitatione. desiderium. scilicet. manus oculi et omnia operatio bona. **De** enim. si orare cessaverit omnia lingue oratio inutilis est. Et hoc modo se et sine intermissione possumus orare. et ab oratione non deficere. **vn Aug.** Qui deum laudat lingua. non se potest. qui moribus deum laudat se potest. Multum autem valde apud deum oratio cum lacrimis. quia habet deus magis diligere et citius exaudire. **vn angelus ad Thobiam.** quando orabas cum lacrimis ego obtuli orationem tuam domino. Et dominus per prophetam **ad Ezechiam.** Audiui orationem tuam. vidi lacrimas tuas. Nam deus ait hieronymo. Oratio deum lenit. lacrima corrigit. hec ungit. illa purgat. **vn Bern.** O humilissima. tua est potentia. tua est regni gloria: ante faciem iudicis sola iterare non veris. quicquid petieris impetrabis. accusatori silentium imponis. et quicquid sentias ab ore iudicis rapis. vicis inuicibilis. ligas omnipotentem. Et ad prophetam efficaciam orationis assidue. propter pabulam de perseverantia in oratione: et de exauditione: inducens exemplum de iudice. quod deum non timebat offendere et homines non reuerbatur publice scandalizare. nec domino timore movebatur. nec humano pudore. et de vidua petente iudicari de adversario suo. scilicet. ut faceret sibi iusticiam de eo: quam tamen ob solam importunitatem precum suarum exaudiuit: ne eum suggillaret. id est. suggendo sua importunitate offenderet: et fecit victor tedio quod volebat facere beneficium: motus ad faciendum iusticiam. non propter amoris iusticie: sed ab evitacione sue molestie. Et quod per aliquos homines peiores isto esse. quia nec dei timore nec hominum pudore nec aliquam importunitatem volunt gratias iusticie facere. **Idem** pabulam dominus idem posuit ut ostendat quanto timores de exauditione esse de beatitudine. quod deum forte iusticie et misericordie perseverantem rogant cum apud iudicem valuerit perseverantia deprecacionis ipsius. quia per importunitatem precum obtinuit petitionis effectum. Sic enim. multo fortius deus. quod est bonum et iustum: exaudiet preces. et faciet iudicium electorum suorum in precesura et tribulatione existencium: et clamantium ad se die ac nocte. id est. orantium instantem per sua libatione et declaratione domine iusticie. **Advertendum** tamen. quod sancti viventes in terra. non petunt a deo de adversariis iudicium pergebene penam: sed quod peruersi ad iusticiam desinant esse mali. secundum illud in puer. verte ipsos et non erunt. scilicet ipsi. vel quod amissa prece quam nunc habent desinant iustos persequi. **Et** quia ad bonos pertinet bona spiritualia et eterna suis persecutoribus optare. et hoc modo per eis orare: sed quia pene temporales sunt quamdam medicinie. et valent ab emendacione vitie. et ab declaratione domine iusticie: id est. ad sanctos bene pertinet petere a deo hoc modo iudicium de suis persecutoribus. non ex motu ire. sed ex zelo iusticie. et sic non est propter illud quod dicitur. **Orate per persecutores vos etc.** **Dein** post orationem

Secunde partis. Capitu. xliij.

subiungit dominus de fide interrogationem: dicens. **Verum** tamen cum venerit filius hominis. scilicet. christus ab iudicium. putas inueniet fidem super terram: quod. d. papa inueniet. respectu loquendo de fide formata caritate. **De** fide per orationem interrogat. quia si fides deficit oratio perit. **Quod** enim. inuocabunt in quem non crederunt **Ergo** ut oramus: crebamus. et ut ipsa fides quam oramus non deficiat: oramus. **Quod** autem querit dominus. an in aduentu suo inueniat fidem: non facit dubitacionem. quod omnia nouit. sed querit arguens et increpans infidelium multitudinem: quia in aduentu suo multos ab antichristo seductos. replet a fide corruisse: respectu quod paucos inueniet in vera fidei professione persistisse. tunc enim. secundum beatam tantam erit caritas electorum: ut non tanta ob clamorem infidelium. quam ob temporis aliorum. totum iam mundi sit acceleranda ruina. quia non habundabit iniquitas. refrigescet et deficiet caritas multorum. **Et** quia promouit dominus fideles ad aduentum antichristi et suorum pseudo prophetarum. ac insuper monuit eos orare se in tantis malis ad expectandum aduentum suum: nunc consolatur eos per suum prophetam aduentum. **Ubi** sciendum quod cum exemplum sit aduentus dei saluatoris nostri. videlicet in carne. in mente. et in iudicium: primo duo sunt amoris. scilicet. timoris: tertium celebramus propter primum et primum propter medium. **De** aduentu enim. ad iudicium mentem fit isto tempore in officio. ut timore nobis immisso: ad venerandam futuram festiuitatem natalis domini in carnem. nos solliciti preparemus. **De** aduentu in carnem idem festa recolimus. quatenus per ea verbum eternum mentali percipere mereamur. dum ipsa mentali perceptio est maxima gratia omnium donorum. que in hac vita secundum legem communem anime deuote per gratiam presterunt. unde dicit **Aug.** quod beatorum fuit maria percipiendo christum mente quam carne. **Et** quia dicit idem **Aug.** quod timoris est preparare locum. et quod introducit caritatem sic leta filius ideo ecclesia celebrans aduentum domini in carne. pariter et in mentem. qui sunt aduentus amoris: similiter mentem facit in officio de aduentu eius ad iudicium. qui est aduentus timoris: ut videlicet per timores introducat. ac per hoc nos moueamur ad amorosam nostri hospitij preparationem: quatenus verbo eterno mentali in nobis percepto. dicamus cum propheta. a timore tuo domine concepimus spiritum salutis. **Consolatur** ergo eos dominus de suo aduentu per primum. quia statim non immediate sed paruo tempore elapso. post tribulationem antichristi et pseudo prophetarum. que durabit per tres annos cum dimidio. et etiam post mortem ipsius antichristi: apparebunt signa manifesta per primum iudicii. quia post tribulationem illam antequam appareant signa ista. erit tempus breue. scilicet. quadraginta dies vel circa. ab effugatione bonorum et ad penitentiam malorum. in quo perire poterunt illi. qui per antichristum fuerunt decepti **Et** sciendum. quod appropinquante finali iudicio in omni creatura appebit turbatio. **Uniuersitas** autem creaturarum reduci potest ad quatuor genera. videlicet ad naturam celestem elementarem. rationale et intellectuale. **Primo** ergo describit turbationem in natura celesti. videlicet in sole. luna et stellis. in quibus erunt aliqui apparitiones insolite et nature sunt repugnancia. et ideo dicuntur signa que in eis erunt.

De aduentu xpi

Sol. n. et luna obscurabuntur. et stelle cadent de celo non a situ suo. quod naturaliter impossibile est fieri. cum terra non sufficeret earum magnitudini. et corpora celestia maneant in natura sua integre: sed propter nimiam scintillam quod erit in aere. cadere videbuntur a suo lumine: non quod eo prouenerit cum sit eis naturale. sed quod vincuntur a maiori lumine. **Dec. n.** luminaria obscurari et cadere dicuntur. propter maiorem lucis superuenientis. quod in gloriose christi aduentu. appente vere gloria lucis. omnia mundi lumina tenebris operantur et umbris. sic stelle non apparent sole oriente. et lumine caeleste non lucet in die. **ubi Beda.** Sydera in die iudicii videbuntur obscura. non diminutione sue lucis accedente sed superueniente claritate veri luminis: hoc est summi iudicii cum venerit in maiestate sua et patris. et sanctorum angelorum. Quis enim prohibet intelligi veraciter sol. tunc et luna cum syderibus ceteris ab ipsa suo lumine priuari: quod de sole factum constat tempore diuine passionis luna. n. tunc temporis cum esset plena sub abbato terre latebat. Certe per pactum die iudicii: et clarescente future gloria vite. cum fuerit celum novum et terra noua. tunc fiet quod iohel propheta dicit. et erit lux lune sicut lux solis. et lux solis septempler sicut lux septem dierum. **hec Beda.** Mystice ecclesia speciosa ut luna electa ut sol. et quod nocte mundi illuminat ut stelle: tunc non appetit ipsius ultra modum seuietibus. et cedet preuentibus. ac cadent multi qui gratia fulgere videbantur. et quidam fideles firmissimi turbabuntur. **Moraliter** vero per solem status perfectorum designatur. eorum est ad modum solis influere alijs et illuminare. Per lunam status perfectiorum significatur. ad quos pertinet exterioribus exercitijs otiosus. que sunt circa mutabilitatem humanorum actuum insistere: ad similitudinem lune quod inter planetas specialiter habet influentiam super mutabilitatem istorum inferiorum. Per stellas vero status incipientium accipitur. ad quos pertinet preterita peccata deplacere. et a futuris cauere: stelle enim emissionem radiorum. aerem ipsum depurant. et earum virtute auferunt a mundo inferiori pestilentie corruptela. In quolibet istorum statuum. ut verbum eternum concipiat in mente. debet certa signa precurrere. In sole namque legimus accubisse signum statuum. signum retrogradationis et signum obscuracionis. Et in sole quantum ad perfectos primo debet esse signum statuum. et hoc per mentis in deo stabilitatem. ne varijs cogitationibus euagetur. secundum illud psalmi. **Ja**cta cogitatio tua in domino. **Secundo** signum retrogradationis. per contemplationis et actus alternationem. secundum illud **Ezechielis.** Animalia ibant et reuertebantur. **Animalia.** n. id est sectatores euangelice perfectionis. vadunt ad vitam contemplatiuam: in qua quia diu immorari non potest. reuertuntur ad actiuam. **Tercio** signum obscuracionis proprie glorie exinanitiones. ut in suis oculis nihil se esse reputent. Sic semetipsum obscurauit apostolus: dicens Ego sum minimus apostolorum. **Et sequitur.** Gratia dei super id quod sum. In luna quantum ad perfectiores debet apparere signum conuersionis in sanguinem. per passionis iugem recordationes. unde eis dicit christus in trenis Recordare paupertatis mee et absinthij et fellis. Et respondere debet homo illud quod ibi sequitur. Me-

iudicis

moria memor ero. et tabescet in me anima mea. In stellis vero quantum ad incipientes debet esse signum casus. et proprie deiectionis: per defectum multiplicium humiliter recognitiones. De quo casu exponi potest illud per uer. Septies in die cadit iustus et resurget. Iustificatus est per gratiam dei omni tempore quod per septenarium numerum inuictus. debet cadere proprie recognitiones. et tunc spiritus lapsus resurgit. per diuine miserationis subleuationem quotiens enim quis per suis defectibus ingemuerit. totiens diuine propiciationis gratiam sibi apostolus cumulat. **Dec** autem signa facere in quolibet statu non est ex nobis sed ex superfluentia diuine bonitatis. **Jo** sapiens orat. Misere nostri deus oim. et ostende nobis lucem miserationum tuarum. **Et subdit.** In noua signa et minuta mirabilia. **Secundo** describitur turbatio in creatura elementari cum dicitur. **Et** in terris preterita gentium per perfusionem sonitus maris et fluctuum. **Na** ex ipsius corporum celestium. fiet commotio elementorum. **Terra** enim commouetur commouebitur. et in aere caligo et ventus. tonitrua et fulgura. choruscationes et varie tempestates generabuntur. In mari quoque et fluctibus generabuntur spiritus percellarum. et abierunt et abierunt percutientes mare et fluctus. ex quo perfractio generabitur maris et horribilis sonitus: et per nimiam aquarum hinc inde agitationem absque ordine. qui sonitus perfusionis appetit. **Et** insuper aderit etiam incendium ignis qui percurrat faciem iudicis. ita ut mare et omnia credantur consumi omni no: dicente petro. Elementa calore soluentur: et terra et omnia que in ea sunt opera exurentur. **Ex** quo omnibus corda hominum nimio frore percutientur. et homines attoniti quasi fugere volentes. et per tenebras horrendas se mutuo vide non valentes. discurrendo seuietate premuntur. et ipsi gerendo premuntur. ut fiat preterita gentium: et uat unum super alium. ex cursu multorum timentium ab aquis absorberi. et ab igne et tempestatibus consumi. et finem hoc prope dicit preterita qui premens furat. **Maxie** autem huius pressure causa est sonitus maris et fluctuum quod mare iusitato modo eribitur fremet. et litus maris uehementer agitabitur tempestate. **Tercio** describitur turbatio in creatura rationali. id est homine cum subditur. **A**rescentibus. id est deficientibus hominibus a vigore sue corporalis virtutis et colore: in diebus. n. illi efficiuntur homines aridi et stupidi et pallescentes. et velut amara: et contabescunt in seipso. ita ut alter alterum non alloquitur vel audiat seu attendat: per timorem. scilicet malo rum preteritum. et expectatione malorum adhuc restantium. quod inquam timor et expectatio superueniunt uniuerso orbi. quod dicitur. nec natio nec putia excluditur ab his angustiis. **De** his autem sic dicit **ysa.** Eruntque repetere et preestitit visitabit a domino exercituum. in tonitruo et commotione fre: et voce magna turbis et tempestatis et flamma ignis deuoratis. **Et** sic implebitur quod dicit **Dauid** de ipso. **Q**uestui in pio loco in mundo: et non inueni. **Na** iudicio imminente. celum tonitruis et fulgribus repellat impium. aer depellet per turbam. mare per tempestatem. terra eum excutiet per commotiones: ut in toto mundo locum non inueniens. sepeliatur in flamma ignis duorum rationis in inferno. **Quarto** ponitur turbatio in creatura intellectuali cum inferuntur. **Na** virtutes celorum. id est angelice potestates mouebuntur. **I**lle autem motus erit

Secunde partis.

multipli. qz mouebūt qdaz motu ammiratōis vidētes iustitias effect' accidē pter ordinē naturalē. Itē mouebūt ex dīna volūtate. ad faciendū miraculosas trāsmutatōes i elemētis: ab iustitidū hoībo frorē iudicis veniētis. Itē mouebūt ab pccōz vīdictā q separatōz expectō ab eis vltōz: qz sepabūt malos de medio iustōz. q mittēt eos i caminū ignis. Itē pnt dici moueri ex mag' tiorē. vidēb. n. totū orbē iudicari. q lucifer q eoz pnceps fuit. vñ dīc Crīf. q valde d cēf p'mouebūt q pcutiēf. vidētes tāta trāsmutatōz fiēi. q p'fuoos suos puniri. q orbē frap' frībili assistētē iudicō. Est at' i āgel' tior cuiusdaz reuētie q admiratōis respēctū dei. qz. f. admiratur dei maiestātē eis icōphēsilibīlē. et ab modū trementiū se hēbūt. De tali tiorē dī i iob. Colū ne celi p'tremiscūt. q pauēt i aduētū e'. Quid g' faciēt ūgulta de fti. vbi tiorē cōcutiēf cedē? libāi padīsi. An nō ē mīp. si hoīes q i natura q sensu sūt frēstres: arescēt. cū etiā anglice p'fates. q d se securi sūt mouebūt. Moralr celoz nomie pnt itelligi aīe scēe. i qbo de' p grāz cōcipi dīg' ē q hītare: De qbo dī. celū mibi sedes ē. aīa ei iusti sedes ē sapie. D'celi ūtutes sūt aīe vires. sic autē i aduētū i iudiciū. ūtutes celoz corpaliuz mouebūt. sic i aduētū ūbi efm i mentē. omīs ūtutes q potentie aīe mouebunt' ad opatōes supercedētes: supiorqz i ferior portū rōis mouebūt. de exercitō bone opatōis. ad studiūz orōis q p'p'latōis. Iudiciū dīnū p'cedēt sig' q mirabilia. irā dei i pccōres designātia: q ab oīdēdā dīpatā p' eos vīdictā. Et sic offēso dño turbaē ei' familia p' offēdetes. sic creatura dei turbaē p'ra pccōres. Et fm Hebā. quō ipulse ad casū arbores fragores motusqz sui p'mittē solēt indīcia: sic cermio mōi appropiāte. qī pauētia nūtant q gemūt elemēta q omīs creatura. Et ut dīc Crīf. sic hō cū moriēf patiēf fātalas q turbatōes maximas. q ē microcosm' siue mīor mūd' d' sic macrocosm' siue maior mūd' deficiēs. tō e' p'turbabiēf. Modū. n. deficiēdi i maiori mūd' ex mīori oportet accipe. Nota hic dñm breuiter qdaz tetigisse sig' diem iudicij p'cedētia. Dī aut in scola. hīsto. q hīero'. in annalibz libris hebreoz. inuenit signa. xv. dīezū ante diē iudicij: sed vtz dies illi p'tinui futuri sint an interpolati: nō exp'sit. hoc aut multā habz dubietatē. Prīa diē eriget se mare. xl. cubitis sup altitudinē mōtiū. stans i loco suo quasi mur'. Secūda intantū descēdet. ut vīz videri possit. Tercia marine belue. scilicet balene q huiusmodi. apparētes sup mare. dabūt rugitus vsqz ad celum. Quarta ardebit mare q aque omīs. Quinta herbe q arbores dabunt rozē sāguineū. Sexta omnia ruēt edificia. Septima petre adiucem collident'. Octaua fiet general' terremot'. Nona equabiēf terra. Decima exībunt hoīes de cauernis q exībūt velut amētes: nec mutuo poterūt loq'. Undecima surgent ossa mortuoz: et stabūt sup sepulcra sua. Duodecima cadēt stel'le de celo: fm quosdā q ab apparentiā. Tercia

Capitulum. xliij.

decima moriēf homīes viuētes. ut cū mortuū is resurgāt. Quartadecima ardebit celū et terra. id ē supficies aeris et terre. Quītadecia fiet celum nouū q terra noua: q omīs hoīes resurgēt. O cor nequā. si ab hec audita nō mollieris nec ad penitentiā puocaris: durius es lapide. durius adamāte. Dec. n. signa terribilia q p'cedūt: terribili' iudiciū quod sequiēf ostēdunt. Unde Crīf. Terribile ē illud iudiciū. q inēuitabilis est pena: q intolerabile illud tormētū. Si aut vīs neqz hic dare. vīdictā decerne de tēpō q expecte a tēpō noxas. Audi paulū dicentēz. Quoniā si nosmetipōs iudicarem'. nō utiqz iudicaremur: si hoc feceris. viam puenies: et ab coronā deuenies. Et qual' expectem' vīdictaz a nobisipīs: ait ber. Luge. īgemisce amare: hūilia tēp'm. vitupera te. remēora pccōz fm spēz Qui. n. facit hoc. ita p'pungef. ut neqz vita dignū seipm eē estimet: q at hoc estiat cera omī mollior erit. Neqz igit parua hec esties esse: s'z p'grega oīa. q sic ut i libro scribe. Si. n. tu scripseris. deus te lebit. sicut si tu nō scripseris. deus q iscribet. q vīdictā expectet. Multū igit meli' est a nob iscribi. et diuinit' deleri: q ecōtrio nobis obliuīde tradētibz. deū ea ante oclōs nostros offerre fm diem illā. Et igit hoc nō fiat. omnia cū diligentia recogitemus. q inueniem' multis nosipōs obnoxios. Qualiter igit est saluari aīa: Contraria h' s formata imponentes. Attendam' igit q p oīa vulnera expurgemus Ita. n. poterim' q ignoscētia delictoz potiri. q p'missis p'fui bonis. hec Crīf. Oratio.

Domīe ihu xpe. da mibi imitari signa i sole. luna q stell'. hoc ē bonoz opm exēpla. in te sole iusticie q mīe ūgine q i oībus scīs tuis. ut fiat i terra carnalitatē mee p'ssura gētū. i. motuū icircūcisorū. p' p'fusione sonit' p'fessiois q maris p'tritōis. q fluctuantū afflicōnū. arescentibz i me humanis p'cupiscētijs. p' timore gehenne. q expectatōe glē. que suuētiēt vniuerso orbi. quando vnicuiqz fm ope ra sua dab' ūtutes: etiā celoz. f. potentie anime moueant' de ūtute in ūtutem: ut parat' inueniar in aduentu tuo Amen. De aduentu xpi iudicia. Capitulum. XLIII.

Et tūc. f. post predicta signa p dñm tacta. appebit. hora q nō putat' (hora em iudicij ignorat') signū filij homīs. f. signum crucis in celo. hoc est in aere. qui aliqñ i scriptura celuz vocat'. ut passus in humilitate. ignominia crucis ostēdat. i sua veniēs maiestātē. salutarē fructū. q dignitatē eiusdem gloriose crucis. f. filius hoīs. nō filiū dei se hic appellat. qz nō in forma dei sed homīs iudicabit. Scdm Crīf. Crux apparebit sole luculētior existēs. ut nō sit necessitas accusatōis cū viderint crucē. sed p se sine excusatōne condemnabile eoz efficiat' peccatum quemadmodū si q's lapide vulnerat' ipm ostēdit lapidē. vel vestimenta sanguine mactefacta.

De electorū solatōne

Et sicut dicit Crisostomus. non erit crux lignum in quo. sed passio est dominus. sed lux in modum crucis splendidior sole. Per hoc autem signum crucis intelligi possunt etiam alia signa et instrumenta sue passionis et mortis. ut clavi lancea. corona et flagella: que quasi vexilla triumphi et victoriae in iudicium deferentur. Quibus autem per hoc intelliguntur cicatrices seu stigmata et testimonium passionis in carne ihesu. ut impleatur illud zachariae. Videbunt in quem crucifixerunt. **En Diero.** Signum autem hoc crucis intelligam? ut iudei videant in quem peremerunt. aut vexillum fidei victoris triumphantis. **Secundum Crisostomum.** Quod admodum ingreditur rege in civitatem exercitum antecedit. qui signum atque vexilla regalia praefert. annunciat regis introitum. Ita dominus descendens de celis praecedet exercitum angelorum et archangelorum: qui signum crucis ut triumphale vexillum praefert. dominum regis celestis ingressum fratribus tremantibus nuntiabit. Et tunc. scilicet cum triumphale vexillum videbunt plangent se inconsolabiliter sero accusantes propter: omnes facti sunt. id est. aliquid de omnibus tribulatio et nativitas. scilicet mali: vel omnis facti sunt. id est. omnes homines terreni et iniqui: qui terrae dilexerunt. et ea deo proposuerunt. qui cum terrena voluntate decesserunt. quibus gemitus et tristabilis erit adventus iudicis. quem terrenis postposuerunt. Et recte dicit facti sunt. quia ut ait Diero. hi plangent qui municipatum non habent in celis. sed scripti sunt in terra. **ubi Crisostomus.** Plangent iudei. plangent gentes. plangent christiani. qui magis dilexerunt mundum quam christum. Non sic tribus domini. Illuc. n. ascenderunt tribus facti sunt domini: ad praefectum nomen domini. Plangent autem se. id est. suam culpam quam commiserunt. suam stulticiam quam non correxerunt. suam gloriam quam amiserunt. suam penam quam incurserunt. Et iterum. Tunc plangent se omnes facti sunt terre. qui magis dilexerunt mundum quam christum. cum audierint eum hec verba dicentem ad se. Ego propter vos homo factus sum. propter vos alligatus. et delusus. et cecus. et crucifixus: ubi est tanta iniuriarum mearum fructus? Ecce primum sanguis mei quem dedi per redemptionem animarum vestrarum. ubi est fructus vestra: quam mihi per precem sanguis mei debetis? Ego super gloriam meam vos habui. cum esset deus apparet homo et vilior me omnibus rebus vestris fecistis. Nam omnes rem vilissimam esse apostoli dilexistis quam iusticiam meam et fidei. Tunc plangent se omnes facti sunt terre: quia nec resistendi virtus est per eum. nec fugiendi facultas ante faciem eius. nec penitendi locus: ex angustia. n. omnium rerum nihil eis remanet propter lucem. Merito plangent se quia tunc neque pecuniae divitiarum praesentia ad elemosinam faciendam. neque praesentia iusti per filia intercedant. neque ipsi angeli per hominem sic solebant facere obsequium. quia non recipit natura iudicij misericordiam. sic nec tempus misericordiae iudicij: dicente propheta. Misericordiam et iudicium: cantabo tibi domine. misericordiam in priori adventu. iudicium in secundo. **hec Crisostomus.** **En et effert.** Aliquis si sciret rem quod imineat vel incubat o fratres. iugiter plangentem deum obsecrantes. Si. n. omnis creatura cōteremiscet. et ipsa agmina sanctorum angelorum expauescet in adventu eius. quod tunc dicemus si hoc pro tempore negligenter ac segnis vixerimus? Ipse namque per hac negligentiam nostra ratio a nobis exiret ac diceret. propter vos incarnatus sum. et in terris palam puerfatus. propter vos flagellatus sum. proputus. palmis cecus. crucifixus.

ex appropinquante redemptione

aceto potat. panis vobis aperui. regnum celorum vobis obtuli. spiritum sanctum vobis misi. quod vultis debui vobis facere et non feci: huiusmodi voluntatem vestram solummodo quasi. non vos coegi. ne causa vestre salutis esset occasio necessitatis. Dicite mihi precatores secundum carnem passibiles ac mortales. quod passi estis propter me dominum mīatorem vestrum. qui etiam impassibilis pro vobis passus suus hec effert. Et tunc videbunt oculi corporalibus tantis si deus qui infideles. filium hominis in specie humana. quia in forma hominis iudicabit. **ubi augustinus.** Nihil quippe filij hominis exhibet et malum. nam visio forme dei non nisi multis corde. quam ipsi deum videbunt. Et quia filium dei secundum id quod in forma dei equalis est patri. videre iniqui non possunt. oportet autem ut iudicet vivos et mortuorum coram quo iudicabuntur. et iusti videantur et iniqui: ideo oportebat ut filij hominis acciperet iudiciariam potestatem. **En et beda.** Ea forma electis appebit. qui in morte apparuit: reprobis vero in ea forma qui in cruce perpendit. Videbunt inquam eum venientem ad iudicium in nubibus caeli. sic in nube ascendit. id est. in aere super locum unde ascendit. **ubi Crisostomus.** Quia ei (sic in actibus apostolorum legitur) nubes suscepit illum ab oculis eorum. et illic directus est ab angelis. sic veniet quemadmodum vidistis eum ascendente in celum: merito credendum est. non solum in eodem corpore qui ascendit. verum etiam in nube veniet. unde et Origenes. Sic eo ascendente in celum nubes eum tulit. propter honorem ascendente: ita eum deferet ad iudicium veniet autem cum potestate magis. **propheta.** n. christi adventus fuit in ostensione infirmitatis. secunda erit in ostensionem potestatis. et maiestatis. id est. gloria. tunc. n. totus christus cum multis gloriosus apparebit. id est. lumine sicut vestimento veniet inquam cum virtute multa et potestate contra inimicos ad puniendum et dampnandum eos: ac gloria magis et maiestatis. propter bonos ad promerendum et glorificandum ipsos: ut qui in primo adventu venit ut fructus infirmitate et humilitate. in secundo veniet ut dominus cum fortitudine et regia maiestate. unde Crisostomus. Damna. n. appetitum persecutus est cum infirmitate et humilitate nostra: sed secundam celebrabit cum propria potestate et maiestate. **ubi Gregorius.** In potestate et maiestate visuri sunt. quem in humilitate positum audire noluerunt. ut virtutem eius tanto tunc districti sentiant. quanto nunc cervices cordis ad eius patiam non inclinant. ubi etiam Crisostomus. Si quis rex terrenus processum aliquem aut expeditionem mandavit in populo. dignitates omnes moventur. et exercitus excitatur: tota civitas fervet: quantum magis rege celesti exurgente iudicare vivos et mortuos. virtutes angelice promovebuntur. terribiles ministri. terribiliores dominum praecedentes. Ante ipsum per caedulas fulgura viva praecedunt. et per tubas horrenda tonitrua vociferantur. Qualis rex. talis est praeparatio regis. **hec Crisostomus.** Filius ergo hominis in iudicio apparebit: quia dignus est ut ipse filius dei qui in forma hominis iuste iudicet. in eadem forma hominis in iudicio iuste iudicet. Et in carne eius videbuntur cicatrices vulnere. ut videant reprobi in quem peremerunt. **ubi Crisostomus.** Vulnere suavitatis: ut in die iudicij perficiantur ad testimonium passionis contra iudeos. et omnes qui denegantes filium dei crucifixum in corpore iudicant. Et tunc vivi rapiuntur aliquid cum domino veniet. ut dicat iudicet vos et mortuos. ac iudei vivos et mortuos. Et

7 de similitudine ficulnee

fm Aug. Illic tunc morientur et in momento re
suscitabuntur. quia statutum est hominibus semel mo
ri. Et secundum apostolum. omnes resurgemus. et er
go omnes moriemur. Et enim ait Aug. Erit re
surrectio mortuorum omnium hominum. sed una et insi
mul. non prima iustorum. et postea secundum. Et tunc. scilicet
ante resurrectionem communem. mittet angelos suos cum
tuba et voce magna. id est. tam apta et tam clara vo
ce. que a mortuis audiat ubique. **Ubi Remigius.**
Hec autem tuba non reuera corporea est intelligenda sed
angelica vox. quod adeo magis erit. ut ad clamorem il
lius omnes mortui de terra pulvis surgant. Alia tuba est
potestas suscitandi mortuos. et vox est vox christi vo
cantis mortuos ad iudicium. ex cuius virtute suscita
buntur. et ut in iudicio sint omnes. ubi **Crisostomus.** Vere magis
vox tube terribilis. cui omnia obaudiunt elementa: quod pe
tras scindit. inferos aperit. clausuras tenebrarum perfr
ngit. portas ereas perfrangit. vectes adamantium confr
git. vincula mortis dirumpit. et de profundo abyssi animas
liberas corporibus affligit. Hec omnia citius consummat in
ope quam sagitta transit in aere: dicente apostolo. In mo
mento in ictu oculi in nouissima tuba. canet ei tuba. et
mortui resurgent incorrupti. In illa voce pulvis
iam dissolutus corporum mortuorum. in noua membra con
strigetur. In illa voce quasi una plebs obnoxia. totum
mare discutiet. ut si quid apud se retinet de huma
nis ossibus. sine contradictione restituat. **hec Crisostomus.**
Et congregabunt angeli ad iudicium. electos specia
liter: ab universis regionibus et locis. in quibus pu
trefactione resoluti sunt. ut etiam ventilatus de area
totius terre et orbis: quod specialiter adducunt mister
io angelorum. quia erunt principes eorum. Et non solum
congregabunt electos. quorum corpora leuia: sed etiam re
probos. quod corpora ponderosa habent: et ideo sic angelus
abacuch sic eos portabit. Sed electos congrega
bunt ab angelis. reprobos ab demonibus. Et electi oc
currunt domino ad iudicium venienti. Reprobi vero veni
ent. sed in magis distantia: ut ait Remigius. Et fm
Crisostomus. Dominus resurgens et resuscitatus angelis congre
gabunt: congregatos autem rapiet nubes. et hec omnia in
instanti momento fient. In valle autem iosaphat. scilicet
in aere iudicabit omnis homo: quia iudicii discer
mine erit in aere. dicente apostolo. Simul rapiemur cum
illius in nubibus obuiam christo in aera. De hac die sic
dic **Crisostomus.** Deu mihi de illa die terribili: cum dece
ret nos letari. cum hec audiamus: sed dolemus et
tristes sumus. Qualibus ergo videmus christum oculis
suis? Si enim preterit aliquis non utique ferret videre.
consciens sibi peccati: in ipsum preterit infirmitate mea
suetum qualiter respiciemus eum. tunc qualiter sustinebi
mus? Et enim representabunt tribunali christi. et omnium di
ligens erit investigator. **hec Crisostomus.** In omni autem te
mporale multum valet illa die resurrectionis et iudi
cij. et nobis et alijs ad mentem reuocare: quia hoc pre
cipue consuevit animas curare. **Unde Crisostomus.** Si au
tem esse voluerim. et si rapere. et si inconueniens quod
agere. confestim diem illam in mentem mittamus.
et iudicium subscribamus: et omni freno vebemen
tius. detinebit inconuenientem impetum hec cogita
tio: et dicamus ad nos ipsos. resurrectio est. et iudi
cium nos expectat terribile. Et si viderimus ali

Secunde partis. Capi. xliii.

quod elatum. et in precibus bonis inflammatum. id est sem
per dicamus: ostendentes quoniam omnia hic manent. Et si
aliud tolerare viderimus? et persistere. et ad illud idem loqui
mur: ostendentes quoniam finem habebunt tristitia
Et si pigritantes et dissoluti rursus idem superincum
bemus. ostendentes ei quoniam necesse est pigritie no
xas dare. Sufficiens est hoc verbum. omni ferta
mento magis nostram curare animam. Et enim est resur
rectio pre ostiis. non longe neque periculum: adhuc au
tem parum quantumque qui venit veniet et non tar
dabit. et omnis nos manifestari oportet ante tri
bunal christi. et bonos et malos: hos quibus ut ante omnes
verecundemur. eos vero ut ante omnes clariores effi
ciamur. hec igitur secundum unamquamque subscriba
mus nobis diem. Si hec semper reuoluimus. nulla
solicitude precium nos mordere poterit rerum
eternarum que videntur temporanea: ea vero que non vi
dentur. non temporanea sunt. Continue igitur et ad
ipsos loquimur et abiuicemus. resurrectio est et iudicium:
et nox eorum quod gesta sunt. Et ne irascemur deum sed au
diamus eum: dicentes. timeamus eum quod potest et corpus et
animam perdere in gehennam. ut propter timorem facti mol
liores. et a perditione hac eruti. digni efficiamur re
gno celorum. **hec Crisostomus.**

Omnis ihu christe. quod ad iudicandum cum pote
state et maiestate magis es venturus. angel
signum gloriose crucis tamquam vexillum sum
phale preferentibus: tu animam meam huius sanctissi
me crucis impressione consignata. tu me huius virtute
purifica. et per hac me totum sic vendita tibi. ut
nihil aduersarij valeat in me repire: quatenus ab
iudicio veniente: ego hoc venerabili inueniar sig
num et stigmatem: ut tibi crucifixus figuratus in pena co
sors fieri merear. et tui resurgentis in gloria Amen.

De electorum consolatio ex appropinquante redem
ptione et de similitudine ficulnee. **Ca. XLIII.**

Onde post premissa con
tra reprobos dicta. mox ad electorum
consolationem dominus conuertit verba: quia
dies iudicii licet in reprobis sit terribilis.
tamen electis habet esse consolabilis: tunc enim ad glori
am transferentur optata. unde hortatur eos: dicens. Dies
autem. scilicet signis predictis. fieri incipientibus et apparenti
bus. scilicet cum plage mortis crebescunt. cum terror iudicii con
motis virtutibus ostenditur. cum peccatores tabescunt pre ter
rore et expectatio malorum: vos electi respicite per fi
dem. id est. diligenter attendite. et metis oculos aperte cre
dendo. et nullatenus dubitantes: et leuate per species capi
ta vestra. id est. mentes vestras a frenis ad celestia expe
ctatione gaudiose erigite et corda vestra exhilarate
ac gaudeat cum leticia quod in tristitia fuistis. quoniam per
tribulationes horum dierum. post persecutiones et terrores malo
rum: appropinquat redemptio vestra. plena et perfecta quaz
expectatis. quia dum finis mortis est amici non estis. prope est
redemptio quam quaesistis. redemptio in qua vestra. id est. secundum
ecclesiam appropinquabit perditionis malorum. Hec autem redem
ptio erit plena ab omni malis liberatio: tunc enim ab
omnibus fuituribus. scilicet peccatorum alligatio. fomitis
infectione. sensuum illectione. passionum infestatione: de
monum temptatione. malorum hominum persecutione. neces

De electorum consolatione

variorum sollicitudinibus: et ab omnibus hominibus erimus liberi. quoniam ponemur in libertatem glorie filiorum dei. **Dec.** n. redemptio: non est aliud nisi perfecta libertas anime et corporis. ut tunc iusti dicere possint christo. illud apokal. Occisus es et redemisti nos deo nostro in sanguine tuo: et fecisti nos deo nostro regnum. **Hoc** quippe ad consolandos electorum cedit. quod videant christum venire ut eis premia largiatur que suis promissit. **Sed** de vobis ambrosius. que premias cathedras diligitis. scilicet que ad dignitates diligitis accedite. licet in ipsis dignitatibus diligitis perseverare: quod tunc non erit vobis pars neque sors in fine isto. nec cum electis consolatio. nam christum iudicem venientem non libenter nec gaudent videbitis. que nunc preesse et iudices esse diligitis. **Quod** beatus gregorius in mora. attestat dicens. **Nam** cui esse nunc iudicem libet. huic videre tunc iudicem non libet. **Non** dicitur que iudex est: sed cui esse iudicem libet: animam videlicet non gradibus redarguens. et ad voluntatem non ad factum vituperans referens. **Quis** autem cogitavit vel dicere valeat. que tunc leticia bonis. et que tunc tristitia malis erit: vult **Gregorius**. **Qui** deum diligunt. ex mundi fine gaudent atque hilare scilicet iubent: quod videlicet eum quem amant mox inveniunt dum transiit is quem non amauerunt. **Ab** sit. n. ut fidelis quisque deum videre desiderat. de mundi promissionibus luceat: quem finiri eis de persecutoribus suis non ignorat. **Scriptum** namque est. **Quicumque** voluerit amicum esse huius seculi. inimicum dei constituetur. **Qui** ergo appropinquat mundi fine non gaudet. amicum se illius esse testatur. ac per hoc inimicus dei esse convincitur. **Ex** mundi. n. destructione luge eorum est. qui radicem cordis in eius amore plantaverunt. que sequentem vitam non querunt. **hec Gregorius**. **Dic** autem hec ad discipulos. non tanquam ad eos que durare deberent in vita ista usque ad mundi terminum: sed quasi uno corpore existente. ipsis et nobis et posteris. usque ad consummationem mundi credituri in christum. **Quis** ergo dicit illas nemo sciat: prima tamen esse dubitare non poterit. postquam tanta et talia signa fieri incipiant. **Cui** rei gratia subdit pabolam. id est similitudinem. ad propositum congruam. de ficulnea et alijs arboribus. **Sic** enim ex pullulatione et fructu foliorum et flos in arbore. ipse esse estas agnoscitur: ita ex ruina mundi que fructus est. et signis predictis. ipse esse cognoscitur aduentus iudicis et regni dei: que estas erit iustis ex hieme. et peccatoribus hyems ex estate. **Secundum** **Crisostomum**. plus de ficu quam de alia arbore similitudinem ponit. quod pene post omnes arbores vernat. et sic magis e vicio estate nunciat. **Vel** similitudinem a ficu sumit. quod illa si mala est. mala est valde: et si bona est. bona est valde: sic iudicium valde malum est malum. et valde bonum est iustis. **Vel** quod dulcedo ficus dulcedinem futurorum significat gaudiorum hac similitudine. **Secundum** **Gregorium**. despiciendus mundus ostenditur. cui fructus ruina est. quod ad hoc crescit ut cadat: ad hoc germinat ut quandoque germiauerit claudibus consumatur. **Moraliter** homo arboribus in hoc assimilatur. quod sicut arbores post hyemem fructificat. et estate fructus colligit: sic homo post ebullitionem fructum habet. qui per tolerantiam passionum acquiritur: et hic fructus in estate claritatis eterne colligitur. **Et** pervenienter regnum dei comparatur

ex appropinquante redemptione

estati. primo quod estas est tempus lucidum. sic regnum celorum. secundo quod estas est tempus fructifera. sic in regno celorum. tertio quod estas est tempus iocundum. sic regnum celorum. quarto quod est tempus tranquillum sic in regno dei cessabit iubilum tribulationum. **Et** confirmans promissa assertione certificatoria: subiungit. **Amen**. id est vere dico vobis. quod non peribit generatio hec. id est non deficiet hec sexta etas omnium hominum malorum et bonorum. hoc est genus humanum: vel specialiter generatio hec. scilicet iudeorum. que non deficiet ex toto: quod potest opprimi et dispergi. non tamen destrui et annihilari. ob memoriam crucifixi: vel generationem christianorum dicit ecclesiam volens discipulos consolari. ne crederent quod in illis temporibus fides deficeret: donec omnia que circa christi adventum predicta sunt: fiat et fuerint consummata. vel secundum **Crisostomum**. donec impleatur omne misterium vocacionis sanctorum: quod quantuncumque fideles opprimantur tempore antichristi: tamen aliqui permanebunt in fide stabiles. usque ad finem mundi. **Ubi** de predicta die adventus domini nos quasi promittendo. sic dicit **Gregorius**. **Illud** ergo diem fratres karissimi ante oculos ponite: et quicquid modo graue crebris: in eius compatimento leuigatur. **Illud** diem tota intentione cogitate. ut autem corrigite. mores mutate. mala temptantia resistendo vincite. perpetrata autem fletibus punite. **Adventum** namque eterni iudicis tanto securiores quoniam videbitis. quanto nunc districtius illi temetipsum pervenitis. **hec Gregorius**. **Et** addit quamdam prestatorem ad assertorem premissorum: dicens. **Celum**. scilicet non ethereum. sidereum. sed aereus a quo et aures celi et nubila celi cognominantur. hoc est. inania hec et nubilosa veteris aeris spacia: et terra transibunt. in suo modo mutabuntur. scilicet quo ad mutatum qualitatis. et quod quare nunc habent ymaginem: non quo ad destructionem substantie. secundum quare subsistent sine fine: quod quo ad qualitatem in melius commutabuntur. et forma prior deposita innovabuntur: ut dicatur celum novum et terra nova: preterit enim huius mundi figura. sed quo ad substantiam et essentiam semper manebunt. immobilia. **Verba** autem mea subamantur eterne veritatis beneficia. hoc est verborum sensus. non transibunt sine affectu impletionis. sed sicut dicuntur sic sine ulla diminutione implebuntur. **Ac** si dicet. **Ecce** quanta est stabilitas verborum meorum: quod facilius est ea que videntur esse valde stabilia et durabilia destrui. quam verborum meorum que videntur per prolationem transire aliquod decedere. **Facilius** est. quod tota natura subvertatur. quam quod intellectus verborum meorum effectu non compleatur. **Plus**. n. repugnat divine veritati a veritate verba sua deficere. quam quodcumque creatum in nihilum redigi. **Augustinus** distinguit triplex celum primum aereum in quo aures volitant. secundum ethereum in quo sidera stant. tertium empiricum. in quo deus et sancti habitant. **Primum** transibit. non quidem secundum substantiam. sed secundum qualitatem. quod innovabitur et depurabitur per ignem. **Secundum** etiam transibit. quod a motu cessabit. et habebit claritatem quam habet sol. et soli dabitur alia claritas et lune similis. **Cessabit** ergo motus celi et transmutatio in elementis. quia ista ad complendum numerum electorum sunt ordinata.

7 de similitudine ficulnee

et iō isto ppleto i iudicō cessabūt. sic ea q̄ sunt
ad finem habito fine cessabūt. **Moralr** circa
hoc nota. q̄ q̄ mūd' iste q̄tū ab omne sui appe-
tibile transit. q̄ scdm̄ Ioh̄em mundus transit ⁊
concupiscētia eius: hinc est. q̄ q̄cūq̄ his mūda-
nis abheret. ille ē i continuo transitu cum ipso
mundo. Et p̄cipue triplicē facit transitū mise-
rabilem. Primo a culpa i culpam. Secundo de
culpa i penā. Tercō a pena i penā. Boni autē
fugientes a mūdum ⁊ ea que i mundo sūt. faciūt
triplicē trāsītū p̄mēdabilē. primo q̄tem transe-
unt a culpa ad penitentiā. scdo a p̄nā ad sapi-
entiā. tercio a sapiā ad vitā eternā. Qui hunc
triplicē facit trāsītū. ille ē ver' hebre' ⁊ hic cele-
brat ver' pascha vel p̄bale. qd̄ ē transitus domi
Moralr etiā nota. q̄ sic trāsīt' celi et terre cor-
pal' ponit i argumentū aduētus xp̄i i iudiciū.
sic transit' celi ⁊ terre spūalis. est argumētū ad
uentus verbi eterni i mentem. Unde sciēdū: q̄
p̄ celū ⁊ terram que sūt extrema mundi corpo-
ra. possūt intelligi aīa rational' ⁊ corp'. que sunt
duo extrema. s. spūalis ⁊ corporal' natura. Igi-
tur adueniēte verbo eterno i mentē. celus ⁊ ter-
ra transibūt. i. ultra ibunt: quia. s. extra vel su-
pra communē hominū statum eleuabūtur ⁊ in-
nouabūtur: hoc enī efficit eius aduentus i no-
bis q̄ inouabimur: t̄az scdm̄ aīam q̄ scdm̄ cor-
pus: ut exuentes veterē hominē cū actibus su-
is. iduamus nouū hominē q̄ scdm̄ deum crea-
tus est. Renouabitur autē homo scdm̄ animā
p̄ reformatiōem ymaginis deformate. vetusta
te defectuum culpabilius: ad quam reformatiō-
nem ymagis deformate. anima puenit tripli-
ci transitu. Nā p̄mo transibit ab obliuione me-
morie. ad acq̄rēdā verbi eterni p̄ntiā: p̄ iugē
memorie recordatiōem. Scdo trāsibit ab obfu-
scatiōe intelligentie. ad contemplandā sapiē-
tiam: p̄ luculentā intelligentie p̄scrutatiōem.
Tercō trāsibit a corpore ignaue. ad degustan-
dā ecclē dulcedis affluentia: p̄ artēz amoris
inbessionē. Scdm̄ corpus etiā homo inouabit
triplici transitu. p̄mo corpus transibit a carna-
liū oblectatiōe. ad sensu alitatis debitā sup̄fissi-
onem: ut videlicet corpus q̄tū ad appetitum
animalē ⁊ sensitīuū. sit subiectū impio ratiōis
Secundo transibit a sensibiliū diuagatiōe. ad
siliū corporaliū ⁊ speciez ymaginabiliū qui-
etatiōem. Tercō transibit a passionū molestatiō-
ne ad penalitātū ⁊ afflictionū equanimē tolera-
tiōem. Igit' qn̄ sic celū ⁊ terrā i nob̄ transierūt.
certissimū argumentū est. q̄ verbū eternū nul-
laten' nos trāsīuit. s. amorose i mētē nr̄az deli-
nauit. In q̄cūq̄. n. hoīe celū ⁊ terrā. i. aīa ⁊ cor-
p' trāsierit. p̄ grē inouatōz: illū obū et̄emuz nō
trāsibit: imo ad deū venit p̄ mētālē e' p̄ceptōez
Et q̄ ad p̄cauēdū tāta mala sup̄acta. ncc̄ia ē
digna p̄patō. iō generalez subdit amonitiōz: di-
cens. **Attēdite** vobis. i. diligenter caute ne ḡ-
uē corda v̄ra. i. deorsū p̄māz ad vicia: ita q̄ le-
uare nō possitis capita v̄ra: i. crapula ⁊ ebeta-
te. ⁊ curis bui' vite. i. ex sup̄fluitate cibi ⁊ pot'

Secunde partis. Capi. xliiij.

⁊ sup̄flua ērenoz sollicitudie: crapula. n. sensū
ligat. cura seculari sensū distrabit ⁊ suffocat:
⁊ sup̄ueiat i vos repētia dies illa. s. iudicij: ⁊ re-
pētīn' iterit' vos auferat nesciētes: ⁊ iō hec vi-
tāda sūt ⁊ cauēda. **Tāq̄** laq̄us. n. s. ispat' q̄ eua-
di nullo mō possit. ⁊ p̄petuo retinens qd̄ semel
cepit: sup̄ueniet i om̄s q̄ sedēt sup̄ faciez oīs ē-
re. i. q̄ delectabil' ⁊ p̄ amorē q̄escunt i terrenis
⁊ h̄mōi illecebris. **Octoz**. n. p̄mo capif laqueo
culpe. s. tātē capiet laq̄o pene. Sc̄i qd̄ trāse-
unt sup̄ terrā tāq̄ hospites ⁊ pegrini. s. mali se-
dēt ⁊ q̄escūt i terra tāq̄ ciues ⁊ domestici. Unde
Theo. **Capiet**. n. dies illa sedētes i sup̄ficie. q̄i i
p̄mebitatos ⁊ iertes. Quotq̄t vō sūt solertes et
agiles ad bonū: nō sedētes ⁊ ociātes i terrenis
s. surgentes ab eis sibi dicētes: surge vade. qm̄
nō ē hic tibi req̄es: talibz nō est illa dies ut la-
que' ⁊ discrimen. s. ut dies festiu'. vñ **Heda**. **O**
stultā p̄sup̄tōz corbis humani. q̄ lamentabilem
finē cupiditatis. ebetatis ⁊ crapule. nec ip̄o iu-
dice p̄estātē p̄uideat: s. edictū regis efni. i. mo-
re serui nequā postq̄ didicerit: sp̄nat. Et certe
si quis nob̄ p̄itus ac sapiēs medic' p̄cipet. attē-
ditē iquiens vob̄ ne q̄s (verbig' a) de illi' herbe
succo aui' sumat. qd̄ si fecerit. repētīn' ei sup̄-
ueniet iterit': quātū q̄sq̄ studio p̄monētis me-
dici mādata fuaret. ne videlicet vetitū gustan-
do p̄iret. ac nūc aīaz simul et corporū saluator
ac dñs. iubet ebetatis herbā ⁊ crapule vitādā.
nec nō ⁊ curap̄ sclariū sollicitudies. vñ mortife-
ros succos eē cauēdas: et q̄nti tñ n̄m his non
solū saluari. s. etiā p̄sumi nō timēt: **Nulla** cre-
do alia cā. nisi q̄ fidē quā medici p̄bēt. dictis
deo p̄bē p̄tēminūt. Si. n. credidissēt: credēdo vti-
q̄ timerent. timēdo autē iminēs piculū cauerēt
Un' ⁊ Cris̄. Si dixero tibi abstine te a deliciis ⁊
ieiuna. nō facis. q̄ nō credis. Si egrotātī tibi
medicus dixerit. abstine te ab hoc: obaudis. q̄
credis te saluandū si seruaueris. Et frequēter
illud amas qd̄ māducare vetaris. ⁊ vicia deside-
riū v̄trīs p̄pter desiderīū satiatas. **Altomagis**
ieiunare poteris. si credēs iocūditatē illā futu-
rā. **hec Cris̄**. Maior isania nō pōt eē q̄ mortēz
aīe nō formidare: q̄ ut ait **Cris̄**. q̄nto p̄ciosior
ē aīa q̄ corp'. tāto miserabilior p̄bitō aīarū q̄
corporū. Deinde monet om̄es: dicēs. **Vigilate**
itaq̄ om̄i tpe nō vigilia s̄sus. q̄ nullus posset
hoc sustinē. s. vigilia itellect'. de q̄ i cāticiis dī.
ego dormio ⁊ cor meū vigilat: ⁊ om̄i tpe oran-
tes. nō q̄ oīo sit semp̄ p̄tinua. q̄ oportet eā se-
pe iterūpi sōno ⁊ alijs necessitatibz corporis. sed
p̄tinuitas itelligit'. q̄ nō iterueiat mortale pec-
catū. i. p̄ebēs ip̄i effectū ⁊ op' bonū: ⁊ ideo sub-
dit: ut digni habeamī fugere. id est cauē salub̄-
ter. oīa ista que v̄tura sūt: ⁊ stare securi i iudi-
cō an̄ filiū hominis. sedētis. s. ad iudicandū. i. co-
raz xp̄o i forma humana iudicāte. q̄ illi q̄ tūc
iueniēt sine p̄cto mortali erūt salui. vñ b̄c glo-
sa. **Hec** ē sūma b̄titudis. s. i p̄ntia iudicis secu-
rum cōsistere. **Mali** autē cadēt ante eum. ita q̄
amplius nō resurgēt: q̄ penā quālibet mallēt

De die domini subito venturo

sustine q̄ ipm vide. ubi **Aug.** hec intelligit illa fuga. q̄ nō debet fieri i hyeme vl i sabbato. Ad hyemē p̄tinet cure hui' vite. q̄ tristes sūt velut hyems: ad sabbatū vō crapula et ebetas. q̄ carnali leticia luxuriaq; cor submergit atq; obruit qd malū sabbati noie siḡf. q; illo die iudei delicia affluūt. dū spūale sabbatū ignorāt. Et fm eūde **Aug.** om̄i tpe op' est vigilia mentis. ante mortē corpis: vt i p̄ntia sūmi iudicis p̄sistam? **Hoc. n. ē nra b̄tudo. ubi Beda.** Qui añ filiuz hoīs stare. eiq; (iuxta apoc. ioh̄is) die noctuq; i tēplo e' fūire desiderat: nec ab e' aspectibus i ignē eternū maledict' abijci nō solū ab illecebs sc̄larib; castigari. s; orare et vigilare: et hoc n̄ q̄busdam diebo. s; om̄i tpe facē debet. iuxta qd ps. ait. **B̄ndicā dñm i om̄i tpe: sp̄ laus ei' i ore meo.** sic nāq; mēbi' b̄tare i domo dñi: et i seculum seculi laudare illū. **hec Beda.** Cur aē mortuū vt vigilem? et solliciti sim? declarat p̄tinuū cu; subdit. **Nescitis. n. qñ temp' sit. i. iudicij siue mortis p̄prie.** Et q; dixerat dñs aduētū et regnū suū p̄prie eē: ne discipuli estimarēt q' ex signis p̄dictis poss; dies et hora sciri determinate subiūgit. **De die aut illa et hora. s. qñ ad iudiciū veniet nemo in ecclā. i. nullus hoīm scit de tēpore: neq; angeli celoz sciunt. q; nō est de p̄tinitib; ad b̄tudinē. neq; fili' scit nisi sol' pater.** Scdm plures doctores intelligendū ē. q' homo vel angel' nec sibi nec alijs scit diē iudicij. s; fili' i p̄re scit sibi. q̄uis alijs nesciat. i. nullus scire faciat. **Pater aut solus scire dñ.** q; solus facit filiū scire. **Nota q̄dem est hec regula loquēdi: vt ibi. tēptat vos de': vt sciat. i. scire vos faciat. si diligitis deū: et ibi. nūc p̄gnoui qm̄ ties deū. i. nūc feci vt p̄gnosceis.** **Uti. n. dñ dies letus quia letos facit: et frigus p̄gruz. q; p̄grus rebbat: sic dicitur filius nescire vel scire nobis quibus missus est. q; scire vel nescire nos facit: scit itaq; in se et sibi. nō nobis.** **Unde p hoc quod dñ nisi solus p̄r. a q̄ fons oīs cognitōis est: nō excludit filius vel spūsanctus. q; in eodem fonte habitant: sed magis includunt. q; vna est triū p̄sonaz noticia.** **Sicut ergo p̄ncipium mundi a solo deo fuit p̄cognitū. q; mundus immediate ab ipso factus est: ita et finis mūdi soli deo ē cognitus. et homi x̄po reuelat'. ad quē p̄tiet iudicare de omnib;.** **Nob aut hoc vult eē celatus q; fm Hiero. nō expedit nob. imo nec expedit bat aplis scire diē et horā illā iudicij. ne p̄griores sim': s; sp̄ icerti de t̄pibus futuris et aduētū iudicis: sic quotidie viuam' cum t̄iore. et sp̄ vigilemus solliciti. quasi i proximo et altera die iudicandī simus: ac pendule expectatōis icerto. semp eū credamus futurū. quē ignoram' qñ vēturus sit.** **Signa q̄dem appropinquatōis aduētus eius scire possumus et debemus. sed diē p̄cisum nescim'. ubi Cris.** **Ecce senectutis siḡ cognoscim'. diē aut ultimū ignoram': sic et labentis seculi signa scim'. finē eius non agnoscim'.** **Sicut. n. qñ videm' hoīez senē. scim' q; p̄prie moritur' est. quādo aut nescimus: sic et cū mūdus**

ac de vno assumpto

pturbatū videmus. casuz cognoscim'. diē aut ignoramus. vñ et **Aug.** **Finis q̄tez seculorū ē etas sexta mūdi. videlz ab aduentu dñi vsq; i finem sc̄li.** **Senect'** vō tantū t̄pis solet tēnē. quātum om̄s etates ceterē. **Nam cū anno. lx. senect' dicit' icipe et homis vita possit vsq; ad ānos cxx. p̄uēire: manifestū est solā senectutē tālongā q̄ om̄s etates priores esse posse. frustra igr̄ annos qui remanēt huic seclō conazemur dīfinire. oīm. n. de hac re calculatū digitos. et p̄tā numerādi resoluit. et q̄scere iubet qui ait. **Nō ē vestrum nosse t̄pa vel momenta. q̄ pater posuit i sua p̄fate. hec Aug.** **Nō est q̄ppe nostz nosse t̄pa ultra q̄ reuelat': vl' tradit' p̄ sc̄pturas q; hoc est p̄sūptōis.** **S; fm sc̄pturas nosse est eruditōis. q̄uis ergo reuelatū forte fuit alicui t̄ps aduentus antixpi. nō tamē sequitur vt sciāt de die iudicij. Nescitur. n. quāto itēstitio p' antixpm futurū sit iudiciū. Quia licet sc̄ptū sit q; xl. dies dabunt' sanctis ad penitendū p' antixpm. nescit tamen vtz statim post illos dies q; draginta futurū sit iudiciū. Creditur tamē. q; nocte resurrectōis dñice. erit general' resurrectō s. i nocte pasche. Ideo fm **Isido.** i p̄mitina ecclesie fideles tota nocte illa vigilabāt. q̄i iudicē expectātes. Quo aut anno dies iste vētur' sit: p̄t' ignoram'. **Istud vō qd hic ad lrām exponit de die iudicij general'. moral' pōt intelligi de die iudicij p̄ticularis. q̄ ē dies mortis cuiuslib; homis. diē. n. mortis sue null' scit nisi de' sibi reuelauit. et id ē nob vigilādū de hac die. sic d illa sollicitē cogitādum: q; qual' q̄sq; exierit de hoc mūdo. tal' p̄ntabit etia i futuro iudicō. Oīo.******

Omīe Ihu x̄pe. veni ad me i nubib; pet̄tē. et cor meū i pluuiā lacrimarū resolue: et i potestate vicōz demonia. et maiestate i me regna. Fac me o nra redēptō ab te respicēterioribus oculis. et leuare caput mētis: da mihi vidē ficulneas. sentire. s. tue caritatis dulcedinē: et oīm v̄tutū arbores. producāt i me fructū bonoz op̄ez. vt mihi prope sit estas regni celoz: presta mihi cauē oīa vicia. et vigilare i orōne p̄tinua. vt mēar mala vētura fugē. et i iudicō ante te secur' stare Amen.

De die domi iuxta exemplū Noe vel loth subito vēturo. ac de vno assumpto et alio relicto.

Capitulum

.XLV.

Est hec declarat icertitudinem diei domi. i. introducēs terram isperati diluuij. et hortans vt vigilem' et nos preparemus bñ operādo. ne dies domini nos inueniat imparatos. In hac autem cōpatōne temporis iudicij et ipsi' diluuij. iplicantur duo iudicia generalia. vnum quod precessit. s. p̄ aquas i diluuiū. aliud quod futurum est. s. p̄ ignē i generali icendib;. **Ponitur ergo comparatio q̄tuz ab incertitudinem vtriusq; quo ad tempus determinatum. et etiā quo ad incredulitatē multorū carnaliū. Sic. n. in diebus Noe eo fabricante archā et p̄dicante**

biluuiū futurū. erant hoīes comedentes et bibētes ac mīmonia faciētes. i. gule et ebrietati ac luxurie dediti. et sine timore lasciuētes securi. et eis credē nolētibz. ac uacatibz vacātibz. et nihil timētibz: subito ueniēs diluuiū submersit et pōdidit oēs p̄ter noe et cū eo i archa exītes: sic et circa biē iudiciū hoībz uacātibz uoluptatibz et uacatibz. ac i securitate exītibz et de nullo timētibz. aduēt? xpi subito et ip̄ate ueniet. et oēs q̄s replet exē archā. i. ecclāz. p̄det et p̄denabit: s̄z i ecclā p̄ fide et opatōz exītes. custodiet et saluabit. ut dicit **Deba**. Nō h̄ p̄iugia uel alimēta damnāz. s̄z imoderat? licitōz ut arguit. Neq̄. n. qz hec agebāt: s̄z qz his se totos dēdēdo. dei iudicia p̄tēnebāt: aq̄ pierūt. hec **Deba**. Interit? q̄tē illoz erat subitane? nō qz añ mīme nūciat? sed qz a nullo credit? vñ **Maxim? epūs**. Noe et si ta cebat uoce. ope loq̄bat? si filebat lingua. fabca tōe clamabat. Nā utiqz cū opare? op? nouuz. et nulli aliq̄n p̄ptū: amōdebat cūctos nouis picul noua tabnaclā p̄pari. loq̄bat? ḡ ope. et dicebat illud euāgelicū dñi dictū. Si mibi nō creditis opibz credite. hec **Maxim?**. S̄z pueri hoīes az chā i tot ānis p̄structā uideētes. sine dolore leta bāt. nihil futurōz p̄uideētes: et iudicia dī p̄tēnebāt. n̄ euigilātes. s̄z i malicijs dōmitātes. et subito a diluuiō absorpti sūt. et repētī? iterit? tu lit oēs i mag? securitate exītes et nihil timētes Sic dñs fabricāte archā ecclē exē quā n̄ ē sal? p̄dicat? aduēt? dñi ad iudiciūz iopinat?. Multi q̄s hoc tpe p̄nīaz agētes. et exēpla p̄nīe alijs ostēdētes: et si tacēt uoce. tñ cū Noe loquūt? ope: dicētes. Si nob? nō creditis. uel opēibz credite Sed reprobi p̄tēnentes lasciuūt. et i die qua nō putāt ueniet dñs et p̄det eos. Et cū dicent. par et securitas. quasi securi exītes et de nullo timētes. ueniet sup eos repentin? iterit? et nō effugiet? fbulatōz iminēt. ubi **Deba**. Mīstice autē Noe archā edificat. cū dñs ecclāz de uiris fidelibz quasi lignis leuigatis adunādo p̄struit. quā p̄fecte p̄sumatā ingredit? cum hanc in die iudiciū p̄ntia sue uisionis eternus b̄tator illustrat Sed cū archa edificat? iūqz luxurianē. cū bo in traē? iterēūt: qz q̄ s̄ctis h̄ certantibz insultant eis illic coronatis eterna dānatōne p̄lectē. hec **Deba**. Sic multi d̄ morte sua nō cogitāt. quīs certitudinalr sint morituri: et frequē uēit mors qñ nullū time? piculū. subit? ei erit aduēt? filij hoīs ad iudiciū generale ut p̄ticulare ueniētis vñ **Crisp.** Et qd̄ mīz si peritūz mūdū audiūt et nō credūt. Ecce morituros se esse q̄ttidie audiunt hoīes. q̄tēs mortuos alios uide? et tñ non credūt se morituros. Si. n. crederēt se morituros. nō facerēt ea p̄ quibz moriūtur: morte dig. Si ḡ illd̄ quod q̄ttidie fieri uide? i alijs. i se futurū eē nō credūt: quomō illd̄ crebēt futurū. qd̄ adhuc nūq̄ factū est: hec **Crisp.** Hoc itē etia? ostēdit ex similitudinē facti i dieb? Loth. Silr. n. sic tunc factum est. i. qz impij igne et sulphure perierunt: sic ipij in die aduentus xpi pibunt. Quia homīes illi? t̄pis edebāt et bibebāt. Ecce

p̄cīm uoluptatis: emebāt et uidebant. ecce p̄catū cupiditatis: plātabāt et edificabant. ecce p̄cīm nimie securitatis: et i securitate erāt usqz i biē illā q̄ exijt loth a sodomis: q̄ domin? pluit ignē p̄tra imoderatū ardorē. et sulphur contra fetorē de celo. i. aereo: et p̄bidit omēs illos et ab iacētes citates. ubi beba. **De**termisso domin? illo marīo et isādo sodomorū scelē. sola ea que uel leuia uel nulla putari poterāt delicta p̄memorat: ut intelligas illicita q̄ pena feriāt. si licita et ea sñ q̄bz hec uita n̄ ducit? imoderat? acta igne et sulphure puniūt. hec beba. Sic qñ fili? hoīs reuelabit? q̄ mō occultat. i. in aduētū suo futuro: erūt hoīes i securitate nihil timētes de futuro iudicō usqz ad t̄ps illud. quo xpc i hūanitate glōsa uidebit. ueniēs ad iudiciū: ueniet enī qñ hoīes nō aduertēt piculū. Scdm **Crisp.** Hoc totū dicit. ostēdēs qualr repētē ueniet et iopiat: et p̄libz lasciuētibz et sine sollicitudine exīstētibz. ubi **Deba**. Pulchre dicit reuelabit? qz q̄ iteri nō apparēs omnia uidet. tūc apparēs oīa iudicabit: apparebit autēz iudicatur? eo maximo tpe. q̄ cūctos iudicōz eius oblitos. hūc seculo conspexerit esse m̄cipatos: qz licet mūdi termin? olī p̄finito sit uēturus i t̄mpore. frigēte tamē circa finē caritate multōz. tāta crebre scet hūani generis iūqtas. ut merito debeat cuz ipō quē ibitat orbe deleri. Nā et nūc q̄tē innumeros. adeo p̄messatōi et ebrietati emptōi et uēditōni. ceterisqz mūdi rebus iherere uidem?. ut palā districti iudicis irā eos puocare non lateat. S̄z tñ qd̄ sine graui merore (sapiēs q̄sqz saltē) cogitare non ualet. peiora iā iāqz supuentura formidamus: quod. n. de una quondam peccatrice gente dolēda dictū est: necdū cōpleta sūt peccata amorreorū: de tota p̄culdubio prauorū massa dānanda cōstat esse s̄ctiendū. Mīstice s̄m **Deba**z. Loth q̄ iterptat? declinās est p̄plus electo? q̄ dum in sodomis. i. inter reprobos ut aduena moratur. quantū ualet eorū scelera declinat. Exeunte autē Loth de sodoma perit. qz s̄m **Crisp.** q̄diu sūt hoīes fideles: stat iste mūd? et cū sancti de mundo deficiunt. est utiqz casur?. sicut etiā egrediētibz isrlitis de egipto. extermi natus est egiptus. Hec igit? p̄dicta audiētes: timeam? actus nostros: et ab ocio ac lasciujs amodo abstinētes. et de p̄teritis p̄niam agentes ad illā diē dñi nos sine cessatōe p̄parem?. De inde post certitudinē t̄pis iudiciū. ostēdit icertitudinē salutis iudicādoz. ne q̄s de suo statu p̄sumat. ut se eleuet. qz i oī statu erūt aliq̄ electi et aliq̄ reprobi. Tūc. n. i illa nocte fbulatōis. qz anti xpc hora tenebrarū ē. et silr est i nocte mortis. duo erunt i agro. i. i agricultura p̄latōis. q̄ p̄sunt ecclēsijs: et opantur i ecclēsie misterio tanq̄ in agro dei. ut surgat et proficiat messis. hui? agri domici unus assumet. i. ab gloriā: ut p̄latus bonus et utilis: alter relinquet? ab penā scz p̄lat? malus et inutilis. Item due erūt molen tes in mola. i. i exercitō actōnis. q̄ i modū mole uoluit: sollicitudibus. et p̄tinet ab populos.

De vigilia priffailias

qui femiāz noīe designāf. qz tanq̄ ifirmi a pre-
positis regunt: vnus assumef ab glāz. f. iust⁹.
alter reliquet ab penā. f. iustus. Itē duo erūt
in lecto. id ē i quiete contemplatōis. q̄ ocū 7 q̄-
etēz eligunt. et neqz negocijs ecclesiasticis neqz
secularibz occupati. sed velut ad hec ifirmi. se-
cebūt ad ocū 7 q̄eti esse diligunt: nō se magnis
actōibz pmitētes. 7 quobāmodo i stratu infir-
mitatis deū rogātes: vn⁹. f. bon⁹ assumef ab sa-
lutē. alter. f. malus reliquet ab damnatōnem
In quolibet ergo istorum statuū. ostendit ali-
quos esse electos 7 aliquos reprobos. in quoli-
bet. n. sunt boni et mali. Quia scdm̄ Aug⁹. In
omni p̄ditōe 7 gradu optimis mixta sunt pessī-
ma. Et q̄ boni fuerint assument ab gaudia ef-
na. vbi ē xp̄c. qz vbi est corpus. id est dominus
in corpore. scilicet xp̄c. qui est homo corporeus
7 aquilaz. id est animaz sanctaz preda: ibi cō-
gregabuntur 7 aquile spūales i corpore. scilicet
sancti 7 electi qui eius passionē humilitatemqz
imitando tanq̄ de eius carne saturantur. quoz
p resurrectionē ut aquile iuuentus renouabif.
mali vō cū dyabolo ad penā eternā relinquet
Et ideo (ut dicit i Osee) consolatio abscondita
est ab ocul⁹ meis: quoniam ip̄e iter fratres diui-
det. Cum ergo dicit. qz de agro 7 de mola 7 de le-
cto. vnus assumef 7 alter reliquetur: nō de du-
obus hominibz dictū est. sed de duobus generi-
bz affectionū. Nec alia videt esse genera homi-
nū. quibus constat ecclesia: q̄ ista tria habētia
binas differentias ppter assumptōem 7 relictio-
nem. vnde Crisostomus. Quādo iusti q̄dem assumuntur
peccatores aut reliquunt: omnes iusti i vno ho-
mie figurāt. 7 om̄s p̄ccatores i vno. Elideat vnus
quisqz modo qual sit: et talem se faciat. qz debe-
at assumi. 7 non reliqui: quia boni tm̄ assumē-
tur. mali vō relinquentur. Di autem tres ordi-
nes quo ad saluandos. significant p tres viros
qui saluauerūt animas suas. 7 quos solos libe-
rādos. ezechiel ppheta p̄nūciat. scz Noe. q̄ signi-
ficat statū platoz. p quos ecclesia regitur. sicut
pilluz i aquis archa gubernata est. que figurā
ecclesie gestabat. Et Job. p quem significat sta-
tus actiuoz. qui vxorē 7 filios. 7 amplas tene-
naz copias habuit. 7 curā dom⁹ pprie exercuit
Et Daniel vir desiderioz: p quem significat sta-
tus p̄templatiuoz. q̄ nuptias p̄cepit. 7 celibez
vitā elegit. 7 i aula regia abstinentie debet⁹ fuit.
De clericis vō qui negocia secularia et causas
civiles tractāt. dubitari pōt sub quo horū sta-
tuū p̄p̄endi possint 7 debeāt. Et qz (ut dictū
est supra) incerta ē dies domi. 7 de die illa nemo
hominū scit: 7 (ut iam visū est) incertitudo est
salutis. i quocūqz statu q̄s fuerit. Ideo ex p̄mis-
sis concludit ne torpeamus i peccatis dormitā-
do. sed solliciti simus 7 vigilemus cōtra mortis
incertitudinē. bonis operibus iugiter insisten-
do: dicēs. Vigilate ergo 7 semp i sollicitudine si-
tis. qz nescitis q̄ hora vl⁹ i mane puericie vl⁹ i e-
cia iuuetutis. vl⁹ i sexta senectutis. vl⁹ i sero se-
nij. dñs vř vetur⁹ sit. ab iudiciū p̄ticulare. i cu-

custodientis contra furem

iustibz morte. siue ad iudiciū generale i resur-
rectōe: ne cū venerit subito 7 ex inspatō. dormiē-
tes nos inueiat et iparatos. Vnde ecclā. Nescit
hō finem suū. sed sicut piscis capif hamo. et si-
cut auis p̄p̄endit laq̄o: sic homo capif in tpe
malo. Vnde 7 Ber. Nihil mortē certius. 7 nihil
hora mortis incertius. Nā nescim⁹ quomō aut
quāto aut vbi moriemur. qm̄ mors ubiqz expe-
ctat nos. Idcirco debem⁹ esse pati. ut cuqz co: p⁹
fuerit ad terrā de q̄ sumptū ē. spūs redeat ad
deū q̄ misit illū. vnde etiā Grego. Nemo i vni⁹
vitē itine torpeat. ne i patria locū pdat. Quia
em̄ adhuc hodie licet bñ agere scim⁹. vtz cras
liceat ignoram⁹. vñ 7 Crisostomus. Quā rōne ab vno
q̄s hoīe abscondit⁹ ē dies mortis ip̄ius. videlicet
ut sp̄s bñfaciat. semp mortē suā sperās: eadē rō-
ne 7 ab oībo hominibz abscondit⁹ ē dies aduentus
xp̄i. videlicet ut nō vna generatō saluet⁹: sciens
aduētū ē: s; om̄s. dū i singul⁹ q̄busqz generatōi-
bz aduent⁹ eius spatur. hec Crisostomus. Quia ḡ t̄pus
iudicij et etiā mortis ē incertū. id debem⁹ semp
ēē pati ad ip̄m expectandū: 7 semp esse i conti-
nua sollicitudinē. ne iprouisi inueniamur i morte
vñ Bern. Contra negligētes separe. Miser q̄re
oī hora te nō disponis. Cogita te mortuū. quē
scis de nēcitate moritur⁹: distigue qualr oculi
hūc i capite. vne rūpē i corpe. 7 cor scintē
dolore. hec Bern. Habeamus igit i mēoria qz
mōs fallax. vita brevis. finis dubi⁹. exit⁹ horri-
bil. iudex terribil. pena infēmiabil. 7 hec sp̄ nos
creāt. 7 ad vigilādū iducat. vñ Basili⁹. Semp
ante oculos tuos vñ ultim⁹ dies. Cū biluculo
surxeris. ne ad vesp̄z te p̄fidās puenire: 7 cū
quiescēs lectulo mēbra tua pposueris. de lucis
nō p̄fidās aduentu. et facillie poteris refrena-
ri ab oībo vicijs. Sp̄ cor tuū celestia pmissa me-
ditē. ut ip̄a te ad v̄tutis viā puocēt. Esto nūc
tal⁹ i opibz tuis q̄le te vis futū postmodū. hec
Basili⁹. Nec itaqz sciētes 7 illā diē sp̄ suspectā
hñtes. faciam⁹ nūc te nobis ip̄is iudiciū. poccu-
pādo faciē dñi i p̄fessioe 7 iusticia: p̄ficiēdo di-
gnos fruct⁹ p̄nie. ut deū nob p̄piciū inueniam⁹
benignū. vñ Bern. Si nosmetip̄os diiudicaue-
rī nō vtiqz iudicabimur. Bonū iudiciū qd me
ab illo districto dñoqz iudicō s̄ducit 7 abscon-
dit. p̄l⁹ horreo icidē i man⁹ di viuetis volo vul-
tui ire iudicat⁹ p̄tari. nō iudicādo. Iudicabo
p̄m̄ mala mea iudicabo 7 bōa. Mala melioribz
curabo corrigē actibz. diluē lacrimis. puire ieiū-
nijs. cētisqz sc̄te laboribz disciplinae. i boīs de me
hūilr sētia: 7 iuxta p̄ceptū dñi suū iutilē me f
putabo. q̄ qd facē debui tm̄ feci. scrutabor ego
vias meas 7 studia mea. q̄ is q̄ scrutat⁹ ē i r̄lm
i lucnis. nil i scrutatū i me siue idiscussū inueiat
Neqz. n. iudicatur⁹ ē bis i idip̄m. vñ 7 Crisostomus. In
pprijs p̄cis nō erubescam⁹ hoīes. sed t̄ciam⁹ ut
oportet deū: q̄ 7 nūc videt q̄ fuit. 7 tūc puit eos
q̄ nō p̄niam hic agūt. Qui. n. verecūdiā homi-
nū inspicit nūc solū. deo aut inspicitē non ve-
recūbas agere aliqd icōueniēs: neqz vult peni-
tē 7 trāsmutari. i illo die vniuerso orbe terrarū

domum suam

considerare exemplificat. Oia ei ut i ymagine tunc stabat fm oculos nros. ut p se ptenat? unusq; q; sit. de reliquo igit si nō vult q; diuulgari. q; sua sūt i illa die: sanet iā vulnera. istat. n. de reliquo nō rap tps. Sim? semp pati. nō semp horū pte habebim? Quocirca h penitēam? ut ita piciū deū iueniam? fm futurā diē: multa potiamur eius clementia. hec **Crif.** Oratō.

Domie ihu xpe. da mihi i certitudine di ei aduēt? tui vigilādo q; bñ opando puenire: ne voluptatib; q; uacatib; vacās subito iparatus iueniar illa die: presta mihi ut tūc iter electos tuos mear tua grā pnuerari. q; cū ipis ab gaudia etna miscditer assumi: q; sic cū eis electis q; scis tuis. q; p resurrectōz renouabit ut aqle iuuet? ego te miserāte. ubi tu i corpe glōso es cōgregat? de tua faciar mear: viderē. q; exultās te iugit laudare sū fine Amē.

De vigilia pñfaiias custodiētis ptra fures domum suam. **Ca. XLVI.**

Deide probat per exēpluz q; sit vigilādū. Magis. n. vigilādū ē pro eternis q; p temporalib; sed pñfaiias hora suspecta de aduētū furis vigilaret p corpalib; q; nos omī hora: q; oīs hora ē suspecta. debemus vigilare p spūalib;: q; semp esse solliciti. ut i morte iueniamur pati. Si q; pñfaiias sollicit? ē de domo custodiēda multo fortius nos debem? esse solliciti de vita eternā. ne pām? eā: qd erit si iueniamur p grē carentiā. Scdm **Crif.** pñfuit h desides. q; nō tantū studiū faciūt p aīa. qntū aliq; p pecuniā. q; fures expectāt ne pāt: illi. n. vigilāt ut resistent furi. hi aut nō vigilāt ut iueniāt pati. Expōit aut hec silicudo fm **Crif.** duplr. Prio moto vocat furē dyabolū. domū mentē. quā si itrauerit p negligētiā ianitoris rōis: spoliat domū illaz vestimētis iusticie. auro sapie. argēto inocētie Domū q; suā q; sūnit pfodi. cū suggestōi cōsentiens ututib; spoliat q; virito ledit. Scdm hāc mā notā ē tria de pñfaiias. videlicet. scire. vigilare. et nō sinē. Debet q; scire iñdicias furis. i. cognoscē prutēter: vigilare ab sui custodiā. i. cauē solerter: nō sinē. i. resistē fortit. ne pfodia tur dom? fossorio dyaboli. q; pmo pcutit suggestōe. scdo fobit telectatōe. tco pbit pñfai. pmut vir pōt cauēri. scdm magis. fciū marie. Alio mō exponēdo vocat furē mortis diē. q; occulte sicut fur. domū corpe. ianuā os. et aures. fenestras oculos. Et ē sens? Quia si sciret pñfaiias q; hora fur veniēt. i. mors q; fur dī: q; merito. vlt ppter iprouisū aduētū q; occultū itroitu. vel ppter scrutiniū q; spoliatōem rez oīm: vigilaret utiq; ne morētur i pēto q; culpa. q; mors peccatorū pessima: q; nō sinēt domū suā pfodi. i. cū vōlētā aīam a corpe extrahi: s; spōte exire. vnde **Crif.** Quomā aīe peccatrices q; corpe quasi in proprio domicilio delectant. veniens cū sentētia dei angel? mortis. pfodit corpus. q; animā violēter auellit ab eo. Aīe autem iuste que non de-

Secunde partis. Capitu. xlvj.

ctantur i corpe. sed q; i exilio ibi sūt: veniente snia nō pfodiū nōlētēs. s; vocant gaudētēs **Unde q; Grego?** Nesciētē pñfaiias fur domū pfodit. q; dum a sui custodia spūs dormit. i pro uisa mors veniens. carnis nē hitaculū irūpit q; eum quem dñm domus dormientē iueniēt: necat. q; dū vētura damna spūs mīme puidz. hūc mors ab suppliciū nesciētē trahit. Furi aut resistēt si vigilaret. q; aduentū iudicis (q; occulte aīas rapit) pcauēs. ei penitēdo occurrēt. ne impenitens pīret. Et itē. **Hora** vō vltimā dñs noster idcirco nob voluit esse icognitā. ut semper possit esse suspecta: ut dū illaz puidē mīme possum? ab illā sine itermīssione pparemur. **Grego?** Deinde pcludit ex pñfaiias. q; amonet nos ut pati sim? q; si tāta adhibet diligētiā p custodia rei pue: multo magis adhiberi debet p custodia aīe. **Unde dic.** Ideo q; vos estote parati. sine macula cordis. oris q; opīs: q; qua hora nō putatis. i. i sperate. filius homis ventur? est. ad iudiciū pticulare i morte. vel ad iudiciū generale i mūdi fine. Igit q; nescim? diem vel horā illā vñā. qñ occulte q; furtim vēturus sit domus: vigilē? nō vñā die vel vñā hora. sed semp omībus diebus q; horis. quasi semp sit ventur? ne i illa die q; hora dormiētēs q; iparati iueniamur. **O q; felix** q; nouissima puidet. q; sibi a pñfai cauet. q; seipm nō negligit. q; se omī tpe ab morte ppat q; disponit: ut quādo cūq; mors venerit patū eū iueniat. gaudētē q; ipm recipiat. quā si q; liberatoris sui aduētū desideratū expectat: dicēs cū aplo. cupio dissolui q; eē cū xpo. **De** inde generalr subiungit. q; aut vob dico: omībus. i. pñtibus q; futuris. tā rectoribus ecclie q; subditis dico: vigilate p sollicitudinē. quāz sibi qlibet ipēdere debet. ut cōe oīm pceptū. nouissimū p pmos audiāt. **Abi** oñdit. q; non loquebatur tm̄ discipul. sed pro omībus fidelibus presentibus q; futuris. Quis enim dies ille nō oēs inuenturus sit i hac vita. tamen ad omnes qd amodo ptinet. videlicet: q; tunc unicuiq; dies ille veniet. cū venerit ei dies. ut tal? hinc exeat. q; lis illo die iudicābus est. **Tal. n.** pñtabit iudicio. i. i pte elector vlt? damnadōz: quā i inuenietur i morte q; tum ab gratiā q; meritum. vel culpa q; demeritū. **In** quocūq; statu quēq; iuenerit suus nouissimus dies. i eo cōphendet euz mūdi nouissim? dies: qm̄ quā i die isto q; q; capiet q; moriet. tal? i die illo pñtabit q; iudicabit. vñ **Aug?** Nemo querat nouissimū diē qñ futurū sit. Sic vigilemus oēs bñ viuēdo. ne nouissimus dies cuiuscūq; nostz iueniat nos iparatos: et qualis quisq; hinc exierit suo nouissimo die. tal? iueniatur i nouissimo seculi diē: q; iteo vigilare debet aīo oīs xpian? ne imparatū eū iueniat dñi aduent? **Imparatū** aut iueniet dies ille. quē iparatū iuenerit sue vite huius vltimus dies. **Abi** iueniemur ibi iudicabimur. hec **Aug?** Qualē q; dñs i morte quēq; iuenerit. talem illo die iudicabit. qui etiā i morte iudicium suū cognoscit. **Anusquisq;** em̄ xpianus in

De lumbis precinctis

more xpm videbit. et tunc cognosces an de electis vel banatis sit. **Ante Lothari** q postmodu in noceti terci e dictus. i libro de miseria conditi onis huane sic ait. **Uideat** g ta bonus q mal ante q aia egrediatur a corpore. xpm in cruce positum. malus videt xpm ad erubescencia et cofusione. ut erubescat se no esse receptu san guine xpi. sua culpa exiget. **Ante** de mal dici tur. **Uiderut** que pupugerut: quod intelligit de aduetu xpi ad iudiciu. et de aduetu ad die mor tis. Bonus vo videt ad exultatores. **Un** et xpc de iohes euangelista ait. **Sic** eu volo mane donec venia ad obitu ipi. **Quatuor** g legut aduen tus xpi ad hoies. duo. s. visibiles duo invisibiles primus aduetus visibil fuit i infirmitate cor pis. s. i carne: alius aduetus visibil erit i maie state dei. s. ad iudiciu. **Primus** aduetus inuisi bil fit i mente iusti p gratia. **Secundus** aduen tus invisibil est i obitu cuiusq fidel: unde dicit obitus. qz obuias venit xpc. **Dos** qtuor aduet repntat eccla i. iij. dnici de aduetu: no solu nmero diep. s. etia roe officio. **hec Lotharius** **Eya** g aduotata nra. illos tuos misicordes o culos ad nos puerte. et ihm bndictu fructu ve tris tui. nob p hoc exiliu ostede benignu. **O** cle mens. o pia. o dulcis **Maria**. **Postq** g dñs i pmuni nos ad idessu vigilantie cura amonu it. psequeter specialē rectoribz et pncipibz i ex pectatoe. et aduetu suo sollicitudinē mādat. et q vigiladu sit: ostēdit. p scdm exēplū de suo pñ faillias. q sollicit est regē domū sibi cōmissā. nō solū i pñtia dñi. sed etia i absētia eius: et sic ve niens dñs eū remuneret: si aut i cōtrarijs acti bus ipsū inueniat: eternaliter puniat. unde di cit. **Quisputas** est fidel i tētoe. dño pñ dñm fui ens. oues xpi nō ad lucru tpale s. p amore xpi pascens: seruus. i. humil affectoe. nō suam: sed dñi glāz querēs: et prudens in officij executoe q subdito: u. z capacitātē. vitā et mores discutiāt: quē pstituit dñs. q. s. sit vocat a deo. et ipe nō se igesserit: sup familiā suā. regēdā et pascēdā: ut det ill nō subtrahat negligēt pigricia v. oc casioe alia. nec vēdat symoniace nūmo. s. cupi ditatis ērene v. laudis huane: det iquā i tpe o portuno. s. necessitatis et tribulatiois. i. habita tps oportunitate nō idiscrete: tritici mēsurā. i. cibū aie et corpis. s. diuini verbi vel exempli. v. tempalis subsidij: electū ad vsum hoim et men suratū p qualitate auditoy et idigētū. **Qd** au tem dic querēto qsputas. nō ē ignorantis. nec si gē hec iterrogatō impossibilitatē pficiēte vtu tis: s. difficultatē et rei raritatē: rar ei ē tal. et difficile ē ista i vno inuenire: nō autē impossibile. **vñ Theop.** **Sic** n. i dispensatōibz facultatū. si ue aliqs icaut sit fidel dño existens. siue etia z prudēs sit et ifidelis. dispeunt res domi: sic et in rebus diuinis opus ē fidelitate et prudētia. duo g fm **Cris.** expetit ab hmoi seruo. scz fidelitatē ut nihil qd domi sui ē. sibi pñū furando faciat. aut vane psumat et prudētiā ut ab id qd opor tet q data sūt dispensz. **Debet** at familiā domi

7 lucernis

pascē magis q se. et dare eis cibū fplice pdictū scdm mēsurā et capacitātē singuloy. et hoc i tpe qz predicatō neqz debz esse assidua ne vilescat. neqz nimis rara ne sdbiti isolescāt. **Ide** etia pa nis esurienti qdē appetibil est. satiato aut n mltu z util. **Orelatis** g icūbit vigilare sup se et sup gregē suū. et cuilibz fideli p modulo suo. **Bēs** ei ille fu. quez dñs i suo aduentu. et cū venerit i morte ipi. qrens fuitij rōez. iuenerit ita faciē tē. i. bona spūalia et corpalia fidelr et prudenter ac bñ mīstrātē: hoc est i actibo caritatis se exer centē. ac p se et sibi pmissis vigilantē: qz p talia mētur eternā bēitudinē. **Nā** sup oia bōa sua. id est sup omia celestis regni gaubia et dei glo riā ultra quā nihil melius est. pstituet eū: qz i bēitudie eterna psequitur bonū infinitū. quod i cludit omnia bona: bēitudo. n. est status omni um bonoy aggregatōne pfect. **Bona** qppe pñ tia sūt pncipalia. s. bona celestia sūt coia et pfecta: qz nūc ex pte pgnoscm. ex pte diligim. s. tūc pfecte. **Cōstituet** aut sup oia. non ut so lus. sed ut p ceteris possideat pnia et gaubia eēna. tū p sua vita. tū p sue gregis custodia. **Nā** scdm **Cris.** ex pñis mētis habebit aureā. et ex alioz acqsitoe aureolā: pñū qz bene vixit. se cundū qz alios bene viuē docuit. **Ante** aposto lus. **Qui** bñ pñunt: duplici honore digni habeā tur. marie q laborāt i verbo et docēna. **Un** dic **Aug.** q apud deū nihil beati epi vel presbite ri. aut dyaconi officio. si eo modo militet q no ster ipator iubet. **Iste** suus de quo hic dñ est q libz xpianus. q est dispensator domi sui. qd tri plr itelligi potest. **Uno** mō i dispensatōe spūa lium. quod ppetinet ad pñtas. **Alio** mō i re gimie tpaliū. qd ptinet ad pncipes sclares et iu dices. **Tercō** mō i bono vfu grāz a deo sibi col lataruz. ut quādo aliqs i quo ratō vites iferio res debito mō regit vitā vtuose pagit. et hoc p tinet ad omnes. **Cum** ergo dicis qsputas est fi del seruus et. potest respōderi. h ē bonus pñat vel bonus pnceps et iudex v. etia bon simplex xpian. qz ut dñ i ecclastico. cuilibz mābauit de us de pñio suo. ut det illi cibū. i. auxiliū i tpe ne cessitatis. ad qd qlibz pdictoy tene. **vñ Cris.** **Ide** aut nō de pecunijs dicta sūt soluz. sed et de sermone et de virtute et de pecunijs. et de omi di spēsatoe q unicuiq pmissa est. **hec** et ad pncipes sclares aptabi vtiqz pabola. **Inū** quēq. n. his q habz. ad pmunē utilitatē vti oportet: et si sa pientia habuerit. et si pncipatū. et si bñtias. et si aliqd aliud qdēcuqz: nō ad nocumtū pñoy ne qz i perditōem suipsius. **hec Cris.** **Dei** scdm **Cris.** nō solū ab honore quo numerat bonos. sed etia a pena qua minat mal. erudit auditō rem cū subdit. **Si** aut seru. i. bō malus nihil cogitādo de dñi aduetu i morte vel iudicio. et p mittēdo sibi lōgā vitā: dixerit i corde. i. pñple rit. ac si i corde suo dicet. morā faciet dñs me venire. i. iudiciū aut mors longe est a me. hoc qppe dicunt illi qui non cogitant de morte. et re perit. quātomagis si pseuerauerit voluptatibz

ardentibus

et illecebris ac malis opibus et caritati peris occupari. et suos quos fouet et defendere debuit perire. s. iuribus latebendo: ut per suo obio et exemplo corrumpendo. et peccare faciendo: sicque cum securitate vixit puerse. venit dominus serui illi. s. i. morte. ubi est iudicium particulare. vel i. extremo examine ubi est iudicium generale: i. die que non spat et hora qua ignorat. o die. n. et hora illa nullus hominum scit. Et sic exprimit malorum platum que i. hoc suo intelligunt vitia et demeritum in se. que sunt propria eorum. s. p. superbia. minorum opprobrium. castrimargia. luxuria. contemptus. et negligentia. et diuidet eum sepando animam a corpore i. morte. et a sortis sanctorum i. examine: ponetque partem eius duplicem. s. corpus et animam. vel partem. id est retributionem cum hypocritis. id est falsis christianis in agro vel in mola et i. lecto derelictis. et etiam cum infidelibus que nec fuisse habuerunt. sepando eum a beatis et coniungendo peccatis: et potius dicit cum hypocritis quam cum alijs. ut similitudo pene respondeat similitudini culpe. hypocrita. n. aliud est et aliud ostendit: sic que i. agro vel i. mola seu i. lecto erat. et ite facit ac boni esse videbatur. s. exitus diuerse voluntatis apparet. cum de re linquunt et cum dantatis sociantur. Ecce malorum servorum remuneratio. s. eterna dantatio. ubi cristus. Diuidet eum de consortio christianorum. ut neque cum sanctis glorificetur. neque cum his qui mediocriter deliquerunt mediocriter puniatur. Et iungit eum hypocritis infidelibus: ut quorum imitatio est mortis ipsorum puniatur iterum. Omnis sacerdos quem abmodum super omnem populum glorificatur. si bene fecerit. non solum propter suam iusticiam. sed et propter omnium. quia causa est ipse iusticie vniuersorum: ita et peccans super omnes puniatur. non solum propter suum peccatum. sed propter omnium. quia ipse causa sit omni ad peccandum. hec **Crisostomus**. Deinde de pena eorum subdit: dicens. Ibi erit fletus ex vehementia caloris. et stridor dentium ex vehementia frigoris. **Ante Job**. Maledicta pars eius i. terra. ad calorem nimium transleat ab aqua nimium. De hac pena latius habes supra eadem feria tertia. de non habente vestem nuptiale. Attende ergo hec o bone male. et te emendare stude: quia nunc est tempus emendationis et laboris. postea erit retributionis et mercedis. **Oratio**.

Omnis ihesu christe. da mihi incessabiliter diem transire mei et die iudicii cogitare. ac nouissima peruenire: ut vigilanter sollicite per spiritum aliter et eternis. mihi cauendo a peccatis: et insistendo opibus bonis neque ipsum non negligam. sed omni tempore ad mortem me preparem et disponam. Presta domine ut mihi quotidiano actu prouideam. et percurem consumationem: et ut tota vita mea talis sit i. uersatone. ut liber merear esse in fine: teque i. morte vel iudicio venientem gaudentem recipere. et tecum sine fine gaudere. Amen.

De lumbis percinctis. et lucernis ardentibus.

Capitulum

.XLVII.

Et quod ad vigilandum multipliciter dominus monuit. persequenter quidam ab vigilando nos perantia. seu ab vigi-

Secunde partis. Capi. xlvij.

lantes pertinencia describit: monens ut sint lumbi non striati mentis quam carnis percincti cingulo castitatis: et lucerne ardentes i. manibus et opibus nostris. lumbi mentis sunt voluntas seu affectus et intellectus. ex quibus procedunt cogitationes male et desideria per a lumbi vero carnis sunt ex quibus procedunt carnales concupiscentie et opera i. publica. et utriusque lumbi sunt percipientes. i. coartati ab illicitis cogitationibus et opibus. Cinctorium primum est diuine legis meditatio assidue: que fit per studium sacre scripture. Cinctorium secundum est iusticia. que fit per rigorem discipline: et ita per primum fluxus cogitationum et desideriorum inutilium reprimuntur in mente. per secundum fluxus concupiscentiarum carnalium et operum restringitur in carne: lucerne ardentes sunt doctrine clare et lucide. et exempla bona ex caritate: que debent esse in manibus nostris ut impleamus opem. lucerne ergo per bonorum sermonum et operum euidentiam. ardentes per eterne caritatis feruorem. et lucentes per sancte conuersationis splendorem. sint i. manibus nostris. i. in opibus bonis. sicut **Iohannes** erat lucerna ardens et lucens. ubi **Gregorius**. Lumbos percingimus. cum carnis luxuriam per continentiam coartamus: lucernas ardentes i. manibus tenemus. cum per bona opera primis nostris lucis exempla monstramus. Et **Fulgentius**. Iubens dominus ut sit lumbi non striati percincti. mandat ut mala desideria atque opera fugiamus. iubens ut sint nostre lucerne ardentes monet ut bona diligamus et faciamus. Prius ergo percinge lumbos. et tunc accende lucernam. prius declina a malo. et tunc fac bonum. prius qui esce agere puerse. et tunc discere bene facere. Nam ut ait **Augustinus**. Non nobis infert deus bona sua nisi mala auferat nostra: et ita illa crescunt. i. quantum ista minuuntur. nec illa perficiuntur. nisi ista finiuntur. Tunc monens ut tam fideles et prudentes ac de nostra custodia solliciti et vigilantes dominum a nuptijs in celo per copulationem angelorum factis reuertentem. i. aduentum eius ad iudicium particulare in morte vel generale i. resurrectione cum timore et amore expectemus. si cut antiqui patres expectabant eum venturum i. carne. Quem bene expectamus. dum i. eius aduentum i. omnibus nosmetipsos preparamus: ut cum venerit et pulsauerit per festum ei apiamus et ipsum suscipere pati simus. ubi **Gregorius**. Ad nuptias quidem dominus abiit. cum resurgens a mortuis et ascendens i. celum. superna sibi angelorum multitudinem nouus homo copulauit. Qui tunc reuertitur. cum nobis per iudicium manifestatur. Vnde quippe cum ad iudicium properat. pulsatur deo cum iam per gradibus molestias mortem esse vicinam designat. Cui per festum apuimus. si hunc cum timore suscipimus. Aperte etenim iudici pulsati non vult. que exire de corpore trepidat. et videt eum quem contempsisse se meminit iudicem formidat. Qui autem de sua spe et operatione securus est. pulsanti per festum apit: quod letus iudicem sustinet: et cum tempus propinque mortis agnouerit. de gloria resurrectionis hilarescit. hec **Gregorius**. Talis quippe potest dicere cum apostolo. Cupio dissolui et esse cum christo. Qui eiusmodi est. omnibus huius mundi felicibus est felitior: et regalibus regalior. **Etiam Anselmus**. Hoc unum dico. omnibus huius mundi

De decem

p̄stare delicijs. honoribz atq; diuitijs. si ob p̄sci
ētie sēnitatē. fidei firmitatē. spei certitudinem
mortē nō timeas. Qd̄ ille poterit maxie expire
q̄ aliq̄ tpe sub hac fuitate suspirās ⁊ liberioris
p̄scie auras euasit. De sūt future b̄titudis tue
p̄mitie salutare. ut morte supueniēte nā alez
honorē fides supet. spes tempet. p̄scia pura re-
pellat. **hec Ansel.** S; hoc sol p̄feciis p̄ueit. nū
qd̄ ḡ ip̄fecti. q̄ vitā h̄nt ī desiderio. ⁊ mortē in
patia damnabūf. **Abst.** Multi. n. saluādi sunt
ī caritate imp̄fecta. q̄. s. edificāt lignū. fenū. sti-
pulā. ⁊ de corpe exire timēt. p̄t cremabilia q̄ se
cū ferūt. **Sed** qz deū istis t̄palibz quibz adherēt
p̄ponūt: de vita eterna certi sūt. S; de his licz
sūt saluādi. nō loq̄ hic sed de p̄fectis: q̄ vitam
habēt in patia ⁊ mortē in desiderio. Deū sub
iūgit p̄mij ⁊ retributōis magnitudinē. qz vīgī-
lātibz p̄mittit b̄titudinē. **Beati ei serui illi ī p̄n-
ti b̄titudine spei ⁊ ī futuro b̄titudine speciei:** q̄s
cū venerit dñs. ī eoz mortē vel ī extremo exa-
mie: inuenerit vīgīlātes. ī statu gr̄e ⁊ nō dormi-
entes ī statu culpe. **ubi Greg.** vīgīlat. q̄ ad aspe-
ctū veri lumis aptos mētis oculos tenet. **Vīgī-**
lat. q̄ suat opando qd̄ crebit. **Vīgīlat** q̄ a se cor-
pis ⁊ negligētie tenebras repellit. **hec Grego.**
Sed veniēs dñs qd̄ vīgīlātibz seruīs exhibeat:
audiam? **Nā** p̄cinget se. i. ad retributōz p̄para-
bit: ⁊ faciet vīgīlātes discumbē. i. ī efna q̄ete re-
foueri ⁊ q̄escē: ut ebant sup mensā suā ī regno
suo: ⁊ trāsiens. i. de iudicō ad regnū rediēs: mī-
strabit ill. qz sue lucis illustratōe et diuinitatis
p̄tēplātōe fideles satiabit: quez. n. ī hūanitate ī
iudicō cernem? etiā ī diuinitate p̄ iudiciū vide-
bim? mīstrabit ill lac hūanitatis: ⁊ vinū deita-
tis. ⁊ māna dulcissimū qd̄ ī cor hoīs nō ascēdit
**Faciet itaq; illos discumbē. q̄i fessos refocillās
⁊ mīstrabit ill spūales delicias apponēs. Ante**
D̄p̄o. Discubitu. n. opīamur q̄etē a mltis labo-
ribz. ⁊ copiosā donatōez oīm bonoz: hoc ē. n. q̄
ibz facit eos recumbē: dans eis p̄petuā q̄etē
⁊ distribuēs eis bonoz multitudinē. **Moralr**
pulsat dñs hoīs aīm. cū eū inducit ad meli? p̄-
positū. cui p̄festi apit p̄ bonū p̄sensū ⁊ seq̄ntem
effectū. ⁊ tali seruo mīstrat dñs gr̄az ī p̄nti. ⁊
gl̄am ī futuro. **Delectat** q̄pe dñs esse cū ho-
minibus. ideo querit ubi mansionē apud eos ī-
ueniat. **Pulsat** ergo ad ostia cordiū multiplici-
ter. ut si p̄ vno nō apiaf: ei salte; p̄ altero. **Pul-**
sat p̄ doctoz verba. p̄ bonoz exempla. p̄ colla-
ta b̄nficia. p̄ illata flagella. p̄ p̄missiōes p̄mtoz
p̄ minas tormētōz. p̄ passiōes suas ⁊ sc̄toz. qui
dā aut sūt q̄ pulsanti dño respōdē nolūt. **Qui-**
daz humilr respōdēt. sed tñ eū abire faciūt. qui
dam apīunt. sed diu apud se quiescere eū non p̄-
mittūt. **Quidā** licet apīant ⁊ eū recipiāt. tñ su-
p̄ueniētibz alijs hospitibz. eū quasi paupes ei-
ciūt: aut qz dom? plena ē v̄silibz. nō inuēit ubi
caput reclinet. **Quidam** aut dñm pulsantē re-
cipiūt. ⁊ alios hospites excludūt. ⁊ insup ei dele-
ctabilē p̄parāt māsiōnē. ut a nullo inq̄etēf. ⁊ il-
lī multa bona p̄ talē hospite; p̄sequūt. **Primi**

virginibus

sūt qui ita sūt duri. ut ab nullā p̄dicatōz v̄l b̄n-
ficiū cor eoz valeat aliquatr molliri. **Sc̄di** sūt
qui se p̄ctores humilr p̄stent. s; abhuc nō h̄nt
voluntatē deserēdi p̄ctā. **Tercij** sūt qui in aliq̄
se emēbant ⁊ ī aliq̄ nō. ut qui vsuras ⁊ res alie-
nas amplius accipe nolūt. sed acceptas refun-
dere recusāt. **Quarti** sūt qui p̄ tempe p̄pungū-
tur vel se emendāt. s; cito recidiuāt. ut faciūt q̄
alijs hospitibz supueniētibz pauperes hospites
eiciūt. **Hospites** supueniētes sūt delectatōes car-
nis mōi ⁊ h̄mōi: varia v̄silia sūt occupatōes
supflue. q̄ cordis libtatē angustant ⁊ sp̄m̄sc̄m
extinguūt. **Sed** ut dī turpi? eiciēf q̄ nō admittit
hospes. **Quinti** ⁊ ultimi sunt. qui bona incho-
ant. ⁊ ad finē p̄ficiēdo p̄ducūt. **Apud** istos mā-
siones dñs facit. ⁊ eos valde diligit. **In** nocte ḡ
hui? sc̄li sp̄ debem? vīgīlare: ⁊ p̄tra hostes solici-
ti esse. ac expectare iudicē et dñm. omnibus in
qualibet etate paratis lucem p̄petuam mini-
straturum. **Et** ideo si in prima vīgīlia et etate
negligentes fuimus. nec sic desperare ⁊ a bono
opere cessare debem? **Nā** longanimitatis sue
patientia insinuans domin? subdit. **Et** si vene-
rit in secunda vīgīlia ⁊ etate. et si ī tertia vīgī-
lia ⁊ etate venerit. ī mortē vel iudicō. ⁊ ita iue-
nerit eos. i. vīgīlātes ⁊ ī bono p̄seuerātes b̄i
sūt serui illi. nūc ī spe ⁊ postea ī re. **Ubi Gre-**
gorius. Prima vīgīlia p̄imeū tempus ē vite
nostre. id est p̄uericia. **Secūda** adolescentia vel
iuuentus. **Tercia** autem senectus accipit. **Qui**
ergo vīgīlare ī prima vīgīlia noluit. custodiat
vel secūdū. ⁊ qui in secūda noluit: t̄cie vīgīlie
remedia nō obmittat. ut qui cōuertī ī p̄uericia
neglexit: saltē ī tempore iuuetutis vel in sene-
ctute resipiscat. **Sed** ut ait idem **Gregori?** **Ne-**
mo hāc longanimitate; dei negligat: quia tan-
to districtiorem iusticiā in iudicō exegerit. quā-
to longiorem patientiam ante iudiciū p̄ero-
gavit. **Ante Alcuinū.** Satis est alienis a fi-
de. qui ad agendam penitētiā tempus sene-
ctutis expectat: timendum est em̄. ne dū expe-
ctat misericōdiaz. incidat ī iudiciū. **Sed** heu hodie
homies florez iuuetutis in vanis consumūt. et
fecem senectutis in agendo penitētiāz vix ex-
pendunt. **Ante Seneca. de talibus loquens sic**
ait. **Quemadmodū** ex amphora primū quod
est sincerissimū effluit. grauissimū quoq; tur-
bidumq; subidet: sic in etate nostra quod ē o-
ptimum in primo est. idq; exhauriri ī alijs po-
tius patimur. ut nobis fecem seruemus. **Vīgī-**
lias hic vocat a similitudinē excubantium ī no-
cte: quia ī huius mundi nocte semper debemus
solliciti lucē venturam. i. aduentum iudicis ex-
pectare: qz nescimus quādo domin? veniat. an
mane. id est ī iuuentute. an gallicantu. i. ī vi-
rili etate: an media nocte. i. in senectute. an se-
ro. i. ī senio. **Et** quia ī quolibet horuz statuū a-
liq̄ moriuntur. ⁊ domini aduentus est nobis ī-
certus: ideo ī quolibet statu ⁊ omnib? etatibus
vīgīlare debem? ⁊ parati esse p̄ iusticiā. ad reci-
piēdū mortē: ut ī mortē dñi veniētē recipiam?

Secunde partis

p bonā volūtate. Et ne q̄s p̄sibat de stat⁹ dīg-
tate. aut scīe claritate. si male seruierit: subiū-
git. q̄ seru⁹. ut nō fit discret⁹ i genē q̄ p̄gnouit
volūtate dñi bonā ⁊ ad implendū obligātem.
⁊ nō se p̄parat ad bonū. nec facit eius volūta-
tem ipsā in ope adimplēdo. ⁊ etiā in ope potis-
simo ac magis bñplacito dñi: plagis vapula-
bit. i. puniet multis. q̄ peccauit i multis. et q̄
cōtempnit nō faciēdo qd faciēdū sciebat: tal⁹ ei
nō ex ignorantia sed ex certa scientia peccat. ⁊
scīenter peccans. magis dñm p̄temnit. et plus
offendit. ac viuus in infernūz descēdit. Ecce q̄
scientia aggrauat culpā. **vn̄ Grego⁹.** Ubi donū
maioris scīe. ibi trāsgressor: maiori subiact⁹ cul-
pe. **Et Crisostom⁹.** Leuior culpa ē veritate nō
apprehēdere. q̄ p̄temne apprehēsam. Non enī si-
militer in omnibus omnia iudicantur. s̄z ma-
ior p̄gnitō fit maioris pene occasio. **Unde sacer-**
dos eadē peccās cū populo. multo grauiora pa-
tiet⁹. Seru⁹ aut qui nō cognouit. s. voluntatez
dñi. s̄z scire potuit si negligēs nō fuisset. ⁊ fecit
peccata digna plagis ⁊ puitōe: vapulabit pau-
cis ⁊ minus puniet ceteris parib⁹. q̄ q̄ scīenter
peccat ⁊ ex certa malicia: quia talis peccat ex
igrātia que dīminuit de p̄cto. nisi fuerit affecta-
ta. sicut cū aliquis vult ignorare illud qd tene-
tur facē vel vitare ut licentius possit peccare.
Ex magna enī libidine peccādi puenit: cū aliq̄s
vult illud ignorare. cui⁹ scīa posset eū a pecca-
to impedire vel retrahere. multi quidem existi-
mantes se min⁹ vapulatuos si nesciant. quid
opari debeāt: auertūt aurē. ne verbū dei ⁊ veri-
tate audiāt vel itelligāt: sed cuz possent scire si
studīū vellēt abbibē. nō ut nesciētes sed ut con-
temptores iudicabūt: q̄ nō cognoscere dicēd⁹
est. qui apprehēdere vult. sed non valet. **In tali**
um persona dicīe i Job. Qui dixerūt deo. rece-
te a nobis: scientiam viarū tuarum nolumus.
Unde Beda. multi hanc sentētiā male intelli-
gentes. nolūt scire quid faciāt: ⁊ quasi minus
se vapulatuos existimāt. si nesciāt qd operari
debuerāt. Sed aliud ē nescisse. aliud ē scire no-
uisse. Nescit nāq̄ qui apprehēdere vult ⁊ non
valet: q̄ autēz ut nesciat aurē a voce veritatis
auertit. iste nō nesciēs sed contemptor dicitur.
Unde ⁊ Cris⁹. Non est eis excusatio condemnā-
tōnis. ignorantia veritatis: quib⁹ fuit iuenien-
di facilitas. si fuisset querēdi facultas: nam ve-
ritas. salus ⁊ vita cognoscētūz se magis debet
queri q̄ querē. **Unde etiā Bern⁹.** mltā sciēda ne-
sciūt. aut sciēdi scurā. aut discendi desidia. aut
vēcūdia inq̄rēdi: ⁊ q̄dem h̄mōi ignorantia nō ha-
bet excusatioz. **Et itē.** Frustra sibi de ifirmita-
te vel ignorantia blādiunt⁹: q̄ ut liberi⁹ peccēt. li-
benter vel ignorāt vel ifirmāt. **hec Bern⁹.** Sed
pauci p̄ ignorantia excusāt. q̄ (ut ait **Leo pa-**
pa) itōnate quotidie aurib⁹ n̄ris eloq̄o dei. oīs
hō qd dīne iusticie placeat scire cōuicīe. **En̄ et**
Beda. Nemo igī ex eo qd dictū ē suū nesciēte
volūtate dñi vapulare plagis paucis. itēptā.
dū de remedio nesciēdi p̄sumat: q̄ (ut alia tace

Capitulum. xlviii.

as) ex coīpo q̄ hō ē. nec mala q̄ caueat. nec bo-
na p̄ ignorare q̄ appetat. **Et at̄ dīc̄ h̄ glosa.** inē
oīs penas mitissia ē eoz q̄ p̄ter origiale p̄ctm
nullū addiderūt. mīor postea eoz q̄ ex igrātia
peccauerūt. postea eoz q̄ ex ifirmitate tñ scīē
postea eoz q̄ ex malicia. **Et nota q̄ licz ḡuius**
lit peccare ex certa scīa. piculosi⁹ tñ ē peccare
ex ignorantia. Deīde reddit cāz iam dictozum
q̄ ab omni cui pl⁹ dat⁹ ⁊ cui plus p̄mittit de ḡ
tīs. plus exigit⁹ ⁊ q̄retur in hoc tpe. ut non so-
lum sibi s̄z etiā alijs p̄ficere conēf. ⁊ in die iudi-
cij qñ de omib⁹ p̄missis ratio exigit⁹. **Quāto. n.**
dñs plura bona ⁊ bona homī p̄fert. tāto magis
⁊ maiora p̄ceptu dñm offēdit cū peccat ⁊ iō ma-
gis puniet. q̄ potētes potēter tormēta patiet⁹.
⁊ fortiorib⁹ fortior iſtat cruciat⁹. **Et ergo me-**
rito p̄gnosceas pl⁹ ⁊ nō p̄gnosceas minus vapula-
bit. q̄ isti pl⁹. illi min⁹ est p̄missū. **Hoc specialr**
potest itelligi de his. que data sūt p̄latis ad re-
gimē aliōz. vel generalit̄ de his que data sunt
vn̄cuiq̄ ad regimē p̄p̄iū: et hoc siue sint bona
nature. siue fortune. siue gr̄e. **vn̄ Beda.** mltū se
pe dat etiā q̄busdā puatis q̄bo etiā p̄gnitō dñi
ce volūtatis ⁊ exequēdi que p̄gnosceat facultas
impedit⁹. multū aut cōmēdat illi. cui cū sua sa-
lute dñici q̄s gregis pascendi cura p̄mittit⁹. ma-
iori ergo gr̄a donatos. si deliquerit maior vidi-
cta sequef. **vn̄ et Cris⁹.** Quāto enī maius aliq̄s
bñficiū accipit. tāto magis ē obnox⁹ pene inḡ
t⁹ existēs. ⁊ neq̄s honore melior effect⁹. p̄p̄ hoc
utiq̄ ⁊ diuites paupib⁹ magis puniūt mali exi-
stētes. qm̄ neq̄s i copiositate facti sūt māsueti.
hec Cris⁹. Et nō tñ reddem⁹ ratōem de his que
accepim⁹. s̄z etiāz de his q̄ accipe potuim⁹. si p̄
nos nō stetit⁹. quod itelligētes ⁊ desides valde
terrere deberet. **Oratio.**

O mīe ihu x̄pe. qui iussisti ⁊ lumbos re-
stringē. ⁊ lucernas ardētes tenē. tuipe
lumbos nostros p̄cege. ut nulla nobis
dñeē iiquitas. ⁊ ad nullum decliem⁹ p̄ctm: lu-
cernas nostras tuipe fac ardē. ardētēsq̄ custo-
di. ut nō refrigescat n̄ra caritas: s̄z sp̄ ab tuam
iusticiā faciēdā. oīs n̄ra cogitatio. locutio ⁊ opa-
tō dirigat⁹. **Fac me dñe vigilāte ⁊ solicite ad-**
vētū tuū expectare. ut let⁹ te suscipiēs. ad gau-
dia eterna valeā te miserāte puenire Amen.

De decē virginibus.

Ca. XLVIII.

P ostq̄ domi⁹ ostēdit que
dā aīcētētia indicū ⁊ monuit ad vi-
gilādū: p̄nter desēbit ipm̄ iudiciū. ⁊
q̄ vn̄uersitas iudicāda distiguit in
tres stat⁹. s. actioz. p̄tēplatioz ⁊ p̄latoz. iō nes-
poit pabolas ad istas tres p̄tētes. p̄ia ē d. x.
ōgib⁹. ⁊ p̄tiet spāl̄r ad p̄tēplatioz. ōgitas ei vi-
tā p̄tēplatiua siḡficat q̄ castitas mētē a carna-
lib⁹ eleuat. ⁊ sic ad p̄tēplatoz vitatis disponit:
nūer⁹ at̄ denari⁹ vn̄uersitatē p̄tēplatioz siḡfi-
cat. q̄ nūeri solū vsq̄ ad. x. p̄cedūt. vl. x. p̄p̄ o-
pēz legis obsuatiā. **Nihilomin⁹ tamē ad om̄e**
genus hominum potest bec pabola referri. Et

De decem

pmo circa vitā p̄plantū. q̄ p̄ter etiā aliorū
ponit meritū q̄ demeritū. sc̄do examinatiois iu
diciū. Optat q̄ppe dñs ut nos cū venerit iueni
at p̄p̄atos. q̄ cū eo ianuā celestis regni itrem? q̄
ne excludamur i p̄uidētia fatuitatis q̄ claudat
ianua sp̄s celestis. vñ vigilat oportet. q̄ nesci
m? qñ sp̄s? veiet. Et cur sit op? vigilare: hoc. q̄
ad hoc pabolā de. x. v̄ginibz iducit. Sile est re
gnū celoz. i. p̄ns ecclā militās sp̄alr q̄tuz ad
statū p̄platiū. q̄ nihilomin? q̄tū ad statū ali
o: decē v̄ginibz p̄tinētibz. q̄p quibz erāt fatue
q̄ vanitati quibz sensuū seruierunt. q̄ opa sua
bona de genē. nō ad finē debitū ordinātes p̄pri
am glām q̄ fauorē seu laudē hoīm. vel questum
principalē i eis intenderūt: q̄ quinqz p̄uidētes.
q̄ veritati p̄ eternis fuerunt: q̄ opa sua bona
ad finē debitū. s. ad glām dei principaliter q̄ ad
p̄fectōem sui q̄ ad deificatiōem p̄imi cōsequēter
ordinauerūt. Dis recte ecclā simil p̄hibet. quia
in ea boni q̄ mali. religiosi. q̄ sup̄stitose p̄uue
tes p̄mixtim p̄tinēt. qui p̄ quibz p̄uidētes q̄ p̄
q̄nqz fatuas v̄gines: p̄ q̄nqz p̄titā sensuū p̄tinē
tiā a carnis illecebris q̄ voluptatibz siḡficatē
intelligunt. Quicūqz. n. opa sua bona p̄ vana
glā vel q̄stu faciūt. fatui q̄bz sūt. q̄ si p̄uidētes
eē videāt. In. n. q̄ v̄gines dicūt. q̄ bona opā
tur q̄ boni ab hoībz vidēt. Sūt igit i actōe v̄gi
nes q̄ i tēte corrupti. q̄ bōa q̄ agūt nō casta q̄
sincera i tēte faciūt. Et merito dicūt v̄gines fa
tue: q̄ bonū op? de genē p̄dūt. p̄p̄ defectū i tē
tōis recte. Maḡ q̄ppe fatuitas ē difficilia et ar
dua aggredi. q̄ sustinere sine fructu q̄ utilitate.
Maḡ. n. fatuitas ē ieiunā. vigilā. carnē affli
gē. orare q̄ filia facē. q̄ nullā aliā mercedē nisi
vanā glā expectat. De talibz ei dñs ait. r̄cepe
r̄t mercedē suā. p̄uidētes v̄o totā i tēte ad deū
r̄fērt. q̄ p̄ opibz suis a deo cui soli placē cupiūt
mercedē r̄cipiūt. p̄uidētia q̄ppe maḡ ē ex moicif
maḡ. q̄ ex t̄p̄alibz acq̄rē sēp̄na. Et i his dīdī
tōt? mūd? q̄ tota fideliū m̄lītudo. q̄ ut dīc̄ Die
ro. sc̄ta ecclā v̄gines p̄uidētes h̄z p̄ deo bñ operā
tes. q̄ fatuas vana glā laborātes. Videt ḡ vnus
q̄sqz ut bonū op? bñ q̄ bōa i tēte faciat. q̄ n̄ bo
nū facē. s̄z bñ facē laudabile ē. Nō ei verb̄ me
mur s̄z aduerbijs. i. n̄ i eo q̄ aliqd̄ faci? . hec hie
ro. Oēs v̄o accipiētes lāpades suas. i. opa bōa
d̄ genē. exierūt obuiā sp̄s et sp̄se. ad hoc ei d̄z
ordīari exercitiū vitē n̄re. ut h̄o possit secūē q̄
decē x̄po ad iudiciū v̄iēti obuiare. S̄z. v. fa
tue acceptis lāpabibz. i. opibz suis. n̄ sup̄fērt o
leū secū. i. n̄ habuerūt sp̄uale gaudiū. qd̄ onē ex
opibz boīs p̄p̄ deū factis. q̄ hoc p̄p̄ defectū re
cte i tēte. ut ei dīc̄ aug. q̄ n̄ p̄p̄ea gaud̄z. q̄ i
f̄nsec? deo plac̄z: n̄ h̄z oleū secū. p̄uidētes v̄o ac
ceperūt oleū i vāf suis. i. i n̄ p̄scias. cū lāpabibz
. i. cū boīs opibz. hoc ē ut dīc̄ aug. leticiā bono
rū opm i corde atqz p̄scia posuerūt. q̄ p̄p̄ r̄f̄itu
dinē i tēte gaudēt i d̄no d̄ suis opibz boīs. Dē
aut gaudiū istd̄ oleū. q̄ nūc̄ q̄ fouet caritatis
ignē. ex hoc ei q̄ aliqd̄ delc̄at i ope forti? q̄ me
li? opat. q̄ p̄ p̄ns dispōit ut ei maior caritas i

virginibus

fūdat. oēs q̄ppe v̄gines tā fatue q̄ p̄uidētes acce
perūt oleū i vāf cū lāpabibz: fatue aut solū i lā
pabibz n̄ i vāf. ita q̄ vasa habuerūt vacua. sic in
ecclā qd̄a accipiūt oleū i lāpabibz q̄i videāt ab
hoībz bōi i tē? ac sūt boitate vacui q̄ mali. Mo
rā ac faciēte sp̄so. i. x̄po diffēte iudiciū. s. do
nec i pleat nūer? electoz: dormitauerūt oēs. q̄tū
ad lāguorē corp̄is: q̄ dormierūt q̄tū ad sōnū mor
tis. vñ dormitauerūt p̄ iercia q̄ negligētiā. vñ cri
sol. tardatē cōsumatiōe sc̄li. n̄ solū p̄ctores s̄z iu
sti q̄ sp̄uales ab negligētiā sūt deuolubdi. q̄ ab
carnalia delectamēta cōsūturi. ut i pleat illd̄ p̄s.
saluū me fac de? qñ defecit sc̄eue. qñ dimi. sunt
veri. a filijs hoīm. Et bñ p̄parat mors somno.
q̄ a morte erit ad vitā excitatō. Deide ponit
tur examinatiois iudiciū circa p̄dicta opa p̄tē
plantū q̄ alioz. cū dī. Media aut nocte. i. sub
ito nullo sciente aut spectāte. quia dies domini
sicut fur ita in nocte veniet: nāz q̄ tempus iu
dicij est nob̄ occultū. ideo signat p̄ mediaz no
ctem. quia illa q̄ fiunt nocte media sūt homibz
occulta: clamor fact? est tubantiū angeloz ex
citās mortuos q̄ puocans ad iudiciū. O q̄ntus
clamor. q̄ nō erit aīa ita alte i celo nec ita p̄fū
de i inferno nec corp? in sepulcro: quin audiat
hūc clāorē q̄ p̄tremiscat. Ad lrām media nocte
fm̄ q̄sdam fiet iudiciū. q̄ angel? egiptū deuasta
uit. et dñs ifernū spoliāuit. eadēqz hora electos
suos de hoc mōdo liberabit. s̄z fm̄ alios d̄ die ce
lebrādū dī. q̄ nox illa sic dies illuīabit. Tunc
surrexerūt oēs ille v̄gines. fatue q̄ p̄uidētes. q̄ s̄z
boni q̄ mali resurgēt. ut in iudicō appareant: et
ornauerūt lāpades suas. i. aptauerūt ratōes ope
rū suoz redēdas: cogitando q̄ numerādo ap̄
se opera sua. p̄ quibz expectabāt remuneratōz
iste. n. ornat? nō ē aliud q̄ recur? ad mentē co
gitando de iusticia opey suoz. q̄ boitate circū
stātiāz. ac redēda ratōe eoz. Doc. n. cōe ē fa
tuus q̄ p̄uidētibz. s̄z i fatuis est vana fiducia. i
p̄uidētibz vera. Ad veritatē quippe ornat? lam
pādis tria exigūt. videlicet claritas vitri. in q̄
significat puritas quo ad seipm: p̄eīndo olei
in quo miscōia ab primū. inflāmatō ignis. in q̄
fides cū dilectōne ad deū. q̄ omnia in p̄uidētibz
sūt q̄ in fatuis deficiūt. S̄z fatue sua fiducia de
cepte. dicunt sapientibz. date nobis de oleo v̄ro
q̄. d. iusticia vestra sufficiēs est vos gl̄ficare et
nos excusare: excusetis ḡ nos vel feratis testu
moniū de opibz n̄ris q̄ vidistis. q̄ p̄tinētes et
fideles. q̄ lampades n̄re extingūt. i. opa n̄ra q̄
videbāt nobis lucē. q̄ clara hoībz foris appare
in aduētū iudicis int? obscurant: quia oleo ve
re glē q̄ i tēte recte priuant. Nāz fm̄ Aug?
Quoz facta aliena laude fulciūt. eadē subiecta
deficiūt. Respōderūt p̄uidētes: dicētes. Ne for
te nō sufficiat nob̄ q̄ vobis. Itā petitō vana. q̄
respōsio negatiua signat. q̄ null? tūc ad aliū qñ
tūcūqz iustū poterit p̄ auxilio habēdo accurrē
nec aliqd̄ quātūcūqz iust? poterit aliū iuuare
s̄z vix sibi soli sufficit sua iustia. vñ Aug?. vnus
q̄sqz p̄ se ratōem rebbet. nec alieno testimonio

quisq; adiuvabit apud deū. et vix sibi qsq; suffi-
cit. ut ei testimoniū phibeat pscia sua. **Elm hieo.**
Hoc nō de avaritia s; de timore dicūt: q; vn⁹
qsq; de opib; suis mercedē accipiet. nec pnt in
die iudicij alioz vtutes alioz vitia subleuare.
Ite poti⁹ ab vterozq; emite vob. q. d. **fm Aug.**
crimē eozū pmeorāte vidēam⁹ nūc qd vob ad-
iuuet. q; vobis laudes viderē pſueuerūt et vob in-
erore inducē: ut nō corā deo. s; ab hoib; glām
q̄reretis. **Exprobratio** est fatuitatis pterite in
hoc. q; bona opa de genere. debent p favore lau-
dis humane. q; veditores s; adulatores: q̄si di-
cerēt eis. **Conſideate** qd valuit vobis p tali fa-
uore p̄tinēter viuere. **Dū** at irēt emere (tro-
pice loq̄) i. si adhuc viuerēt et inuenirēt irent
emere. i. q; implicat q; remanet affect⁹ et habit⁹
vanitatis pterite. i. **fm Aug.** dū inclinarēt se i
ea q; foris sūt. et solita gaudia req̄rerēt. velt spō-
sus. i. ille q; iudicat. i. xpc. ut remuneratōez bo-
noz faciat. et q; p opa caritate foīata parate
erāt. i. p̄victēs v̄gines. q̄bo: **fm Aug.** bonū te-
stimoniū corā deo pscia phibeat. intrauerūt cū
eo ad nuptias. i. ad celestis regni glāz. et fatui-
is exclusis et ad penā relictis: clausa est ianua
i. abīt⁹ ab regnū celoz. q; nō est alicui possibit
p iudiciū. **Ianua:** inquā. triplex est. i. miscdie
ad indulgēdū. q; mō oib; apit. ḡc ad merendū
q; mob; oib; offerit. glē ad intrandū. q; mō oib;
penitētib; referat. **Ergo** clausa est exclusis re-
p̄bis. inclusis electis. opib; psumatis. **Nō** em̄:
ut ait **Aug.** p iudiciū ptz p̄cū aut merit⁹ lo-
cus. **Elm et Cris.** Ita ē terribile illud iudiciū. ut
nec innocētia sibi cōfidat. **Tāt** timor erit oim
ē scōz. ut nō spet se iustū inuendū. s; ad-
huc timeat ne forte re⁹ existat. **Quō** g; p p̄cō-
rib; tūc intercedāt sc̄i. cū timeāt ipi de se: **Nā**
sic tps miscdie iudiciū nō recipit. sic et tps iudi-
cij miscdiāz nō recipit. **Ubi** at locū miscdiā nō
hē. nec intercessio valz. **Ubi** et **Greg.** O si sape
i cordis palato possit. qd amiratonis hz qd dī
venit spōsus. qd dulcedinis intrauerūt cū eo ad
nuptias. qd amaritudinis et clausa ē ianua. **Tūc**
fgni ianua lugētib; claudīt. q; mō q̄ttidie pei-
tētib; apit. **Quia** neq; tūc veniā inuēt. q; mō
tps venie aptū p̄bit. **Ibi** a dño n̄ p̄ mereri qd
petit. qui h̄ noluit audire qd iussit. **hec Grego.**
Nouissime p nis tardā et infructuosā p̄nīaz
venit et reliq; v̄gines: dicētes. **Dñe.** dñe aperi
nob. **Per** hoc q; vocāt eū dñm. significatur q;
crebiderūt i xpm. **Elm Cris.** **Egregia** q̄dez in dñi
appellatōe cōfessio. itēq; repetitū iudiciū fidei
est. **Sz** qd p̄best voce inuocare. si opib; neges.
Nō hūanis v̄bis **hec agūt.** s; pscie sibi loquūt
et q; fides eaz fuit infōis. et **fm Aug.** mag; ei⁹
seueritas p iudiciū. c⁹ an iudiciū ineffabil⁹ mi-
sericordia progata ē: nō rñdens ait. **Amen** dico
vob. nescio vos. i. nō p̄gſco. i. noticia approba-
tōis q; soli electi a deo cogſcūt. q. d. **Ideo** vos d̄-
sero q; vite meritū i vob nō cogſco. **Nescit** eas
et repellit. q; **fm Aug.** nō intrāt i gaudiū ei⁹
q; nō corā deo. s; ut placerēt hoib; vñ s; aliqd

fm p̄cepta e⁹ opari. **In** fine at intētā p̄cōzi
fert ad n̄az instructōz: dicēs. **Vigilate** itaq; ad
habendū fidē caritate foīataz. et vos ad mortē
et iudiciū solicitē pando: anq; veltat spon⁹. vos
ad hoc subito vocando: q; nescitis diē neq; horā
mortis vel iudicij. s; de vtroq; incerti estis. **Ecce**
q; pabola tēdit ut q; ignorā⁹ diē iudicij et mor-
tis n̄e dubie. solicitē testimoniū bōe pscie nobis
p̄parem⁹: ne si iudex nos inueniat inparatos cū
fatuis virginib; foris remaneam⁹. **Singloz** ei
discutiēt act⁹. accusātē vel excusātē pscia vnū
quēq;. **Elm hieo.** ex hoc at q; infert vigilate ita
q; q; nescitis diē neq; horā: intelligūt vniuersa
q; dicta sūt eē pmissa. ut q; ignorā⁹ iudicij diē. so-
liciti nob lumen bonoz opey p̄parem⁹. **Vigilia**
em̄ opus est mētis an mortē corpis. **Et** aut dic
Aug. nōsolū illi⁹ vltimi tps q; veltur⁹ est spōsus
sed et sue qsq; dormitōis diē horā nescit. **Quisq;**
at parat⁹ est vsq; ad mortē. q; oib; debet: patus
inueniet eē cū illa vox media nocte sonuerit. q;
oēs euigilaturi sum⁹. **Itaq;** ut dic **Cris.** reuocē⁹
ad memoriaz exēplū. qd de v̄ginib; referē. q; ex-
cluse sūt a thalamo spōsi ppter olei defectū. **Do-**
nam⁹ nosmetipos i ill⁹ q; excludūt. et inde q; do-
lor q; pena sit si cogitem⁹. posse eē nos eadē pati
cū negligim⁹. **Est** ne aliq; ita lapidē⁹. q; hoc ex-
ēplo nō moueat et timeat. ne filia incurrat. **hec**
Criso. **Igr** vigilem⁹ et opa lucis agētes i vigilia
h⁹ vite. ornē lāpades n̄as et opa: ut h̄ntes oleuz
ac glāz et gaudiū i p̄ciētis n̄is. p̄parati intrē⁹
cū spōso ad nuptias fgni celestis. **Elm** dic **h̄ Cris.**
q; iudei exiituri d̄ egipto. expediti et p̄cincti agnū
iussi sūt māducare. et ad eūdez parati. oñdentes
nobis: qm̄ q̄cūz n̄i agnī eukaristiā māducant.
ita debēt eē expediti. q; q̄ttidie exiituri de mūdo
Ad hoc g; tēdit pabola. ut ab fūa oculos cordis
apiam⁹. mala euadā⁹ deserēdo culpā. bōa pmēa
mur sectādo iustitiā. et cū oī biligētia q̄ttidie ex-
pectē⁹ dñi aduētū. c⁹ nescim⁹ diē neq; horāz. **Ubi**
Greg. q; p̄ p̄cā de⁹ p̄nīaz suscipit. si sciret qsq; d̄
p̄nti scō q; tpe exierit. aliō tps voluptatib; atz
aliō p̄nie aptare potuiss; **Sz** q; penitēti veniāz
spōdz. p̄cātū diē cōstinū nō p̄misit. **Sēp** g; extre-
mū diē debet⁹ metuere. quē nūq; possum⁹ p̄uidere
Illa hora ē n̄i exit⁹ sēp intueāda. ista redēptoris
āmonitō an mētis oculos ē sp̄ ponēda. q; ait. **vigi-**
late q; ne. di. ne. ho. **hec Greg.** **Uli** g; q; expectāt
ut i vltia hora p̄uertāt falli p̄nt. q; vō i bono p̄-
seuerāt: falli nō p̄nt. **Ois** ei hō i eo iudicat i q; i-
uenit. et g; nūq; nisi i bono iudicat. q; sp̄ in bono
inueniūt. **Igr:** ut ait **Richar.** d; aīa p̄fecta et af-
sidue sūmoz p̄tēplatōi debita. oī hora pegrina-
tōis sue terminū. et ergasclī h⁹ egressū cū suo d̄-
siderio expectare. et ad illd diuīe p̄tēplatōis spe-
ctaculū. qd i fūa vita sp̄am⁹. aīm suū suspēdē.
et i eiusmōi expectatōe vehemēti desidēio anhelā-
re: ut id qd interim vidz p speculū et i enigma-
te mereat facie ad faciem videre. **Oio.**

Dñe ihu xpe spōse bone. da mihi cū prutē-
tibo v̄ginib; bona opa et intētiōe recta
facē: ac i eis vigilāt p̄seuerare. ut patus

De talentis

inūē? ab nuptias tuas valeā gaudē inēre. Peto dñe. ut notū facias mibi finē meū aūq̄ veiat. et ne me aū finiri sinas q̄ p̄c̄a mea dīctas: ut i ho ra exiit mei. vltō dīna s̄r me n̄ veiat. 7 p̄as tene bray mibi nō ocērat nec noceat. s̄z tēz me dies examiatōis f̄bbat. q̄lē me fōs f̄genēatōis exhi buit. **De talētis bōis a dño fuis ēditis. xlii.**

Subiūgit secūdā parabo laz de talētis. q̄ spāl̄r p̄tiet ad p̄latos qz l3 oēs. maxie tñ p̄latos iducit: ut vigilātes ḡtjz donis a dō receptis bñ vā ē: ab dī glāz sui p̄fectōz. 7 p̄rī edificatōz et fructū afferāt exēplo fuoz. q̄ d talētis lucēti s̄r. et a dño veniēte r̄mūerati: nec abscondāt i ēra vel subario. p̄dictis v̄tēdo ad mōi glāz vel tpale lucz seu carnale p̄modū. ne ut fu? piger et tor p̄s dānē. ac foras exē p̄uētū sc̄tōz i tenebras exteriorōes 7 infernales eijtiā. Et p̄rīo ēca statū p̄latōz spāl̄r 7 n̄lōmī? alioz describit mētū 7 de meritū p̄p̄e actōis. sc̄do iudiciū discretōis. iō dīc. dico vob ut vigiletis. bñfaciēdo et i bōis p̄seues rādo: qz nescitis aduēt? spōi et iudicis. sic bōis p̄egre p̄ficiscētis icert? ē redit? fuis suis. Spōi? ei p̄dicet? sic hō p̄egre p̄ficiscēs f̄m corp? .f. ad ces lestē p̄riaz carnē n̄raz portās (p̄egrinatō ei fu it celū carnī) l qz a nob nō vidē i p̄nti: ē dīdit f̄ uis bona sua. f. v. talēta. ij. 7. j. ad fructificāduz: vnicuiqz f̄m p̄p̄az v̄tū. f. susceptiua. ne quē gra uaret nec cuiqz deficiēt. Et ē argu. iō. q̄ de? nō p̄ cipit ip̄sibile. Et p̄fect? ē statū. libaz eis p̄fatez opandi p̄mitēs. Abijt aū p affectū volūtatis. q̄ v. talen. accepit. i. donū. v. s̄f suū 7 extēiorē sciaz v. s̄f sibi acq̄sita: et opat? ē i eia. p exercitiū extē rioris op̄is: et lucē? ē alia. v. qz mēta sua mlti plicauit ex creaturis creatorē. ex corp̄alibz spū alia. ex tp̄alibz eēna p̄gscēs. ac fructū edificatōis i p̄ris faciēs. Silt q̄. ij. accep. f. intellectū sc̄p̄ ap 7 opatōz: lucē? ē alia. ij. f. bonū sapie a se diffūde do i p̄rim p̄ v̄bū p̄dicatōis. 7 bonū opatōis p ex ēplū edificatōis. Qui aū. j. accepit. f. solā intelli gētiā scrip̄ap: abiēs fobit i ēra. curuitate t̄re ne intētiōis et carnal actōis: 7 abscondit pecūiaz bñi sui s̄n edificatōe p̄rī. Greg. talētū i terra ab scōdē. ē acceptū īgeniū i t̄renis actibz implicae. 7 nō lucz spūale q̄rē. In his ḡ tribz fuis sigifi cāf oīa genēa hoīm. q̄b? p̄petit negotiatō actiue vite. f. īp̄fecti. p̄fecti 7 mali. Imp̄fcti qz p̄lū in digēt. d̄signē i illo q̄ accepit. v. p̄fcti i illo q̄ ac cepit. ij. mali i eo q̄ accepit. j. Illi autē duplicāt talēta. q̄ ex eis faciūt opa bōa. illi vō abscondē: q̄ otōse viuūt vl ex eis tp̄alia tñ lucē q̄rūt. Exa miatōis iudiciū ēca p̄dicta pōit cū dī. p̄ multū t̄pis. f. i sc̄do aduētū. v̄it dñs fuoz il. req̄rēs a singlis d̄ p̄misso rōez. exq̄rēs merita: exigēs qd ēdīdit cū vsura. Quid q̄sqz accepit cōsidēt. et qd lucz de acceptis reportet p̄fz. Et accēdes qui. v talēta accepit. i. p̄pans se et cōfidēs de reddēda rōe: obtulit alia q̄nqz talēta. et q̄. ij. accepit ob tulit alia duo. mltiplicata ei talēta s̄r mltiplica ta mēta. q̄ offerūt. cū a deo acceptāf: obtulit: inquā. dīcēs. dñe. v. vl duo talēta ēdīdisti mibi. p̄fitef ḡtificez totū ei deputat qz ab ip̄o accepit:

et bonis a domino

ecce alia. v. vel duo supluēt? s̄r. i. multiplicata s̄r merita ex gr̄a tua cū vsu libi arbitrij. Et ait illi vtriqz dñs ei? Euge qd ē interiectio gaudētis. i. f̄m cris. bonū sit ē fue p̄ p̄paz hūiliatōz q̄ ab tē ipm. bōe p̄ dīnaz assilātōz q̄ ab tēu: et fidel. per vtilē disp̄satōz q̄ ad p̄rim. vel bōez fidelis. q̄rēs i actibz suis glāz dñi sui. nō suā: qz s̄r pau. fu. fi. f. s̄r bōa vite p̄ntis. s̄r mul. tē p̄stīt. f. bōa vite s̄r quētis. de q̄b p̄s. dīc. Qmaḡ multitudo dul. tue dñe. quā absco. ti. tē. **Cl̄n Cris.** Pauca s̄r q̄ i hoc sc̄lo nob p̄stāt. multa q̄ i illo fuāt. **Et Hiero.** Oīa q̄ i p̄nti hē? .l3 maḡ vidēat 7 p̄lima: tñ p̄pa ratione fuoz p̄ua et pauca s̄r. In i gaudiū dñi tui. et suscipe q̄ nec oclā vidit nec auris au diuit nec i cor bōis ascendit. Et bñ dīc inē. ut ex oī p̄te gaudiū. sursū ex v̄siōe dei. deorsū ex p̄sibe ratōe inferni. interi? ex glā p̄scie. extē? ex decore oīs creat̄e. Oīose p̄sumato cursu certamis: in gaudiū dñi sui inēbit. q̄ cētū milibz predīcās. vel vnā aīaz lucēta dño suo reportauit. Nec iō mī? glōse si nllaz. dūmō fidlī p̄posse faciat. qd faci? dū ē p̄ salute. Nēpe miles strēnu? i ētamie p̄m da. f. p̄stāt 7 legitime ētauit. et si dño suo cum phū n̄ obtinuit. Sic et doctor gētiū repositā sibi hē corona: iustie glāba. n̄ mī? .q̄ si oēs q̄s cō uertēat i vera fid. 7 vnitatē sc̄e m̄ris ecclē p̄stī tiffet. Accēdes aū q̄. j. ta. accepit: ait. dñe scio qā hō bur? es. ḡuit p̄niēs deliq̄ntes: metis d̄ n̄ seīasti. 7 p̄gre. d̄ nō sp̄sisti. Seiat de? noticiā i p̄ dicatōe vitatis. sp̄git v̄tutes i exēpl bōitatis. me tit ḡ d̄ semē legis l̄ euāg. n̄ mīstrauit. 7 colligit d̄ bōitatis exēpla i p̄lū v̄tēis l̄ noui testa. n̄ sp̄sit In p̄latis et ecclē n̄solū req̄rit bōa i p̄sōa p̄p̄a. s̄z et i aliēa. f. i s̄bbitis eoz qz eoz officiū ē. alios 7 maxie s̄bbitos iducē ad bonū. Et timēs. f. aggre bi altōris vite statū. ne ip̄e p̄clitaēt q̄rēs salutē alioz: abscondi talētū tuū i ēra. hoc ē nō s̄r vsus noticiā mibi data p̄p̄e et na. s̄z p̄p̄e t̄rena: ecce hēs qd tuuz ē. q. b. sufficit mibi qz tenui qd hūi. nec alijs mīstrauī. **Ite** tior f̄ui pigri n̄ ē nisi pusilla nimitas bñ agēdi. Et aū dīc cris. q̄si talētū n̄ p̄bi dit. re? tñ ē dāni: sic q̄ cā s̄. iāmbi semē accipiēs. t̄pe seīatōis nō seīauerit. dñs suo dānū fecit. q̄si semē n̄ p̄bidit: quātū potēat lucz facē si optuno t̄pe seīasset. R̄ndēs aū dñs dixit ei: fue male p̄p̄e calūniā resp̄cū dñi. et piger i mltiplicatōe īsp̄cū p̄rī: sciebas qz meto d̄ nō seīo. mltomagis d̄ seīo 7 cōgrego: d̄ n̄ sp̄si. mltomagis d̄ sp̄si. q. b. p ob missiōe vitatis v̄tutū. iudico illos q̄b n̄ p̄dica ui nec exēpluz bōitatis p̄posui: ḡ mltomagis tē. cui talētū noticie mee ad negotiābū cōmisi. 7 ex hoc tē accuso q̄ tē excusas. Optuit ḡ ad tuū me ritū 7 ad alioz p̄modū. tē pecūiaz meā. i. f̄monē vl legē: dare ḡtis ad m̄sā. i. ad alioz īfctōz inē naz: 7 p̄mittē nūmularijs. i. auditoribz. q̄ qd au diūt opant. l̄ poti? docē alios q̄ p̄ea alijs mīni strarēt: et ego veniēs ad discutiēdū merita. f̄ce p̄issē qd meū ē cū vsura. i. tē 7 ip̄os q̄s mibi acq̄ siuisses. hec ei est vsura spūalis. f. lucrum aīaz que maxime placet deo. Collite itaqz ab eo ta lentū. i. donum sibi traditum. f. naturalis inge nij vel noticie: et loquīf p̄missiue. qz dñs auferri

pmittit intelligētiā. vel p vitia vlt p demōes. qñ
bō infatuat i eligēdo malū. vlt infatuat p scie
abusū. vel nō recipit mercetē s3 penā: qz bōa di
uinit collata. nō cetēt male opantibz l' otōf ab
glāz. s3 magis ab p̄fusiōz: qz dātē ei qz h3. x. talē
ta. qz dānatō p̄poboz cetēt ad glāz elcōp. fm
illō. letabit ius. cū vi. vindi. ex qz p3. qz nō pmit
tit de fieri malū nisi ite eliciat aliqd bonū. ius
sit at poti' dātē illi qz hēbat. x. qz illi qz hēbat. iiii.
qz mī' hūit qz. v. acceptat qz qz duo: p qnqz ei sigfi
cat exterior scia. fm qnqz sēsus: s3 p duo opatō
intellect' oportuit g illi qz hūit exterior sciaz
amīstratōz. dātē intellectū interior. qz p vñū in
telligit talētū. Omī ei hūit et bñ vñū dabit in
cremētū ei' qd hē. qz habūdabit. Idnti ei sollicitu
dinē mīstrādī vñū dei. dabit grāz habūdabit in
efficaci docēna. It hūit caritatē dabit augmen
tū caritatis. qz habūdabit vsqz ad pfectōz. It ha
bētī meritū dabit pmiū. qz habūdabit. qz remue
rabit sup p̄bignū. Augēt ei grā ei qz laborat i
ea: nā laborādo mēf augeri. qz ei qz repit in grā.
dabit glā: qz habūdabit nōsolū d sua: alioz glā
ficatōe. s3 et de impletōe iusticie i maloz repro
batōe. Ab eo at qz nō hē studiū vel caritatē: bo
nū doni collatī vsū: qd vñū hē nā ali ingenio
vel studio l'raz ac donū sibi collatū. aufere. It
ei qz nō hē fidē vt i deo nō credēt. et qd vñū hē.
s. legis scia. aufere ab eo. It ei qui i morte nō in
vñū fuit i grā. bōa nāe qz grē. cetēt ei ad penā.
It at dīc aug. oīs res qdāda nō deficit. si h3 nō
dāt. nō h3 quō hūda ē. Et vt idēz dīc. dare hūit
fuit mīscōie: auferre nō hūit iusticie. Prutē g
et fidelit laboratē ac bonū vsū i dei munē hūit
āpliori grā dñs donat. qz otia sectatēz ac mūere
dei nō hūit vñū. eo qz dēterat pnat. It dīc greg.
qz quisqz caritatē h3. et alia dona p̄cipit. quisqz
caritatē nō h3. et dona qz p̄cepisse videbat amittit.
Deinde inutilē suū talētū pnatū iubz mit
ti in tenebras exteriores. i. corporales: qz vt ait
Diero. dñs lumē est. qui ab eo foras mittit: ca
ret luie. Exteriores tenebre sē corpis. interiores
sē mala aīe. It Greg. interiores tenebre sē cecit
tas mētis. exteriores etna nox dānatōis: qui g
h spōte cecidit in cecitatez mētis. illic p̄itiet in
noctē dānatōis. It et Rab. p penā in exteri
ores tenebras cabit. qui p culpā suā spōte i in
teriores cecidit. It coact' patit tenebras vltō
nis. qui h libenē sustinuit tenebras voluptatis.
hec Raban'. It erit flet' pueniēs ex fumo ca
loris. qz stridor tētū ex passiōe frigoris: vlt flet' qz
stridor tētū. i. dolor mētis et corpis. qz ab ista re
ducit oīs pena infernalis: ecce qz nōsolū qz ma
la opat. s3 et qui bona nō facit. vltia pena pūit
Pnt et p quinqz talēta intelligi bona nāe. bo
na grē. bona scie. bōa potētie. qz bona opulētie: qz
dicūt talēta. qz p bonū vsū taliū p hō sibi acq
rere celeste pmiū. Et aliq hūit oīa ista a deo col
lata. aliq pla istoz. aliq vñū tm. Aliq et sē qz ta
lēta multiplicāt. qz gemiant bñ vñū p̄dictis ab
sui pfectōz. qz primi edificatōz. aliq absōdē i fra
qui vñū ab mōi glāz l' tē t̄palia. De eoz qz

Luc. pōit pabolaz d hōie nobili. s. xpo. qz nōsolū
fm diuinitatē. verūetiā fm hūanitatē ex nobili
genē or' ē. qz fm diuinitatē dei p̄is. et fm hūa
nitatē dō r̄gis fili': qz abijt i regiōz longinquā.
ascēdēs i celū empireū: accipe sibi r̄gnū. s. ordi
nes angeloz: ac reuert. s. ad iudiciū genēale i
mōi fine. qz et ad iudiciū p̄ictiāe i cuiuslibz hōis
morte. Et p̄sqz illuc ascēdēt: vocatis. p electōis
grāz: decē. p̄p̄ decalogi obfūatiā: suis suis. p̄p̄
obiāz oīmōdā. vlt decē suis suis. i. xpianis qz fid
libz vniuers. qz vniuersitas nūero denario desi
gnat. p̄p̄ p̄fectōz denarij: dēbit illis. ḡtis: decem
mnas. i. talēta. seu libras. s. spūales decalogi in
tellectū: ad negociādū donec veiat. ad iudiciū.
qz veniēs eriget cū vsura qz ex crescentia. Scdm
Bedā. Ana decē dragmis appēdit. Decē g mne
cētū dragmas. i. cētūz libras faciūt. qz nūer' p̄fe
ctōz designt: qz sacre sc̄p̄e fmo. qz vite celestis p̄fe
ctōz suggerit. qz nūeri cētēnarij pōdē fulgescit.
It p decē mnas intelligit vniuersitas donoz dī
p̄pter p̄fectōz ipi' denarij. Mutauit g nobis de
aliq dona ad negociādū. vt multiplicēt p fruct'
bonoz opm qz t̄ps mēiti ērit vsqz ad iudiciū: de
qz qz lucz mēitoz r̄ddit' cumulū p̄mtoz. hoc
p̄fecto negociū. vt ait greg. tē vere nos agim'. si
viuēdo qz loq̄ndo p̄rio aīas lucmur. si infīos
qzqz celestis r̄gni gaudia p̄dicādo i supno amoē
roborā'. si p̄teruos ac tumidos gebēne supplicia
ēribil' insonādo flecti'. si nllī p̄ vitatē parci'. si
supnis aīctijs dēbiti hūanas inimicitias nō time
am'. hec greg. Usura q̄ppe ē. qd ex mutuo vltra
fortē accipit. Et certe dñs dātō nob pecūiā sue
grē qz docēne. erigit eā cum vsuris qz ex crescentia.
P̄rio vt cū fuit docēnam fidei ad credēdū. exi
git vt qd credis: ore p̄fitearis. scdo vt qd p̄fiteis
ope p̄pleas. tertio vt ex auditis i lege dñi medi
tādo et legēdo qz orādo. et alia intelligas. qz vt
qd p̄pleueris docē nō cesses. his ei p̄tibo denari'
vite fūbat et ne. It greg. Inq̄tū vos p̄fecisse p̄
satis. et alios ēbē vobiscum satagite. In via dei
hē socios desiderate. et si ad deū tenditis. curate
ne ad eū soli veniatis. Dinc ei sc̄ptū ē. Qui audit
dicat veni. vt qz i corde vocē supni amoris susce
pit. foras etiā primis vocē exhortatōis reddat.
hec greg. Accepto at reg. dñs fuoz illoz re
diēs. iussit eos vocari ad se. vt sciret quātū qzqz
negociat' ēēt. Et cū p̄m' veniēs cū mna sua. als
decē: et als cū mna sua. alias quqz acq̄sitas ob
tulit: p̄gtulās ei dñs: dixit p̄rio. eris p̄atē ha.
su. de. ci. alteri vō. et tu esto s. v. ciui. i. gaudeb.
s. tu vterqz de felicitate oīm. qz p tuā doctrinā vlt
vite tue exēplū p̄ueri sē ad bonū. Seruis at bo
nis mnas cū lucro r̄portātibz. piger fu' mnam
suā sñ lucro obtulit. quā i subario ligatā hūit.
qz molliē qz delicate viuēdo. docēnā p̄missā enūe
rauit. ac grāz sibi datā i hac carne. laboribz fa
tigatibz ēditā torpescē. qz p̄cepta dona sñ otō tor
poris ignauie absōdit: qz sic ipaz mna sñ opibz
tāqz mortuā sepultā i subario hūit. Subariuz
ei ē p̄an' i qz iuoluūt corpa mortuoz: et iō mna
i subario reposita. sigt donū dei a bōis operibz

De ventilatione aree

otiosū. tāq̃ mortuū. **Al** g̃ q̃ d̃ bonis suis bñ ope
rādo lucz fecerit. cōmēdatis a dñor̃ fm̃ueratis:
pigr̃ q̃ in bōis opibz torpēdo mnā suā i subario
ligauit. reprobat dñs dānat: vario tñ mō scōz
q̃titatē meriti vlt̃ delicti. qz g̃d̃ s̃c̃ i in gaudijs i
i tormētis. **Iste** hō pegre pfect̃. s. xpc̃ ab p̃ez
ascēdēs. fm̃ **Mat̃**. reliq̃t corp̃alr̃ domū suā. i. ec-
clesiā. quā tñ nūq̃ dīne potētie p̃sidio destituit:
et dedit suis p̃fatez cuiusq̃ opis. qz bās fidelibz
octo talēta. fm̃ **Mat̃**. q̃ decē mnas fm̃ **Luc̃**. ēbuit
eis facultatē insisterēdi opibz bōis. dīctēs eos agē
fm̃ libtatē sue volūtatis. **Et** ianitori q̃ ducit in
domuz celi. p̃cepit vigilare ei. s. q̃ p̃dicat et p̃est.
cui dī. **Si** nō anūciaueris iniq̃ iniq̃tatē suā. s. a-
guinē e? de manu tua req̃rā. **Eñ Beda**. Ianitori
aē p̃cepit ut vigilaret. qz ordini pastoz cōmisse
sibi ecclē iubz curā impēdē. Nō solū at̃ rectores
ecclē s3 oēs vigilare p̃cipimur. ianuas cordium
custodiētes. ne antiq̃ hostis mala suggestio in-
tret. ne nos dñs tormētēs inueiat. **hec** **bed̃**. Ia-
nitor: eē rō. q̃ d3 eē vigil ad claudēdū ostiū p̃sē-
sus diabolo. et ad apiendū xpc̃: q̃ ad ostiū pul-
sat qñ ad bonū inuitat. **Negociemur** g̃ fidelr̃ de
bōis nāse. gr̃e i fortūe nob̃ datis. qz de oibz rōz
redbē. **Fugiam** p̃griatā: qz piger locū diabolo
p̃parat. et oīsus q̃i puluinar ē diaboli in q̃ req̃
escat. Oibz q̃z modis q̃bo possū? nosmetip̃os em̃-
dādo. vel alios adiunādo. talētū dñicū erogare
et erogādo multiplicare studeā? utpote. de q̃ in
districto iuditō rōz r̃dditurū sū? **Nec** se aliq̃s ab
hac negociatōe excusare poterit. qz nlls ē q̃ ta-
lētū nō accepit. **Eñ greg̃**. Sciēdū vō ē. q̃ null?
piger ab hac talēti acceptōe secur? ē. **Nlls** nāq̃
ē. q̃ veracit̃ dicat talētū mīme accepi. nō est vñ
rōz ponē cogar. **Talēti** em̃ noīe cuilibz paupi.
et hociūm reputabī. qd̃ vlt̃ mīmū accepit. **Ali?**
nāq̃ accepit intelligētie donū. p̃dicatōis mīste-
riū d3 ex talētō. **Ali?** lrenā s3az accepit. erogā-
tionē talēti d3 ex rebz. **Ali?** dīdicit artē q̃ pascit
ip̃a aīe ei in talēti acceptōe reputat. **Ali?** faili-
aritatē locū ap̃d diuītē meruit. talētum p̃fecto
failiaritatē accepit. **Dñs** ig̃ intellectuz. curret
oīno ne taceat. hñs rep̃ affluētā. vigilz ne a mi-
fīcorbie largitate torpescat. **Dñs** artēz q̃ regit̃.
magnope studeat ut vsū atz utilitatē illi? cū p̃xi-
mo p̃tiat. loq̃ndi locū ap̃d diuītē hñs. p̃ paupi-
bus intercedat. **Tātū** q̃ppe ab vnoq̃ nrm̃ venē?
iudex exigit quātū dedit. **Cōsiderē** g̃ q̃ accepit?
atz i eoz erogātōne vigilē? **Nulla** nos a spūali
ope lrena cura īpebiat. ne si i ēra talētū absco-
diē. talēti dñs ad irā puocet. **Eñ aug̃**. vnusq̃sq̃
qd̃ hē p̃ret alteri. q̃cqd̃ pl?bz largiat inopi. ali?
hē pecūiā. pascat pau. vel. nūbū. edif. ecclē. opeē
de pecūia q̃cqd̃ bōi p̃. ali? hē p̃siliū. r̃gat p̃xim.
pellat tenebras dubitatōis luce pectoris. ali? hē
docēnā. erogz d̃ cellario dñi. mīstret p̃fuis ciba-
ria. p̃fortz fīdles. r̃uoc3 errātes. q̃rat p̃ditos: qñ
tū p̃ faciat. **Est** qd̃ sibi erogēt paupes. ali? clau-
do pedes accōmodet. ali? ceco suos ocl̃os duces
p̃beat. ali? visitet infirmū. ali? sepeliat mortuū.
Sūt ista i oibz. ut p̃r? difficile inueiat aliq̃s. q̃ ñ
hē vñ aliq̃d altēi p̃iet. **Et** illō extremū? magnū

et extremo iudicio

qd̃ ait apl̃s. inuicē onera vīa por. **Eñ** **et cris̃**.
oīa īferā? ab p̃xiōz utilitatē. talēta ei **hec**. s̃c̃ vñ
uscuiusq̃ vlt̃. siue i p̃eminētia. siue i pecūijs. siue
docēna. siue in q̃licūq̃ tli negotiō. **Nlls** dicat qñ
vnū talētū hēo. i nō possū facē: p̃t̃ p̃ vnū appro-
bat? eē. **Nō** ei es vidua illa paupior. ñ es petro. i
iōh̃. rustitior. q̃ i idōtē illrati fuerit: s3 tñ qñ d̃
sideriū mrāuerit. i ad cōez utilitatē oīa fecerit. ce-
los app̃hēderit. **Nihil** ei ē ita deo aīcū. s̃c̃ ad cōez
utilitatē viuē: p̃p̃ hoc fm̃ōz nob̃ dedit de? i mā?
et pedes. i corp̃is vītutē i intellectū i lēsu: ut oibz
his i ad ñfāz ip̃oz salutē. i ad p̃xiōz utilitatē
vtamur. **Nō** op? ē mltis h̃ nob̃ fm̃ōibz neq̃ lōga
ēcūtōe. **Instat** em̃. **b̃ Daũ**. rōciniū ferēs dīcēs.
dissolui i cū xpc̃ eē meli? ē. manē at̃ i carne ma-
gis neciū ē p̃p̃ vos: i ei q̃ ad xpm̃ erat discessiōi
p̃posuit. p̃xi edificatōz. **Hoc** ei maxie ē eē cū xpc̃
volūtātē ei? facē. **Volūtas** at̃ e? ñl? ē ita. s̃c̃ qd̃ ex-
pedit p̃xiō. **Si** em̃ i sc̃laribz nlls sibi p̃i viuit. s3 i
artifex i miles et agricola i negociator: ad id qd̃
cōit̃ expedit s̃c̃. i ad qd̃ p̃xiō p̃dest p̃ficiūt vnuer-
si: mltōmgis i spūalibz hoc o3 facē. **Hoc** ei maxie
ē viuē. q̃ sibi p̃i viuit solū i oēs despiciat: supflu? ē.
i neq̃ hō neq̃ generis ñri. **hec** **cris̃**. **Ex** p̃dcis vñ.
q̃ aliq̃s fidelr̃ i caritate manēs. q̃ absq̃ suo scāda-
lo vtil ē. vel eē poss3 p̃xis q̃ ad vitā etnā: peccat
mortalr̃ si se trāsfert ad hēmū vlt̃ mōasteriū. vbi
alios ñ iſtruit vbo vlt̃ exēplo. nec curā quā poss3
et debēt ēca p̃xiōs gēit: qz ita abscođit talētū. i ē
fu? piger: d̃ infirmis ei nō loq̃mur q̃ defacili scā-
balizāt. qz eis ē tutū fugē p̃fortiū p̃uoz i laq̃os di-
aboli. **S3** eē vñ. qz p̃ualz actiē p̃tēplatiā. **Dñs** ei
dīc marthe. maria op. p. eleg. q̃ nō auf. ab ea. **Et**
Hiero. in pl̃ibz locis epl̃az suarū. vsq̃ adeo p̃fert
actiē p̃tēplatiāz. i vīos fligiosos i mltis viles
voc3 ad hēmū. qñ ñl? bōi i mōo agerēt. h̃ito r̃fpe-
ctu ad vitā mōachoz i anachoritar̃. **In** his g̃ vñ
necm̃. ut q̃sq̃ vīres suas p̃sidēt. et ab qd̃ op? ipse
sit aptōr p̃set. **Si** em̃ ad p̃tēplatiūz abiliōz i ad
orādū deuotōz. tute se trāsfēat ad hēmū orat̃? p̃ se
i alijs. i ita pl? p̃dēt eis i hēmo. p̃ip̃is orādō q̃
i mōo eis p̃dicādo: nec absco. pec. dñi sui i ēra s3
i dñō. l3 ñ p̃dicz. qz talēta oīoībz deuotōis (i q̃ a-
pli? valz i meliorē se sēt) oibz erogat. nec piger
dici d3. q̃ tot? i sc̃ta deuo. i oīoe. ieiunijs. vigilijs.
et fletu ē. **Elept̃** siq̃s vidēt gregis sibi p̃missi pi-
culū iminē. i nullū idoneū i curā gregis sibi suc-
cessuz: picl̃m eēt gregē deserē et ad hēmū se trāf-
ferre: l3 abiliōz ad orādū sit. dūmō d̃ suo scādalo
ñ p̃sūat. **Orelat** q̃cē q̃ idone? ē ad p̃dicādū i pl̃es
īnstruē p̃. ac sibi i alijs i tli offitō vtil ē: tliis fr̃-
nā caritatē ñ obſuat si p̃lm̃ sibi p̃missū r̃linq̃r3.
i se ad hēmū trāfferret. cū utilior i agro p̃dicatō-
nis q̃ i hēmo eē possit. **In** his vō quēq̃ i carita-
te manētē sp̃s. int? docebit. qd̃ ei meli? faciēdū sit
et solliciti circa **hec** inq̃sitoria q̃stioī satisfaciet.

Omīe ihu xpc̃ qui nob̃ tua dona mīficoz
biē ēdidisti. monēs ut vigilātes i sollicitē
agētes ex eis fructum afferam? da mibi
indigno seruo tuo de donis a te r̃ceptis vigilan-
ter negociari. et ea p̃ fructus bonoz ope3 mlti-
plicare. eisq̃ ad tui gl̃az. p̃xi edificatōem. et mei

perfectus sic bñ uti. ut cū suis tuis bñis et fidelibz
mear remunerari: ac te iubēte inēre gaudiū fe
licitatis efne. ⁊ suscipe q̄ pparasti diligentibz te
bone ilbz Amen.

De vtilitate aree i extremo iudicio. Capi. l.

Postremo ponit terciā
pabolā q̄ ptinet ad actōes. q̄p ē se
exercē i actibz miscdie: p q̄p exerci
tio vigilātes i talibz remunerabūē.
desistētes aē a talibz pbenabūē: et describit vti
latōz aree q̄ fiet i extremo iudicio. ac modū ipi
diuini iudicii. De hoc euāgel. bñc aug. si q̄s eēt q̄
de tota saē sepēa nihil aliō sciret. nisi solūmodo
lūmōz istā pntēz. hoc solū sibi sufficēt ad salutē:
q̄ pntēē h̄ mēitaz demēta. p̄miaz suplicia. bo
noz ⁊ maloz. Cōditōes aē iudicis i hoc aduētū
scdo. pōit p oppositū p̄bitōnū ē in aduētū p̄io.
Eiē ēn p̄io i hūilitate. aploz paupeꝝ societa
te. ⁊ p̄ia infirmitate. scdo veiet i maiestate. āge
loꝝ societate. ⁊ iudicis digtate. **Alēit** ḡ fili? hoīs
f. āgis ad iudiciū i maiestate sua: q̄ tē iudicā?
appebit i fōma hoīs glōsa. q̄ i p̄io aduētū iudi
cāo? appuit i fōma passibilis i fōma. **Alē** remig?
In maiestate deitatis iudicā? adueiet. q̄ i hūilita
te fui iudicāo? appuit. Itaqz ēdēb? i p̄io cruci
pmittit glāz triūphātis. ut secūsa scādala hac
pmittitōe p̄p̄aret: et ut meli? illa paterēē disci
puli ⁊ libēti? b̄ tāte glē expectatōe. **Alē** ⁊ crisō.
De? manifeste veiet. Manifeste: inq̄t. nō iā celat?
i corpe sic antea. ut vix eū etiāz bōi p̄gscerēt: s̄
manifest? i glā. ut eē mali eū p̄ficāē inuiti. **Alē** q̄
p̄p̄fēt eū i hūilitate. cogscāt eūz i p̄tate. Et q̄
scire noluerit q̄dulcis ē miscdia ē? sētiāt q̄ gra
uis ē ira ipi? **hec Cris.** In fōma ḡ hūana veniet.
ut ab oībz videri possit. Si. n. i fōma diuina ve
ret. nō possz vidēi a mal. q̄ t̄lis visio nō ē s̄n de
lectatōe maxia. q̄ tē nō p̄petit eis: et iō dīc. cum
ve. fil. ho. In famulatu aē ei? venient oēs angli
ei? cū eo. p̄p̄ iudicis honore. ⁊ tāq̄ testes actūz
hūanoz ⁊ executores snie ferēte p̄ipm. **Alē cris.**
Oēs ei angli cū ipō adēit. testātēz ipi quātū ā
mistrāuerit missi a dñatore ad salutē hoīm. **Tē**
sedebūt s̄ sedē maies. sue. i. i ecclia i q̄ appebit cū
oīpōtētia sua: p q̄ significat p̄tatez iudiciāz
q̄ xpo bōi ē data. ⁊ tūc p̄gregabūē aū eū tāq̄ aū
iudicē suū: oēs gētes. oīs t̄pis. oīs p̄bitōis. oīs
etatis: q̄ nlls potēit tūc latē vel se abscondē. **Alē**
Cris. Ubi illuatō euāgelij ad oēs gētes p̄dicata
puenit. tūc oēs gētes inexcusabiles facte s̄: ⁊ iō
tūc iuste ad iudiciū p̄gregabūē oēs. Et sepabit
eos abinuicē. s. bonos a mal. sic pastor segregat
oues ab hebis. De die s̄ fil? i pascuis oues ⁊ he
bi. s̄ i vespe pastor eos segregat: sic in vita p̄nti
s̄ i ecclia fil? bōi ⁊ mali. s̄ i vespe mortis seu mōi
sepabit xpc bonos a mal. sic oues ab hebis. **Se**
pabit: inquā. mēito. oīm mēita discernēdo: loco
loca varia assignādo: vocabulo. diuisis noībz ap
pellādo. hos hebos. illos oues. In oībz itelligit
innocētia bonoz p̄p̄ simplicitatē. mititatē. fecū
ditatē. i hebis itelligit pueritas maloz p̄p̄ fe
ditatē. impetuositatē. sterilitatē. **Alē cris.** Deide

a noībz vniūscuiusqz modū oñdit. hos q̄tem he
bos vocās. hos aē oues: ut hoz q̄tē infructifica
tionē oñdat. nlls ei ab hebis fruct? fit: hoz aē m̄
tū q̄stū. etēn mlt? ouīū ē q̄st? ⁊ a lana lacteqz ⁊
ab his q̄ pturiūē. a q̄bz vniūscuiusqz dēst? ē hebi? **Et**
iteꝝ. Oues hoīs iusti p̄pter māsuetudinē. q̄ ipi
nemiez ledē. et p̄p̄ patiaz: q̄ cū ab alijs lese fue
rint sustinēt. **Hedos** aē hoīs p̄cōres dīc. q̄ i ca
pris hec naē aliē infē vitia: libido p̄ ceteris aīali
bus. superbia. rixa. inuidia. p̄cupia gule. ⁊ cla
moribz s̄ oīa garrule. In oībz his vitijs p̄cōres
abūdāt: ⁊ iō hebis s̄ affilati. **hec cris.** **Et sta**
tuet oues seu bonos a dextris suis. hedos aē seu
malos a sinistris. In ipa positōe dextre ⁊ sinistre
iā extūc v̄t q̄ p̄p̄gscē poterit. cui miscdia ⁊ cui
miscia immieat. **Alē Cris.** Iustos q̄tē ab dextera
p̄stituet. p̄cōres ab sinistra: ut vniūscuiusqz mēitoꝝ
suoz p̄bitōez. ex ipi? loci q̄litate cogscat. Merito
iustos ab dextera collocabit. q̄ nūq̄ cogscēt si
nistrā: merito impios ab sinistra. q̄ nūq̄ cogscē
voluerit dextera p̄tē. **Alas** ei q̄ a dexteis s̄ nouit
dñs. puerse aē s̄ q̄ ab sinistra s̄. **Et iteꝝ.** a sin
stris s̄ q̄ q̄rūt t̄palia. a dextris q̄ q̄rūt eēna. **Alē**
Remig. In dextris eēne b̄titudis p̄firmabūē. q̄
amauerit eēna: i sinistris eēne misie. q̄ cupierūt
p̄ntia. **Nā** et ipa trāsitoria dī dona. respectu eter
noz dicūt eē sinistra: eēna vō i dextera q̄ s̄ po
tiora. **Dic** ē illō. **Cor sapiētis i dextera ē?** et cor
stulti i sinistris illi? **Tūc** dīc rex his q̄ a dex
ei? eēt. i. bōis. **Dic** nō dīc fili? hoīs sic sup. s̄ rex.
ad c? apicē ptinet s̄bditos regē. leges cōdē. trās
gressores legis p̄nre. et obfuaiores p̄miare. q̄d
tūc appebit maifeste. **Tūc** n̄ q̄ret pilat? ḡ rex es
tu? **Tūc** nō dīcēt iudei. nō ha. re. m. cesarē. **Dicet**
inquā rex. **Alē** bñ. pa. mei. i. a p̄e meo q̄ a p̄e
bñdictōz ḡe accepistis. q̄ nō nisi bñdicti p̄io p
grāz ⁊ meritū vocāē ab b̄titudinē eēnā ⁊ p̄mū:
n̄ dat ei dñs pacē eēnitatis. nisi sup pacē pecto
ris. **Alē fm Rab.** Dicūt bñdicti. q̄bz p bonis me
ritis debeē eēna bñdictō: possidete et eēnalitē te
nete patū vob re. celoz locū sc̄toꝝ. a p̄stitūtōe mōi.
Alē cris. **Alē** ei vos nasceremini: ait. hec vob
p̄pata sūt ⁊ p̄aptata. q̄ vidi vos t̄les fuē os. fm
Remig. rex regū s̄n strepitu vboꝝ loq̄ē. i. maife
stabit p̄scias ⁊ merita. dīcetqz p collatōz glē. ve
nite bñficio p̄is mei p̄moti. ad obtinēdū regnū
vite. p̄testiatū vob a p̄stōe mōi. **hec Remig.** **Alē**
mōi p̄stōez patū fuit p̄p̄testinatōz. a p̄stōe mōi
p̄ creatōz. ab ascēsiōe p̄apitōez. **Attēde** h̄ bulcis
simā imitatōz dñi cū dīc. **Alē** bñ. pa. me. **O q̄**
felices b̄i. q̄ hoc bulce inuitatōiū ab se b̄rcēm
meruerit audire. ⁊ a dño inuitati r̄gnū ē? p̄cipe
frequētē? ḡ nūc. ⁊ cātē? deuote inuitatōiū ecclē
dīcētes. **Alē** exul. dño: ut tūc cū electis mēa
mur audire inuitatōiū dñi. ⁊ regre s̄n fine cum
eo. **Et** p̄mēorabit dñs sex opa miscdie i se capite
et i mēbris suis p̄p̄ eū facta: q̄ s̄ pascē esuriētē.
potare sit. col. hol. vesti. nu. visi. infir. p̄sol. vin
culatū: ⁊ p̄ hec itelligit septimū q̄d ē i tobias. s.
sepel. mortuū. **Alē** bñ? **Alē** s̄to. potō. cibo. rebūmo
t̄go. colligo. p̄do. **Et** fm q̄s b̄a n̄ exit aliō hec cō

mēoratio. nisi qz oēs sciēt mēta sua. p qbo salua
būf vel eē dānabūf. **Abi cris.** putas quāto gau-
dio extollūf scēi. qn i pspcū oīm angloz. qd fece-
rūt hoībo. fatef se accepisse. Nā tle vidē op' eoz
nō qle datū ē. s3 qd pōa illi' ē q accipit. hec cōsō.

S3 iusti qī laudē fugientes inērogabē. qn hec
sibi fecerint. **Scdm Remig.** i cōscijs suis ita rñ-
debūt. nō dubitātes vel diffidētes de vōis dñi: s3
vel stupētes p magnitudie maiestatis rñs. l' qz
puū vidēf eis omē bonū qd fecerūt ppatōe pmiy.
En apls. Nō sūt obigne pas. h' tps 2c. **En cris.**
O hūilitas q nec p' mortē deficiēs. **Idō em mal'**
eē fals honoribz delectat. vir at bon' eē sibi de-
bitā laudē fugit. Sic 7 scēi debita sibi laudē repel-
lētes dicēt. qn te vidēf esuriētē: hec cris. Et rñ-
tes rex dīc illis. Amē dico vob. qd iū. i. eoz qto
tpe fecistis. i. opa mīe exhibuistis vni de his frī-
bus meis minimis mibi fecistis: frēs sē qz fece-
rūt volūtātē pīs. minimi vō qz fuerūt hūiles et
abieci. **Abi cris.** O bōitas xpi. qd iū i corpe pte
ptibili erat in mōdo. fuerat verisilis rō. vt ppter
similitudinē visiois frēs suos hoīes appellaret. qd
at dicā. q i illa glā cōstitut'. adhuc pte' ē eos
dicē frēs. qd sufficēt ad laudē si vel bonos suos
illos vocaret. **Et itez.** ppter hoc em sūt frēs. qz
hūiles. qz abieci 7 pteptibiles: hos ei tales ma-
xime i frnitatē vocat. **En 7 Aug.** minimi g q sē
xpi bī. illi sē q oīa sua dimiserūt et secuti sūt eū: 7
qcd habuerūt paupibz distribuerūt: vt deo sū se-
culari ppebe expediti furerūt. et ab oneribz mōi
liberos velut pēnatos sursū hūeros tollerēt. Id
sūt minimi. qre minimi: qz hūiles. qz nō elati. nō
supbi. Apphēte mimos istos. 7 gūe pōb' inuei-
es. **hec aug.** Xpc itaqz i esuriētibz esurit. i sitiēti-
bus sitit. i infirmis egrotat. et i alijs silr patit.
Mag g reuerētia suscipiēdi sē minimi 7 paupes
xpi. cū mag veneratōe fūiēdū ē eis: si qdē xpc i
eis suscipit 7 honorat. **En Greg.** ad ēbuenbū g
pigrī cur estis: qn hoc qd iacenti in ēra porrigi-
tis. sedēt i celo datis. **hec** premissa sē opa mīe.
ad corpīs mīfias ptinētia. Ad aīas vō spectat.
vt esuriētē 7 sitiētē iustiaz. pane vbi dī fīcias. 7
potu sapie refrigerēs. errātē p bēsim vl p pēm. in
domū mīs ecclē dei reuoces. innocētē a mal' p-
tegas. nudū a bono ope stutibz ornes. infirmū
i site corroborez. ēbulatōe seu carcē tristie oppf
so subueias. ppatiēto vl p solatō: q em hec facit
verā dilectōz et caritatē adīplet. **Et** hec maiora
sē q alia pmissa: qz vt ait greg. pl' ē vbi pabulo
victaz i ppetuū mētē reficē. q vtrē moriē car-
nis ēreno pane satiare. **En cris.** si hec oīa corpa
liter corpibz xpi mīstrare magne bēitudis est. q
oīno p' modicū sē pīa: putas. qntē bēitudis ē.
hec oīa spiritali aīabo pīclitātibz mīstrare. qd
vivificate possint vivē inēf nū. Quāto melior est
aīa q corp': tāto meliora sē q ad salutez aīaz. q
q ad sustētātōz corpoz mīstrāf. Tūc dicz rex
bis q a sinistris e' ērt. i. reprob: q sinistra. i. tpa-
lia qd iū vixēt ardēf amauerūt. **Discedite a me.**
O infelix discessio. o dura sepatio. o mīfabil' cō-
ditō: qz a me fōte vixē ineficiētis. a me lūie glē
bēificātis. a torrētē voluptatis inundātis. a me

plestudinē vbratis inebriātis. maledicti pīo ma-
ledictōe culpe. s3 mō maledictōe pene eēne: i ignē
eēnū. sū fine vos arsup: q pat' ē dya. 7 āge. e'. vt
qbo colligati fuistis i culpa sociemī i pena. O cō-
fortiū malū. horribile qdē ad imaginādū. horribi-
le apli' ad vidēbz s3 adhuc horribili' ad cohābi-
tādū. Nō portastis. inqt: clauē crucis. iō i regnū
nī inēbitis: nī nauigastis i naue crucis. iō ad por-
tū nō pueietis. s3 penā dāni 7 sens' bētis. **Dū** ma-
li pūxti sē bōis. vidēf eē cū deo: s3 tātez discetēt
ab eo. et mittēt i ignē eēnū. nec videbit i p' glāz
dei. **Discedite:** inqt. q adhuc pūxti fuistis bōis i
mōdo: a mea facie. ab oī mea mīa. ab oī glā male-
dicti: s3 nō abbit pīs mei. qz ex pte ē bndictō. ex
nob vō maledictio. **Abi cris.** qī q nī suffeāt pntiaz
illoz l' aspice sic dic. discedite a me. nā de' q i scēi-
tate delectat aīaz. peccatrices aīas aspiciēs. qī g
uat' nō suffert. tāq' si dicat eis. qī putredō spur-
citia estis: nec tādiu vos sustineo. qd iū statis i iu-
dicio meo. **Et itez.** ite maledicti nī a pte meo: ne-
qz ipe eos maledixit s3 ppa opa: i ignē eēnū. q pa-
tus ē nō vob s3 dya. 7 an. ei'. **Quia** vō vosipos i
ignē misistis. vobisipis rputatē. **S3** ne vñq' hec
patiamur o vñgeite fili dei. i. facit illā māsuetā
vidē auersā a nob: et trāqllū illū oclm. nō ferētē
vidē nos: neqz accipiā' aliquā expiētā illi' pene
incurabilis. i. excidē a rgnī glāz pburī i gehēna.
De hac eē exclusioez sepatōe sic dic itē cō. ponā'
illō aī oclōs quātī doloris ē excludi 7 pīci a regē
celoz. qd vt mibi vidē. i pā gūi' ē gehēna. **Nā** et li
ille ignis nō ardēt. 7 imortal' illa pena nī cēt pa-
ta: hoc soluz q alieni efficimur a xpo. et excludi-
mur a bōis eēnis. nōne oī pena cruciabili' dicēt
hec cris: **Et** pmeorabit iudex opa mīe pbcā ab
īpīs reprobz sibi nō facta. **S3** rprobi qī se excusā-
tes rñdebēf inērogabē qn hec sibi nī fecerūt. **Uerū**
vt ait **Rab.** et si se excusare satagēt. tñ deū fallē nō
pnt: vñ rñdit ill' dicēs. qd iū nō se. vñ ex mī. bis.
nec mī. fe. **Aug.** xpc caput ē ecclē. corp' ei' ecclia.
In nō corpe caput sursū ē petes i ēra. **In** aliq' p
stipatōe hoīm. qn aliq's f petē calcāt. nōne dīc ca-
put calcas me: quō g ligua quā nēo tāgit dīc cal-
cas me. sic xpc caput quē nēo calcāt dicet. **Esuri-**
ui 7 nī de. mī. mā. 2c. **Abi cris.** 7 vide qlic leuia in-
iūgit. **Nō** ei dīc. i carcē erā. 7 nō eripūistis me. i.
fir. 7 nī cura. me. s3 nī visitat. 7 nī veistis ad me. **In**
esuriēto eē nī petit mīa pīciosā. s3 nēc mī cibū. Oīa
g sufficiētia sē ad penā. pīo qdē facilitas petitiōis
panis em erat. scdo mīa ei': paup ei' erat q pete-
bat. iij. ppatō nā ē hō ei' erat. qto desiderū pmi-
fiois. rgnū ei' pmiſit. v. dignitas e' q accipiebat de'
ei' erat q p paupes accipiebat. vj. sī habūdātia ho-
noris. qm dign' ē ab hoībo accipe. vij. iustia datō
nis. ex suis ei' a nob accipit. **Sed** p vniuersa hec
hoīes p auaritiā excecāf. **hec cris.** **Et** fuera p a-
uaritiā hoīes ad opa mīe excecāf. 7 ad ea duri 7
qī īfēribiles fdbūf. **Sic** ei caritas q dīrcē oppoīf
auaricie. vult oībo sbueire 7 bñfacē: sic auaricia
suadz a tlibz abstinē. 7 nī opibz mīe ītēbē. **Sugge-**
rit ei qī pfulēto ipi mīso quē possibz vt d tlibz nī
curz: qz tātū pstaēt: tātū dānū itē fcipt. b siste
tu mīf auare. q alijs i nēcitate positis nō curas

succurrere: et maxie tu crudelis pñdes seu plate.
et spaliē religioſe. q̄ infirmis ē pñſſ de miſtris et
custodibz vñ q̄buſcūq; alijs necēſijs ſi ſtudes puidē.
Attēde vide. qz hoc ēribile iudiciū. i q̄ de opibz
miſcōdie diſceptatio fit. ē ſpaliē immiet: qz pñpue
immifcordeſ arguet iudez et pñiet. Tūc audies
co:reptōes duriffimas q̄bz nō potēis pñdicē. q̄ mō
abijcia monitōes molliffimas q̄bz nō vereris re-
pugnare. Tūc erit hora tua q̄ tibi inſtabit horrēda
miſia. ut cū maledictis eas i ignē efnū. dia. et an-
gel ei patū. **Illuc** pges dēlicet a cura et custodia
dina. q̄ h tuos infirmos dēliq̄ſti ſi cura et custo-
dia hūana. et tūc nō eoz q̄ p caritatē ſuaſti. et ne-
ceſſitatibz idigētū crudelē ſubēxiſti. te a miſia li-
babit. ſz tua crudelitas te ſi fine imaiē cruciabit.
Tē bōi potēt p te ſumē pabolaz. et dicē ad exag-
gerandū tuā miſiaz. **Quo** ceſſauit exactor. q̄euit
tributū: Ceſſauit exactor. q̄ alijs necēſia ſubēhēto
q̄ſi exactōnare eos videbāt: q̄euit tributū qd alijs
dfectū patiēto q̄i ſoluē cogebāt. **Quid** tibi miſer
tūc pñet tua crudelitas et auaritia. p q̄ hēbis pa-
ti tāta et talia ſi fine māſura. Tūc p penā: ſz nō
tarde apienē oculi tui. q̄ mō p auaritiā p opa mi-
ſicordie ſe excecāt: et tūc ſola veratio dabit in-
tellectū. q̄ mō ēca veratos hēs cor induratū. **Hec**
pauca o auare. impie. crudelē dire tyrāne diligē-
ter attēde. et dūadhuc vales te emēdare ſtude: ut
mala ppetua poſſis deo auxiliante euadē. **Amen.**
Sufficiētia at pñdictoz opm miſcōdie hoc modo
accipiē. **Hō** ei i vita pñti. pñio indiget ex pte cor-
poris alimētō. ſi q̄ nō pñ eē. ſ. cibo et potu: et ſic ē
duplex op⁹ miſcōdie. ſ. palcē eſuriētē. et potare ſiti-
entē. **Secdo** indigz alimētō ſi q̄ nō pñ bñ eē. ſ. in-
dumētō et domicilio. et ſic itēz ē duplex op⁹ miſi-
cobie. ſ. veſture nudū et colligē vel fcipe hoſpitez.
Tercio indiget p vitā iſtā ſepulcra. et ſic ē q̄ntū
op⁹ miſcōdie. ſ. ſepelire mortuū. **Iſta** at q̄nq; pñ-
cta ſūt oibz cōia. **Alia** ſūt duo opa miſicordie. q̄
impēdūt alicui ex aliq̄ accidēte ſupueniēte. ut ſi
aliq; incurrat infirmitatē vel capiaſ ab hoſtibo
et ſic accipiūt duo opa miſcōdie q̄ ſe viſitare infir-
mū. et redimere captiuū. **Et** noīe redēptōis intel-
ligit omīe bñficiū eis impēſū. **Iſta** at ſepē impē-
ſa fidelibz ppter xpm. reputat ipe xpc ſibi facta: et
eſprio fidelibz denegata. qz ſibi reputat denegata.
fideles ſe ei mēbra. ppter qd faciētibz opa miſcōdie
reddit vitā efnaz: denegātibz at ea reddit penā.
Aduerſū tū q̄ cū dñe qñ te vidi eſuriētē
et. nō eſt q̄ſtio pcedēs ex iſtātia. qz iuſti cogno-
ſcēt qz opa miſcōdie facta mēbris xpi. ipe ſibi ſpu-
tat fieri. et p talibz ſe ſaluari. et ſi ſi mali ſciēt ſe p
prio damnari: ſz ē q̄ſtio admiratōis p magnitu-
dine gñe q̄ fiet electis. et p magnitudie miſie q̄ in-
ſtiget reprobz. **Sic** itaq; iudiciū ſi miſcōdia fit ei.
q̄ nō fecit miſcōdiaz. **Quid** g merē q̄ aliena rapi-
unt ſi efnaliter dñāſ q̄ de ſuo nō dederit: **Si** ta-
lia ſuſtiet immiſicordes q̄lia paſſuros putam⁹
crudeles: **En crif.** ex hoc loco ſciēdū ē. q̄ nō tñ p
eo q̄ peccauit hoīes pñnābi ſe. ſed et p eo q̄ bñ
nō faciūt. **Si** at p eo q̄ bñ nō faciūt ſic pñnāſ.
putas q̄les penas exoluent p eo q̄ peccāt: **Et** di-

gne. **De** em hoīez iō fecit ut bñfaciat. et ab glaz
dei ptineat: nō iō tñ ut nō peccet. **Nā** ſi nō faci-
at bonū. nec ē cā q̄ creat⁹ ē. **Sine** dubio ei ſi cre-
at⁹ nō fuiſſ. pñm nō fieret ſi ēraz. **Nā** q̄ intelli-
git miſteriū dñe diſpēſatōis q̄re fact⁹ ē hō: cog-
ſcit qz mēto q̄i peccās pñneſ. q̄ iuſtiāz ſi ſiāc. **hec**
Crif. **Sic** at meli⁹ ē opa miſcōdie ēca aīam q̄ ēca
corp⁹ facē: ſic pñ ē ea ēca aīaz q̄ ēca corp⁹ negli-
gere. **En crif.** **Si** hec corpalie corpi nō pñare
impietatis ē. q̄ etſi accipiūt ea nō pñt viue ſp: pu-
tas. quātē impietatis ē hec oīa ſpūalie aīabz pu-
clitātibz nō miſtrare. q̄ poterāt viue in eternū. ſi
hec eis miſtrata fuiſſet. **Quātū** ei melior ē aīa q̄
corp⁹: tātoq; ui⁹ ē pñm aīabz laborātibz. ſpūita-
les elyas nō pñtare. q̄ corpi corpalis. **In ecclā**
g nō ſolū ſe paupes corpalie eſuriētes. aut debiles
corpalie. aut pegrini ſm corp⁹: ſz et ſpūalie pau-
pes ſi cibo iuſtie ſi potu agnitōis dñi. ſi veſtimē-
to xpi. **Maxie** talie paupes ſe. q̄ corpalie vidēt dñi
uites eſſe. qm plexq; i habūdātia rep. in opia iu-
ſtie inueniē. **Sūt** pegrini i hoc mō. ſūt debiles
aīo. ſe mēte cecī. in obia ſurdi. et ceteris paſſiōibz
ſpūitalibz egrotātes: qz aīe oēz eſcā ſpūitalem
abhoīantes. appropinquēt vſq; ad portas mor-
tis. **Qui** g nō hē vñ faciat elyas corpalis. faciat
ſpūitales ex grā ubi quā accepit a deo: et inueit
retributōz dignā a xpo. q̄ oīa tā corpalia q̄ ſpū-
ritalia data q̄ſi i ſe ſcēta pñmōrat. q̄ cū hoībz ſiūt.
Hec dixi. ut ſciāt doctores. et quātū bñtū ſibi
acq̄rāt ſi diligētes fuerit circa vñbz. et q̄ntū dāna-
tōis ſi fuerit negligētes. **hec Crif.** **Et** ibūt hi. ſ.
reprobi i ſuppliciu efnū. iuſ. at i vi. eter. **En crif.**
ppter hoc vñq; bi iuſte puniūt et illi coronāſ. q̄ſi
decē milia bōa fecerit: gñe ei hec ē munificētia. p
tāpūis et vilibz. celū tātū et regnū. et tamagnū eis
dari honorē. **hec crif.** **Efnū** ē g ſuppliciu maloz.
et ſi ſi pñmū bonoz. **Sic** ei pñca actualia trāſeūt
actu et remanent reatu: ita bōa opa trāſeūt actu
et ſi manēt merito. **En hiero.** **Prudēs** lector intēde.
qz et ſupplicia efnā ſint et vita ppetua: metū dei
ceps ſi hēat ruina. **Et** notādū qz poti⁹ ſit diſce-
ptatō d opibz miſcōdie q̄ de opibz iuſtie. cū tñ ma-
gis teneamur ad opa iuſtie: qz opa miſ. faciliora
ſe. qz nāſa ad hec incliat: et ideo magis arguēda
vbi deficiūt. et mī⁹ remuērāda vbi aſſūt. et g ſi iſta
remuērāſ. et alia. **ſe** poti⁹ arguit de obmiſſiōe q̄
de pñmiſiōe. cū tñ maioris crīs ſint cōmiſſa: et iō
magis arguēda. qz puniēdo qd mī⁹ ē. innuit apl⁹
faciēdū de maioribz. **Si** ei obmiſſa arguit. mltō
pl⁹ cōmiſſa. **ſe** magis arguit de pñcis i primū q̄
i deū: qz ſi pñca i primū pñnāſ mltōmagis pñca
i deū. ut blaſphēia et idolatria. **ſe** cū ſepē ſit opa
miſ. vñbz. ſ. ſepulcra mortuoz (d q̄ intātū Tobias
pñmēdaſ) obmittit. qz mī⁹ eſt necēſia inſ cetēa opa
miē. **ſe** cū ſit miſe. corpalis et ſpūal. poti⁹ defectū
arguit opm corpalū q̄ ſpūaliū: qz opa corpalia
ſe euidentia. vel p hoc et ſignificāſ illa. **Qd** at
q̄i vñ illa diſceptatio et ſiāa erit vocalis vñ mē-
talis tñ. et vidē qz vocal. qz ut dñc **Aug.** p q̄t dies
hoc iudiciū tēdaſ incertū ē: ſz ſi mētalie fiet tñ.
ſtatim expēdiē. **Econē** qdā dicūt qz iudiciū erit

De pascha

metale et non vocale. aliter multo tempore preterit. **Ubi sap.**
Disrumpet illos inflatos in voce. Alij dicunt quod me-
 tale erit interius et vocale exterius. quod iudicabit christus
 non tamen ut deus sed ut homo: ideo et iudiciu erit non diuino
 modo tamen sed humano. Ex hoc autem maius gaudium sensibile
 bonorum. et maior dolor sensibilis reproborum erit. unde
 non frustra erit hoc. sed utilis sicut et corporalis appetitio
 hominum. Huic opinioni adherendo. dicendum ad obiectum.
 quod disrumpet illos in voce excusationis sufficientis vel
 appellatōis. sed non in voce disceptationis generalis. **Ubi**
aug. que causa vel tante mercedis vel tanti supplicij: p-
 cipite regnum. et ite in ignem eternum. Quare illi preceptu-
 ri regnum: **Esuriui enim de. mi. ma. Quare isti ituri**
in ignem eternum: Esuriui enim et non de. mi. ma. Quid
est hoc rogo: Elideo de his qui precepturi sunt regnum. quod
 debent tamen boni et fideles christiani. qui verba domini non pre-
 neunt. et cum fiducia promissa sperantes fecerint hoc: quod
 si non fecissent vite ipsorum bonae sterilitas ista non videretur
 puerilis. **Forse ei casti erant. non fraudatores. non ebri-**
osi. abstinentes se ab opibus malis. si hoc non adderet.
 steriles remaneret: fecissent enim declina a malo. non
 fecissent et fac bonum. **Scriptum est. Sic aqua extinguit.**
 sic elysa peccatum. **It scriptum est. Include elysa in corde**
 pauperis. et ipsa pro te deprecabitur dominum. et alia multa sunt
 domini eloquij documenta. quibus ostendit multum valere elysa
 ad extinguenda et delebenda peccata. Proinde illi qui dant
 nam. immo plures illis qui coronantur. solas elysas im-
 putabit: dicentes. Difficile est ut si examinaret vos et
 apprehenderet. et scrutaret diligenter sciam via. non inueniam
 vos dantes: sed ite in regnum. **Esu. ei de. mi. ma. Non ergo**
itis in regnum quod non peccastis. sed quod peccata vestra elysa re-
deistis. Rursus et illi. Itte in ignem eternum. Sine dubio videbit
 se iuste danari pro sceleribus suis. et qui eis dicet: non ite
 vni putatis sed quod esur. et non de. mi. ma. Si ei ab illi
 oculo vestris sciam auersi et ad me peruersi. illa omnia crea-
 tur peccata elysa redeissetis. ipse elysa modo liberaret vos
 et a reatu tantorum criminum absolueret. bene ei misericor-
 des quam ipsis misericordia prebabit. **Iudiciu in misericordia ei qui non fe-**
cit misericordiam. Sic ergo boni quibus patet regnum a postone mori
 anque fieret ad vitam eternam erant predestinati: sic mali
 qui mittentur in ignem patet a diabolo et suis. a postone
 mori anque fieret ad mortem erant predestinati. Est vera inter
 predestinatos et predestinatos. quod predestinatio est precognitio
 bonorum cum calitate eorum. sed predestinatio est precognitio
 respectu malorum in calitate. qui potius residet penes
 libere arbitrii: sit autem predestinatio predestinatio dei. non
 quod in aliquo predestinatio predestinatio est. **Predestinatio est enim**
ut saluaretur mors. sed per aquam baptismatis et mortem
filij dei. Predestinati sunt omnes boni ab angelis. ea tamen predesti-
tate si fide tenuerint. si caritate. si humilitate. si pati-
entia. si misericordia et pietate. et his filia habuerint. Tunc
 enim eos suos prouidet. quod deus ad vitam predestinauit. et
 qui predestinatio eis dicet. **Ego quod ad vitam vos pre-**
stino. si tamen tales et tales fueritis. si mandata mea
 custodieritis. si fide et misericordia habueritis. et si in bono
 tantum inueni fueritis. Qui ergo talis est non vult. qui man-
 data dei custodire non nititur. id non vult ab predesti-
 natione. quod non suat predestinatio. **Noli ergo attendere ad predesti-**
nationem dei quam ignoras. attende ad verba que audis et in-
telligis. Sic enim predestinatio sua verum est deus. et muta-
ri non potest: ita et verba eius vera sunt et mutari non possunt.
 Sed audiamus quod sint hec verba. **Petrus inquit. quibus hora**

et diuersis huius nominis

puerum fuerit et ingemuit vita viuet et non morietur.
 Et iterum. Si volueritis et audieritis me bona esse
 comedetis: quod si nolueritis. gladius deuorabit vos
 Sicut in euangelio inquit. Qui crediderit et baptizatus fuerit. **Et iterum.**
Si dimiseritis hominem peccata eorum. dimittet
vos. per viam celestis regni. Nec gratias aliam predestinatio. in
 his enim omnibus omnibus et vite et mortis predestinatio et pre-
 scientia consistit. **Si hec feceris esto securus et cre-**
de indubitare. quod ad vitam eternam predestinatus es. Quod
 si indurato corde hec facere nolueris. et in hac mali-
 tia perseueraueris: percerto scias te ad mortem predestinatum.
 Quis enim nullus homo ad peccatum sit predestinatus. omnis tamen
 homo aut ad gloriam aut ad supplicium est preuolatus. **Nullus**
ergo dicat frustra se orare deum et alia bona facere. quod pre-
destinatio divina que est prepatio gratie in presenti et glorie in futuro
cum sit eterna. sicut ab eterno predestinauit aliquem ad be-
tudinem: ita preordinauit modum per quem daret sibi illam
beitudinem. scilicet per merita sua et operibus. predestinatio enim
taliter est instituta. ut precibus laboribus obtineatur. Et
 id non frustra orat deum. quod oratio est illud per quod ex oratione
 vite divina deus persequitur gratiam et gloriam. et eadem ratio est de omnibus
 alijs bonis. quod cadit sub ordine diuine predestinationis. **Ubi**
sic deus aliquem saluandum prouidet. sic et modum qui salua-
ri debeat. propter hoc stultus est qui dicit volo facere quod mihi
placuerit. quod si saluari debeo saluabor. vel si dana-
ri debeo. dannabor: sicut stultus est infirmus qui dicit. vo-
lo comedere et bibere quod mihi placuerit. quod si curari
debeo curabor. etsi mori debeo moriar. Sic ei in-
utiles essent medicie. Sane si deus dedit libere arbitri-
um quod se habet ad utrumlibet in malum cadere hoc non premit-
tit nisi iuste. Rursus si prouidet per gratiam nulli facere iniu-
riam. Ubi secundum Augustinum. Libere arbitrii est libertas eligendi
bonum vel malum: et hoc in peccato homo habuit libere. nec ideo
captiuus. quod bonum non vult nisi gratia dei prouideatur. nec
per nisi eum sequitur. Cum ergo malos dannat reprobat. opera-
tur secundum iustitiam: quoniam ideo predestinat et saluat. agit secundum
gratiam et misericordiam. qui non excludit iustitiam. Nulla autem necesse
tante infert prouidentia dei reprobis euentibus. sed sic se habent res
ad utrumlibet. scilicet fieri et non fieri. sic se prouident bene. qui per
prouidentia seu quod ideo est predestinatio dei. ex sua sapientia prouidentia
omnia anque sunt. omnino inueniuntur. et nullo modo potest fal-
li: et ideo omnia prouidentia a deo necesse est fieri. quod non potest fieri
quod prouidentia sint et non fiat. sed non sequitur quod necesse fiat. Sic
qui dicit. me videte te credere necesse est ut credas. hoc est si
potest fieri ut videas te currere non curras. et ex hoc
neque prouenit quod necessario curras. Ubi boetius.
Due sunt etenim necessitates. simplex una veluti quod necesse
est omnes homines esse mortales. altera vero predestinatio. ut si
aliquem abulare scias. eum abulare necesse est. Hanc etiam
necessitatem non facit propria natura sed predestinatio adiecta. Nulla
ei necessitas cogit incedere voluntate gubernare. quoniam eum
et cum gubernat necesse sit. qui igitur cum fuerit caret ex necessitate
tate. eadem prouidentia fiat in necessitate sua lege. nam sic scia-
prouidentia reprobis non his qui fuerint: ita predestinatio fuerit. non his qui
fuerint sed necessitatis importat. Eodem modo si quod prouidentia
prouidentia videtur id esse necesse est: tamen nullam naturam habet necesse
tate. hec boetius. Et ideo hec duplex est. Si deus prouidet
hoc necesse euenire oportet: quod prouidentia vera diuina est
falsa. et est ibi necessitas presequente et non presentis. Exempla
habet boetius. Si aliquis videtur aliquem facere rotam. necesse
est quod ille faciet rotam. nec tamen visus est illi factus.
Sic deus prouidet mala isti opera. nec tamen causa est que iste

acceptationibus

male opef. **E**lecti fiet si puiſu ē. Qñ aſ de? ſac a-
liquā rē. nō ſit i ipō deo mutatio ſz i re cta quaz
opaſ. **E**ñ qñ ſecit p̄dicari ſbuerſiōz niniue. et p̄-
dici morte ezechie. q̄p neutp accidit i t̄libo n̄ mu-
tauit de? p̄ſiliū. qd ab eſno ſecū fuit: ſz ſniaz q̄ re-
ſpectū ab ipa negocia hūit. qz **N**i. ſbuerēda erat
ſm mēta. et ezech. moriē? erat ſm cās inferiores
vel eſ ſm merita: ſz hec nō impoſuerit necitatez.
ōine poſſetie. **P**reſtinaſtō igi ſz cta ſit. libtate tñ
arbitrij nō tollit. **E**ñ bonoz ſaluatio ē necia ne-
ceſſitate p̄ntie vel p̄ditionata. nō necitate p̄ntis
vel abſoluta. **I**ta em̄ p̄poſitō. p̄beſtinaſtō p̄f dāna-
ri falſa ē i ſeſu p̄poſitō. eſt tñ vera i ſenſu diuiſo.
Sic ḡ excluſū ē ſophiſma. qd mltos i errore du-
xit. ut oia ex necitate ſciē putarēt. **S**i ḡ dicis qd
abbuc faciēdū ē. **R**ñdeo qz hoc ſolū ſuget p̄ſiliū
ut curra? q̄ cōtēdā? placē ei q̄ nos vocauit. **D**ic ei
aug. ſic p̄ordiaſta ē vīna p̄beſtinaſtō. ut ab eā p̄ bo-
noz opm p̄ſeueratiā pueniā? **I**ñc beſ. ipa ce-
leſtis regni p̄beſtinaſtō. ita ab oīpotēti dō p̄ordia-
ta ē. ut ab hoc elcē ex labore pueniāt: q̄ten? mē-
anſ p̄cibo obtinē. qd ipē oīmpa de? añ t̄ps diſpo-
ſuit donare. **E**ñi no. exēplū otile et aptū ab ipō
ſitū. **F**uit i qdā mōaſterio fr̄ qdā religioſ? q̄ de-
uot?. cui ſepe r̄uelatōes fiebāt d̄init?. **Q**d qdē alē
eiſtē mōaſterij fr̄ ſciēs. inſtitit apō eūte ut deuz
oraret. q̄ten? ſibi digreſ? oñdē. ſi ipē de nūero ſal-
uātoz eēt. **E**t cū ille vix p̄cibo vict? oī oī inſtādo
hoc a deo poſtularēt. oñſū eſt ſibi. q̄ ille fr̄ d̄ nūe-
ro dānātoz eēt: vñ timēs fr̄z aliū ſbare. p̄ aliq̄
dies hoc ſibi celauit. ſz tātē eīdē req̄rēt (ſz inui-
tus) aperuit. **I**lle aſ hoc audiēs et ſc̄p̄as intelli-
gēs. ſtatim r̄ndit b̄ndē? de?. **N**ec tñ ſic deſpabo ſz
p̄niaz quā p̄ ingreſſū religioſis aſſūpſi. decetero
duplicabo et ēplicabo: donec grāz mīaz apō deū
altīſſimū q̄ p̄tē inueniāz. **E**t p̄t mltos dies itēz
fr̄i p̄dco d̄init? r̄uelatū. q̄ ille fr̄ de nūero ſaluā-
toz eſſz. **Q**d cū eīdē fr̄i retulīſz. ille let? effectus d̄
r̄uelatōe. fortōz fact? ē i ope: ac virilē agēs. et de
ōtute i deūte q̄ttidie p̄ficiēs: p̄ſeuerauit i bono ſn̄
ceſſatōe. **E**ñiā mlti aīati hoc exēplo manū ſuaz
ab fortia mitterēt. q̄ n̄ diſparēt l̄ deſicēt. qz ſic a-
gētoz i hoc p̄ſeuerādo deū ſibi p̄pitiū utiqz iueirēt
Dñe ihu x̄pe iudex viuoz q̄ mortuoz. i ex-
tremo iudicio me ab dextris collocare di-
gneris: q̄ tūc auditā fac mibi illā dulciſ-
ſimā vocē tuā quā p̄miſiſti electis tuis dicēs. de-
nite bñ. pa. mei p̄ci. regnū. et fac ut nō timeā ab
auditōe mala quā p̄miat? es fr̄p̄ob: dicēs. itē ma-
ledi. i ig. et. **O** vnigēte fili dei. mīlere n̄i. ne vn-
q̄ illā penā incurabilē expiamur. ſ. excibē a ſgni-
glā et p̄buri i gehēna. de? me? mia mea **A**men.

De palcha et d̄ſis h? noīs acceptōibz. **Ca. LI.**

Nunc ſm **hieroz. aspergā?**

De ſāguie libz n̄m. et limia domozū.
q̄ funē cōtē? coccineū domui oīonis
n̄re. et coccū i manu n̄a ut zara lige-
mus. ut vaccā ruſā in valle occiſā enarrare poſ-
ſum?. **T**ā em̄ inſtat. ut ad paſſiōz dñi veniā? quā
et ex affectu inſpicē et in effectū imitari debem?
iuxta illd **E**ro. **I**nſpice et fac ſm exēplar. qd ē i
mōte mrātū eſt. **X**p̄ eſt tāq̄ liber exēplaris. ab

Secūde partis. Capitulū. li.

c? exēplar totā vitā n̄az buce et corrigē de bē? et
ſi x̄p̄ ſepi i ſc̄ptura dicat mōs. rōe ſūmitatis ſu-
ue excellētīſſimē p̄fectōis: maxie tñ exaltat? i cru-
ce mōs d̄r. rōne ſblimitatis meriti ſue ſac̄tiſſimē
paſſiōis. **I**n hoc ḡ mōte x̄p̄o. ſ. crucifixio. mrātū
eſt nob exēplar diligētē inſpicēdū: et efficacē
imitādū. **N**ō em̄ ſufficit x̄p̄iano x̄p̄m paſſū inſpi-
cere. nā q̄ hoc ſecēt iudei q̄ gētiles ſui crucifixio-
res. ſz exigit et ſm exēplar mēſtratū opaz ſacē
Et hoc ē qd i d̄r cuilibz fidelī ēbie p̄ oīis. **I**n-
ſpice? fac. q. d. **I**nſpice exēplar dñice paſſiōis. ipaz
tibi p̄ intīmā p̄paſſiōz viſcēaliē incorpando. q̄ ſac
ſm illd exēplar iſm efficacē imitādū. **E**t utrūqz
hoz docet. **b. Pe. X̄p̄c:** inq̄ens. p nob paſſ? ē. ecce
ſmū qd ē diligētē cordis oculo inſpicēdū: vob re-
linq̄ns exēplū ut ſeq̄mini veſtigia e?. ecce ſc̄dōz qd
eſt efficacē i ſc̄dō imitādū. **C**irca ſmū ſciēdū ē.
q̄ ſi nos oia q̄ x̄p̄c i mōdo paſſ? eſt vellē? enarrare
innūerabilia utiqz eſſēt: p̄ſtim cū tota vita x̄p̄i in
ēris qdaz paſſio fuerit. **N**imīz cū ē tota vita c?
libz x̄p̄iani ſi ſm euāgelij viuāt qdaz crux atqz
martiriū ſit. ut aug?. d̄ic. q̄ tomagis hoc indubi-
tabile ē de ipō dñō x̄p̄o. q̄ euāgelij p̄bidit. et i ſe-
ipō p̄fectiſſimē adimpleuit. **E**xordieſcō em̄ a pri-
mordio natitatis ſue. inſpice q̄ paup nat? fuit. q̄
nec d̄iciliū neqz veſtes hūit. ſz i vili d̄r ſono na-
tus. i p̄ſepi i ſeno exiguo añ bruta aīalia ſclīat?
pānis vilibz inuolūt? fuit. **O**ctauo die c̄cūcīl? fuit
et iā ſāguiez ſuū p nob ſubē cepit. **D**em̄ p̄ſecutōz
herodis fugiēs i egiptū deportat?. q̄ inde r̄diēs p
totā pueritiā q̄ adoleſcētiā ſuā p̄ntibz ſbiect?. q̄ n̄
dubiū i maḡ paup̄tate educat? fuit. **D**ebic adue-
niēte tpe oñſiōis ſue. inſpice quō tpe magni fri-
goris baptizat? i aq̄s frigidis mergi voluit. q̄quō
ieiunio. xl. diez cōtinuato macēat? fuit. et q̄ntas
tē a diabolo tēptatōes ſuſtinuit. **Q**uātas et iū-
rias q̄ p̄tuelias a iudeis frequēt paſſ? fuit. nūc d̄i-
cētibz iſm a demōe obſeſſū. nūc ſamaritanū. nūc
q̄ratorē q̄ vini potatorē. nūc de fornicatōe natū.
nūc blaſphemū. nūc p̄li ſeductōz: et alia mltā
blaſphemātes dicebāt i eū. **N**lomi? ab ſc̄ā iniuri-
oſa ſepe attēptabāt p̄cedē. nūc volētes eū lapida-
re. nūc de ſupcilio mōtis p̄cipitare. **I**nſpice et cū
q̄nto labore vixit. q̄ q̄ttidie erat p̄dicās i tēp. et
i ſynag. et de ciuitate i ciui. d̄ ſc̄a i ſc̄a p̄bulauit
i oīoe ſepe p̄noctauit. inſiōs mltos curauit. ob-
ſeſſos a demōe libauit. mortuos ſuſcitauit. mlti-
tudinē efuriētē p̄auit. **E**t n̄lomi? i his oībz naſe
legibz ſbiect?: ſami. ſiti. q̄ cetēis inſiſſitatibz hoīs
abſqz tñ p̄ctō expoſit? fuit. **E**cce quō tota vita ſua
i laboribz paſſiōibz fuit. **S**z oībz t̄libz paſſiōz de
q̄ nūc trāctādū ē aīcedētibz obmiſſis. inſpice dili-
gēt qd i hac ſuſtinuit p̄cipue articlos q̄ puncta
paſſiōis in q̄bo ſinglis x̄p̄c notabiliter paſſ? fuit.

Circa ſc̄dōz ē ſciēdū. q̄ ſm aug. nō ſolū q̄cqd bōi
x̄p̄c i ſc̄a geſſit. ſz q̄cqd mali ſuſtinuit: totū diſci-
plīa mox fuit. **E**ñ paſſio dñi i ſe p̄lectiſ cēz p̄e-
ctōz hoīm i hac vita poſſibilē: oī oia opa p̄fecti-
onis q̄ x̄p̄c vnq̄ i euāgelio docuit. ipē i ſemetipō i
ſua paſſiōe p̄fectiſſimē adimpleuit. **I**taqz i cruce
dñi ē ſinis legis ſc̄pture. i paſſione et ſūma oīs
p̄fectōis. i morte ipſi? eſt cōſumatio oīs ſmōis.